

KIZIL Bayrak

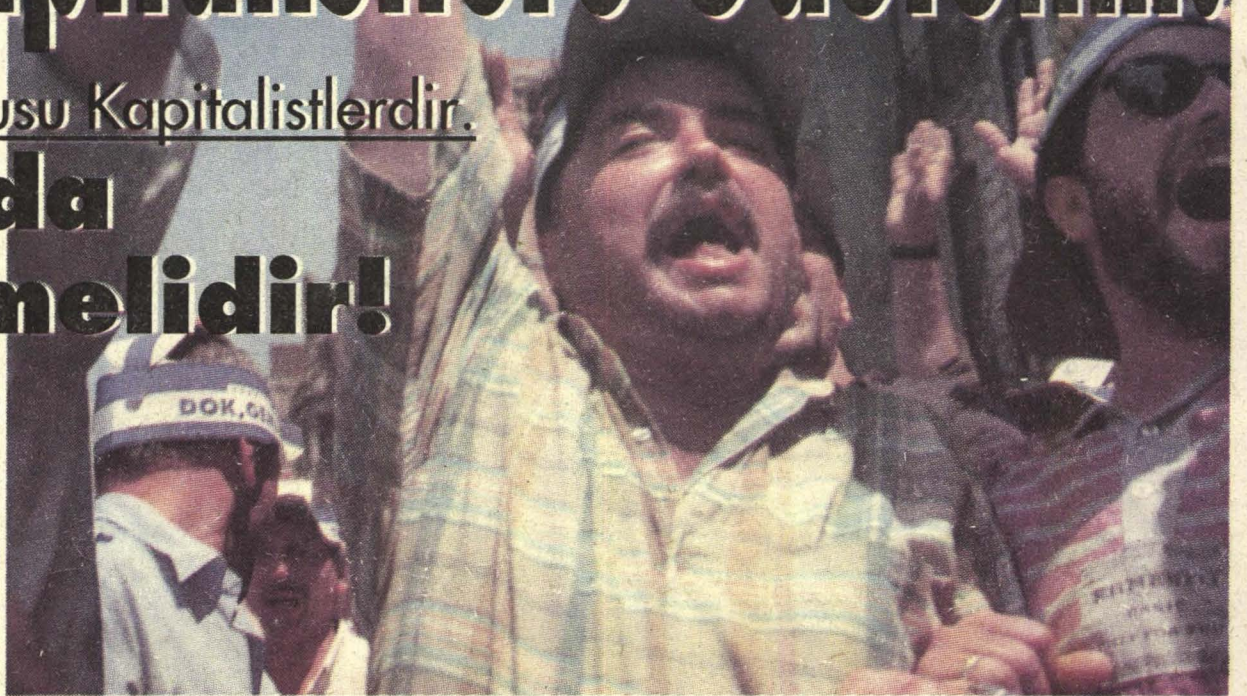
15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

15 Temmuz-1 Ağustos 94, Sayı:4, Fiyatı:15 000 TL

Faturayı Kapitalistlere Ödetelim!

Yaşanan Krizin Sorumlusu Kapitalistlerdir.

Faturasını da Onlar Ödemelidir!

Sermaye hükümeti 5 Nisan Kararları'nın ilk üç ayı için bir bilanço çıkardı. Sermaye medyası bunu hedeflerin gerçekleşmesi ve umulandan daha iyi bir sonuç olarak sundu. "IMF bizden mucize bekliyor ve ilk üç ayın sonuçları ise bunun gerçekleşmekte olduğunu gösteriyor!..." Sermaye sözcülerinin şu günlerde ağız birliği halinde tekrarladığı propaganda budur.

Kuşkusuz bu bir yalan propagandadır. Amaç kitleleri yanıltmak, ülke ekonomisinin uygulanan tedbirlerle düze çıkacağı umudunu yaratmak, bu umutla kitleleri oyalamak, bu sayede ve "kriz tedbirleri" adı altında emekçi sınıflara yönelik saldırıyı engelsizce sürdürebilmektir.

Gerçekte ise Türkiye kapitalizminin yapısal krizi ağırlaşarak sürmektedir. Bu kriz toplum yaşamının tüm alanlarını kapsamaktadır. Bütün iddialara rağmen sermaye iktidarları krize çözücü bir müdahale olanağından yoksundurlar. 5 Nisan kararları türünden tedbirler krizi gidermek değil, yarattığı ağır yükü emekçi sınıfların sırtına yıkmak amacı taşımaktadır. Bu başarılı olduğu ölçüde düzenin bir parça nefes alacağı doğru olmakla birlikte, bu

krizden çıkış değil, yalnızca yarattığı ağır faturayı halk kitlelerine ödetmek anlamına gelecektir.

Ne yazık ki tam da bu noktada, son üç ayın bilançosu sermaye için gerçekten umulandan iyidir. 5 Nisan saldırısı karşısında işçi sınıfının eylemli tepkisi çok çabuk durulmuş, yerini başarısız tek tük direnişler dışında genel bir durgunluğa ve bekleyişe bırakmıştır. Sermaye bu arada % 100'leri aşan zamları uygulamaya koymuş, halkın cebinden çalınan trilyonlarla bankalar kurtarılmış, stokları eritebilmeleri için bazı büyük tekelere olmadık kolaylıklar sağlanmış, 650 bin işçi sessiz sedasız sokağa bırakılmış, sefaletle mahkum edilmiştir. Bunlarla da kalınmamış, hain sendika bürokrasisi

sayesinde işçi sınıfı utanç verici bir savunma konumuna, iş ve hak dilenme çizgisine itilmiştir.

Gerçeği yüreklilikle kabul etmek gereklidir. Son üç ayın bilançosuna bakıldığında sermaye gerçekten büyük iş başarmıştır. Bu süre zarfında krizin yüklerini, kendisi için düşünülebiyecek en uygun koşullarda, işçi sınıfının ve öteki çalışan kesimlerin sırtına bindirmiştir. Buradan bakılınca sermaye cephesinin sevincini anlamak kolaylaşır. Bu beklenmedik bir sonuç olduğu ölçüde duydukları sevinç de o oranda büyük olabilmektedir. Evet, ortaya çıkan sonuç sermaye için beklenmedik bir durumdur. Zira böyle bir saldırıya sınıfın geniş kitleleri halinde karşı duracağı 5 Nisan öncesinde sermaye cephesinde yaygın bir beklentiydi. Öyle ki, "sosyal patlamalar olur" kaygısıyla kriz tedbirlerinin iki yıldır ertelenmekte olduğu, iş tepişmeler esnasında açığa da vurulmuştu.

İşçilerin ve emekçilerin bu düzeyde bir tepkisizliğini anlamak mümkün değildir. Bu durum devam ederse, demek oluyor ki; sermaye, işleri bu kolaylıkta idare ederse, emperyalist mali çevrelerin beklediği "mucize" de gerçekleşecektir.

Bugün düzen her alanda dökülüyor. Çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğunu her vesileyle sergiliyor. Partiler, parlamento ve politika cephesinde tıkanmadan da öteye açık bir iflas yaşanmaktadır. Ülkeyi hırsızlar, katiller ve işkenceciler yönetmektedir. Başbakan sıfatı taşıyan ABD vatandaşının çalıp çırpmaları, vergi kaçırmaları, ABD'deki serveti vb. her günkü tartışmaların konusudur. Öteki düzen partilerinin benzer marifetleri iç dalaşmalar sayesinde ortaya dökülmektedir. Geçmişte halk muhalefetini boşa çıkarmada temel bir dayanak olan sosyal-demokrasi de bu pisliğin içindedir; İSKİ türünden skandalların failidir. Düzenin sesi medya

Kızıl Bayrak

Devrimci Eylem İnisiyatifi

Devrimci pratik inisiyatifin olağanüstü bir önem taşıdığı günleri yaşıyoruz. Sözkonusu ettiğimiz yalnızca genel anlamıyla pratik siyasal faaliyet değildir. Böyle bir faaliyetin her dönem ve durumda taşıdığı özel önem tartışma konusu bile edilemez. Bizim burada ve bugün için asıl altını çizmek istediğimiz, yığınları eyleme yöneltmede, onları bu doğrultuda örgütlemeye ve harekete geçirmede gösterilmesi gereken pratik girişkenliktir. Derin bir hoşnutsuzluk ve mücadele isteği içinde olan işçilere ve emekçilere eylem kanalları açmada sergilenmesi gereken pratik enerji ve yetenektir.

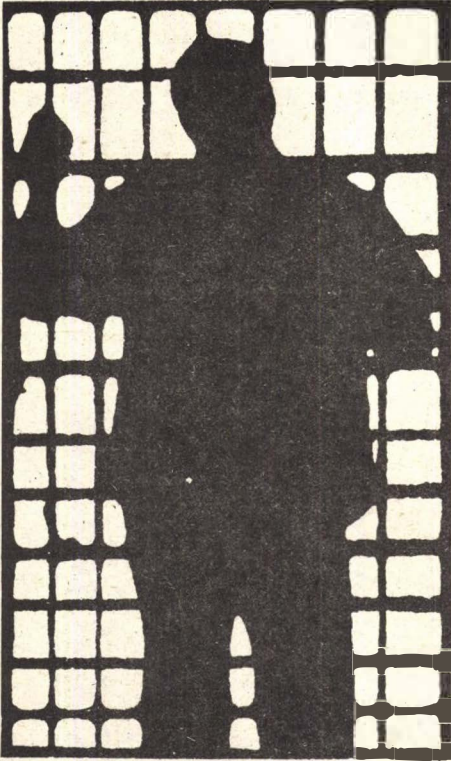
Kesintisiz, etkin ve gitgide daha yaygın bir biçimde sürdürülmek zorunda olan bir propaganda ajitasyon faaliyetinin, etkin siyasal teşhirlerin, genel eylem ajitasyonu ve çağrılarının önemi yeterince açıktır. Devrimci hareket bu alanda halen büyük bir yetersizlik içindedir. Bu yetersizlik güç ve olanakların sınırlılığından çok, ki bu elbette önemli bir etkidir, saflara sinmiş bir edilgenlikten kaynaklanmaktadır. Demek oluyor ki yetersizliğin gerisinde devrimcilik misyonuna ilişkin temelli zaaf lar yatmaktadır.

Bununla birlikte, halihazırda devrimcilik adına gösterilen çabalar tüm sınırlılığına, yetersizliğine ve darlığına rağmen, yine de çok büyük ölçüde bir propaganda ve ajitasyon faaliyetinden ibarettir.

Devamı 3. Sayfada

Devamı 3. Sayfada

Sen Dur Demezsen, Bil ki Sıra Sana Gelecek!

Önce komünistler, devrimciler yargılanıp ağır cezalara çarptırıldılar; sessiz kalındı. Ardından devrimciler, Kürt yurtseverleri evlerinde, sokaklarda katledildiler; gene sessiz kalındı. Devletin resmi, sivil katilleri öylesine gemi aziya aldılar ki, devrimcilere sempati duyanlar da "kazara" öldürülmeye başlandı.

Devrimcilerin, yurtseverlerin, sosyalistlerin neredeyse her çıkardıkları yayın organı toplatıldı; yazışmaları müdürleri, yazarlar milyarı bulan para ve onlarca yılı bulan hapis cezalarına çarptırıldılar. Buna karşı yürekli, birleşik bir karşı koyuş gerçekleşmedi; sessiz kalındı. Şimdilerde ise dergilerin yazışmaları müdürleri sorgu vermeye gittiklerinde bile tutuklanıp cezaevine konuyorlar.

İsmail Beşikçi'nin yazdığı yazılardan dolayı aldığı cezaları hesaplamak için artık bir hesap makinası gerekiyor. Fikret Başkaya, Yalçın Küçük, Haluk Gerger ve daha bir çok aydın yazılarının dolayısıyla devletin ceza kılıcından geçirildiler. Aydınlara yönelik bu saldı-

lılara karşı sessiz kalındı. "Bilimi ve bilimsel özgürlüğü susturamazsınız!" denemedi.

Önce sendikaların şube yöneticileri illegal örgütlerle bağlantıları oldukları gerekçesiyle gözaltına alındılar ve işkenceden geçirildiler. Ardından Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan yazdığı bir yazıdan dolayı hapis cezasına çarptırıldı. Kısacası, sıra sendikacılara gelmişti. Münir Ceylan cezaevinde yatadursun, devletin DGM'si Hava-İş Genel Başkanı Atilla Ayçin'e de bir konuşmasından dolayı ceza kesti.

Geçtiğimiz günlerde MKM (Mezopotamya Kültür Merkezi) Başkanı tutuklandı. Ardından Pir Sultan Abdal Derneği Başkanı Pir Sultan dergisinde yayınlanan bir yazı nedeniyle 6 ay hapis ve 6 milyar lira para cezasına çarptırıldı. Derginin yazışmaları müdürüne 6 ay hapis ve 3 milyar lira para cezası verildi. Devlet, sopasını bu defa dergiyi basan matbaa sahibine de yöneltti. Onu da 6 ay hapis ve 6 milyar lira para cezasına

mahkum etti.

Devlet, DEP'li milletvekillerine yönelik saldırılarını ise en kaba ve bayağı tarzda sürdürüyor. Bir kısım DEP milletvekili daha önce meclisin bahçesinden yaka paça alınıp cezaevine kapatılmıştı. Ama, bu sermaye iktidarına yetmedi. Sıra DEP'in kapatılmasına ve ardından diğer DEP'li milletvekillerinin tutuklanmasına gelmişti. Nihayet, bu da adım adım gerçekleştirildi.

Devrimcilere, komünistlere, yurtseverlere, aydınlara, yazarlara, sanatçılara, sendikacılara, matbaacılara; kısacası MGK'nın kararlarına harfiyen uymayan; ırkçılık, şövenizm propagandası yapmayan; sermayenin saldırıları karşısında uysalca boyun eğmeyen herkese ve herşeye devlet saldırıyor.

İşçiler, emekçiler; bu saldırılara dur demek için sıranın size gelmesini mi bekliyorsunuz?

Unutmayın, sıra size geldiğinde yanınızda sizi destekleyecek kimse kalmamış olacak.

İZMİR'DE KONTR-GERİLLA CİNAYETİ

Kontr-gerilla cinayetlerine bir yenisi daha eklendi. İzmir Tüm Bel-Sen 2 No'lu Şubesi'nin eski başkanı İkrâm Mihyas 6 Temmuz sabahı kaçırılarak öldürüldü. Sermayenin kiralık katilleri bu defa İzmir'den bir Kürt sendikacıyı kurban olarak seçtiler.

İkrâm Mihyas'ın öldürülmesiyle devletin çok yönlü bir tehdit savurmak istediği ortada. İlkın, infaz, hain sendikacı bürokrat güruhuna katılmak istemeyen, sermayeyle uzlaşmayı değil sınıf çizgisinden yana tavır almayı tercih eden sendikacı ve öncü işçilere doğrudan bir uyarı anlamına geliyor.

Diğer taraftan Kürdistan'dan göçeden Kürtleri metropollerde de rahat bırakmayacakları iyice açığa çıkıyor. Sömürgeci devletin politikasının, yurtlarından zorla göç ettirilen Kürtleri, gittikleri yerlerde de şiddet uygulayarak iyice suskunlaştırmak olduğu görülüyor.

Sermaye sahipleri sömürü düzenlerini sürdürmek için kanlı savaşımlardan sokak infazlarına, boş umutlarla göz boyamadan iğrenç yalanlara kadar bir çok aşağılık yöntemi kullanırlar. Kirli savaşın ve ekonomik krizin düzenini temellerini zorladığı bugünkü koşullarda ise sokak infazları, katliamlar kapitalistlerin vazgeçemediği yöntemlerdir.

İşçi ve emekçiler için sermaye, ekonomik krizin faturasını reva görüyor. Ortaya çıkan tepkileri, direnişleri, grevleri önlemek içinse binbir türlü yalan ve oyunun yanına kanlı katliamları da ekleyebileceğini bir sendikacının öldürülmesiyle bir

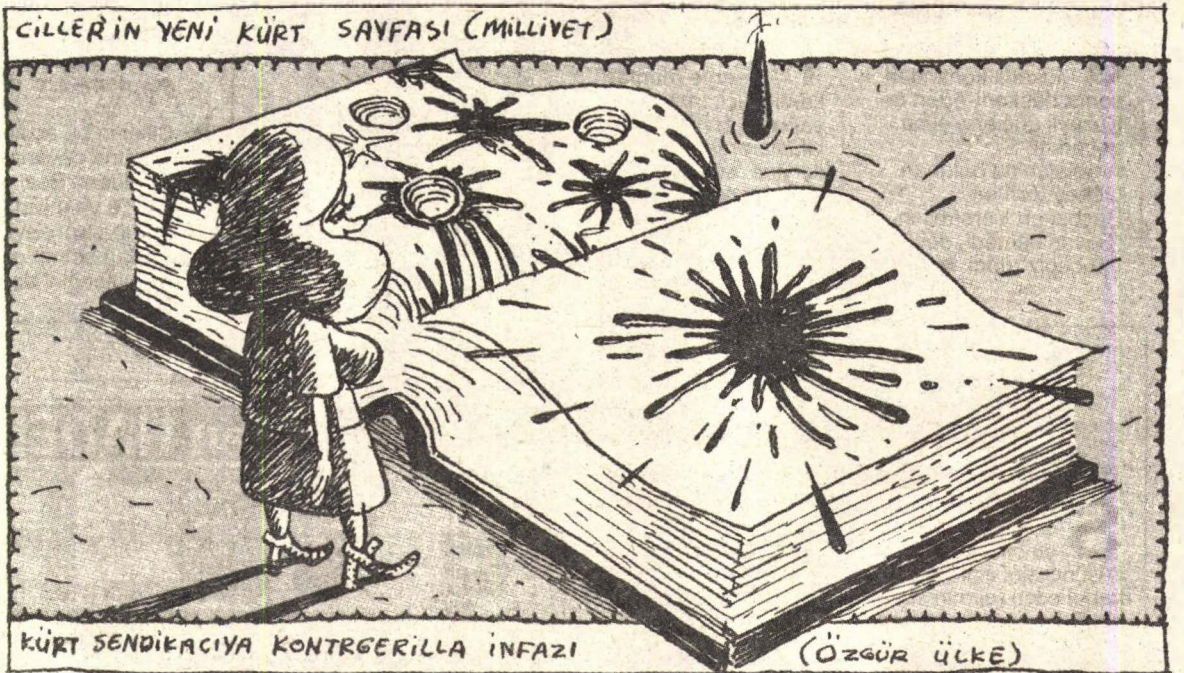
kez daha gösteriyor.

İkrâm Mihyas "Katil Devlet", "Kontr-gerilladan Hesap Soracağız", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük" sloganlarıyla ve Kürtçe marşlarla toprağa verildi. Yapılan konuşmalarda şimdiye kadar çok şehit verildiği, bundan sonra da verileceği; katliamların Kürt halkını, işçi ve emekçileri susturamayacağı vurgulandı.

Türkiye kapitalizmi gerçek yüzünü

hergünkünden daha açık bir biçimde gösteriyor.

Onun gerçek yüzü azgınca bir sömürüdür. Boyun eğilmediği takdirde katliamlardır, savaşır, barbarlıktır. Kürt halkı ve işçi ve emekçiler için bugün iki yol vardır: ya barbarlığa boyun eğilerek açlık ve sefalet içinde insanlıktan çıkılacak, ya da katliamların, gericiliğin, faşizmin kaynağı sermaye diktatörlüğü yerle bir edilerek tek kurtuluş olan sosyalizm kurulacak.

BSP'nin "Öldüren Cazibe"si

27 Mart yerel seçimlerine Birleşik Sosyalist Alternatif (BSA) adı ile giren ve Sosyalist Birlik Partisi (SBP), Kurtuluş, Emek, Yeni Yol ve Sosyalist Politika çevrelerinden oluşan bir grup "sosyalist", iki ay süren tartışmalar sonucunda "geniş tabanlı bir parti" kurulmasını karara bağladı. 8 Haziran 1994 tarihinde 150 kurucu üye ile başvurusu yapılan "yeni" partinin adı Birleşik Sosyalist Parti (BSP) oldu.

Kapitalist düzenin siyasal

kriz dönemleri sadece burjuva siyasetinde değil, işçi sınıfına ve marksist-leninist yönetime dayanmayan sözde "sosyalist" siyasette de çözümlere ve sağa doğru açık bir savrulmaya neden oluyor. Sosyalist Politika, STP'den ayrılan bir grup aydınının oluşturduğu bir yayın çevresi idi. Bir zamanlar, illegal-ihitilalciler bir örgütün gerekliliğini *Gelecek* dergisinde yazan ve savunan kişilerden oluşan bu çevre, soldaki tasfiyeciler savrulma döneminde

derhal, illegal mücadeleyi meşru saymayan SBP'ye iltihak ediverdi. Kurtuluş ve Emek, '80 sonrası başlayan tasfiyelerini, birkaç durakta soluklandıktan sonra BSP sürecinde noktalandılar. Bu liberal savrulma bir anlamda sonları olsa da, arkaalarında bu savrulmaya direnmeye çalışan güçler bıraktılar. Yeni Yol ise, adı zaten ulusal ölçekli siyasette hiç anılmayan bir çevre idi. Temsil ettikleri 4. Enternasyonal geleneğinin klasik taktiklerini uygulayarak, her

yerde olduğu gibi Türkiye'de de iktidar iddiasından vazgeçip bir sol liberal partiye yamandılar. İşçi sınıfının birliği için önce işçi sınıfı politikası yapmak gerektiğini unutarak, "işçi sınıfının birliği" teraneleri arasında BSP'de yer aldılar.

SBP lideri Aren, "*Hedefimiz, yeni partinin tüm sosyalist kesim için bir cazibe merkezi olmasıdır.*" diyecek tüm devrimci ve sosyalistleri BSP'ye katılmaya çağırıyor. BSP'nin "cazibesini" yokoluşun, iddi-

asızlığın, liberalizmin ve utanç verici bir tasfiyenin cazibesidir. Bizden onlara bir öneri: Eğer "cazibelerini" artırmak istiyorlarsa yanlarına Nasrullah Ayan'ın iflasıyla iyiden iyiye işsiz güçsüz kalacak olan Sarp Kuray'ı, büyük saz ve dönme ustası Yürükoğlu'nu, "Elveda Ayaşa" yazarı Oya Baydar'ı, Mihraç Ural ve İbrahim Seven'i de alsınlar; uygundur.

Herkes kendi bayrağı altına!

Faturayı Kapitalistlere Ödetelim!

Baş Sayfadan Devam

derseniz o hepsinden beter bir kokuşmuşluk alanıdır. Bir yanıla Genelkurmay'ın, siyasal polisin, Kontr-gerillanın sesi; öteki yanıla sermaye sınıfının çürümüşlüğü, ahlaksızlığı, arsızlığının bir yankısı ve aynasıdır.

Tek başına Kürt halkının haklı özgürlük mücadelesi bile düzeni iç ve dış politikada kilitlenmeye ve iflasa sürüklemeye yetebilmiştir. "Terörün beli kırıldı!" teranelerine ve Kürdistan'ı işgal altında tutan yüzbinlerce kişilik kuvvetlere rağmen, kirli savaş aygıtı asker sıkıntısı çekmekte, peşpeşe terhisler ertelenmektedir. Emperyalist destekçileri bile, uluslararası ilerici kamuoyunun eksilmeyen baskısı sayesinde, sermaye devletini örtülü biçimde katliamcı ve işkenceci olmakla itham edebilmektedirler.

İşte sermaye, kendisi için bu kadar elverişsiz bir konjonktürde, son derece kapsamlı bir saldırıya şaşırtıcı derecede bir kolaylıkla gerçekleştirilebilmiştir. Tersinden, sermayenin saldırılarını karşı direnişle geriletebilmek için objektif koşulların bu denli elverişli olduğu bir ortamda, ilk haftaların eylemleri dışında işçi sınıfı ve emekçiler sessiz ve hareketsiz kalabilmişlerdir. Bunu anlamak, kabul etmek mümkün değildir. Bu işçi sınıfı için onur kırıcı bir durumdur. Her onurlu işçi, her dürüst emekçi bu rahatsız edici gerçek üzerinde yeniden yeniden düşünmek zorundadır.

Sermaye ilk üç ayı, işçi-emekçi cephesi karşısında asla ummadığı ölçüde kolay atlatmıştır. Ne var ki kriz sürmektedir. Bu, sürekli yinelenen faturalar, genişleyerek sürmek zorunda olan bir saldırı demektir. Zamlar ve tensikatlar devam edecektir. Sırada özelleştirme saldırısı ve sıfır sözleşmelerin dayatılması vardır. İşçiler ve emekçiler bunlara da tepkisiz kalacaklar mıdır? Sermaye ilk üç ayın kolaylığını yeni üç aylarda da yaşayabilecek midir?

Bu o kadar kolay olmayacaktır, olmamalıdır. 5 Nisan saldırısının işçilerde ve emekçilerde büyük bir öfke birikimi yarattığına kuşku yoktur. Kusur bunun eyleme, sokağa, militan bir karşı koyuşa dönüşmemesindedir. Sermayenin uşağı sendika bürokratları bu alanda gerçekten önemli işler başarmışlardır. Haince manevralar ve oyalamalar sayesinde öfke birikiminin eyleme dönüşmesini bugüne kadar dizginleyebilmişlerdir. Bununla birlikte, artık bunda daha çok zorlanmaktadırlar. İşçilerin kızgınlığı birikmekte, ülkenin dörtbir

yanında genel bir eylem isteği kendini gitgide daha etkin bir biçimde hissettirmektedir,

Türk-İş bürokratlarının 20 Temmuz'u eylem günü ilan etmelerinin gerisinde son haftalarda yoğunlaşan bu basınç var. Taban basıncı karşısında bürokratlar nihayet bir şeyler yapmak ihtiyacı duymaktadırlar. 20 Temmuz'da bir genel uyarı eylemi gerçekleşecek midir? Gerçekleşecekse hangi taleplerle? İnisyatifin halihazırda Türk-İş bürokratlarının elinde olduğu bugün ve bu satırların kaleme alındığı şu sırada, bu henüz belli değildir. Hain bürokratların son anda yeni bir manevrayla bu kararı geri almaları bir ihtimaldir. Bunun için hükümetin aldatici ve oyalayıcı küçük bir jesti yeterli görünüyor. Eğer bu olmaz da eylem gündeme girerse, bürokratların nasıl davranacağı şimdiden bellidir. Onlar işçilerin önüne yeni bir 3 Ocak ortaoyunu koyacaklardır.

Eylemin hedefinin belirsiz bir "uyarı" olarak sınırlandırılmasını bir yana bırakalım. Talepler alanında ileri sürülenler de tam bir rezalettir. Türk-İş bürokratları 20 Temmuz eylemini enflasyon farklarının ödenmesi sorununa bağlamışlardır. Oysa, işçiler yıllardır genel grevi 12 Eylül sonrasının tüm ekonomik ve demokratik hak

kayıplarının giderilmesi ve yeni hakların elde edilmesi çerçevesinde istemektedirler. Bugün bunlara ilaveten 5 Nisan saldırısının sonuçlarının telafisini istemektedirler. Yaşamakta olan krizin bugünkü ve gelecekteki tüm yüklerinin bu krizin biricik müsebbibi olan kapitalistlere ödetilmesini istemektedirler.

İşin daha da kötü yanı bu çapta bir eyleme tümüyle hazırlıksız gidiliyor olmasıdır. Eyleme ilişkin sorunlar bürokratların tekelindedir. İşçi tabanı gelişmelerden habersiz ve hazırlığın dışındadır. Oysa eylemi yapacak, direnecek ve hak elde edecek olan işçinin kendisidir. Türk-İş ağaları bu kez de işçileri en hazırlıksız bir durumda, en pasif bir eylem biçimine mahkum etmek istiyorlar. İşçilere yeni bir 3 Ocak oyunu hazırlıyorlar.

Bu kez oyunu bozmak mümkündür. Önemli olan 20 Temmuz'un bir genel eylem günü ilan edilmiş olmasıdır. Bunu militan bir direniş gününe çevirmek, böylece bürokratik denetimi parçalamak işçilerin elindedir. İşçiler örgütlenmedeki tüm hazırlıksızlıklarına rağmen kavgacı bir ruh, militan bir pratik inisiyatif ortaya koyabilirlerse bürokratların oyununu boşa çıkartabilirler. 20 Temmuz'u yeni bir hareketliliğin başlangıç noktası haline getirebilirler.

İşçi sınıfı, 20 Temmuz'u geride kalan 3 ayın olumsuz muhasebesini yapmak ve gelecek ayları kazanmak için bir fırsat saymalıdır. Sessiz ve hareketsiz kaldığı sürece ağgözlü ve küstah kapitalistler işçilere modern köleler muamelesi yapmayı sürdürecektir. Gündemdeki yeni uygulamalarla işçilerin onurları ayaklar altına alınacak, cehennemi bir sefalet mahkum edileceklerdir.

İşçi sınıfı buna dur demelidir. İşçi sınıfı, emeği ile geçinen on milyonlarca insanın umut bağladığı öncü bir sınıf olmanın onuru ve sorumluluğuyla hareket etmelidir. Bir avuç kapitalist asalak kene gibi toplumun kanını emiyor, ülkeyi emperyalizme peşkeş çekiyor, kardeş bir halkı katliamdan geçiriyor, kendi yarattığı sorunların ekonomik ve sosyal faturasını arsızca emekçilere ödetiyor.

İşçi sınıfı bu asalak takımının karşısına artık dikilmeli, ilk elden krizin faturasını gerisin geri ona dayatmalı, toplumu bu kölelikten kurtaracak devrimci bir mücadelenin önünü açmalıdır!

İşçi sınıfı özgürlük için, devrim için, sosyalizm için savaşmalıdır!

Kızıl Bayrak

Devrimci Eylem İnisyatifi

Baş Sayfadan Devam

Oysa yaşadığımız günler içinde, devrimci pratik çabayı kitleleri eyleme geçirme amacına bağlama, devrimci inisiyatifi ve örgütlenme yeteneğini bu özel amaç üzerinde yoğunlaştırma apayrı bir önem taşımaktadır. İşçi kitlelerinin bugünkü edilgenliğinin, sermayenin saldırıları ve bunun kendileri için yarattığı sonuçları görememekten çok, buna karşı ne yapacağı ve nasıl yapacağı planındaki zayıflıktan kaynaklandığı bir gerçektir. Bunu onlara anlatabilmek de etkin bir siyasal propaganda-ajitasyon gerektirmekle birlikte, kendi başına bu güçsüz ve yetersiz bir çaba olarak kalır. Yapılması gereken bizzat organize etmek, pratik olarak eyleme itmek, eylem potansiyelinin biriktiği yerde ona kendini dışa vuracak kanallar açmak, eylemin patlak verdiği yerde onu geliştirmek, yaymak ve başarısı için her türlü çabayı göstermektir. Bugünün Türkiye'sinde bizzat eylemin kendisinden, şu veya bu alanda, birimde ya da fabrikada patlak vermiş bir grev, direniş ya da yürüyüşten daha etkin, daha etkileyici ve harekete geçirici bir propaganda-ajitasyon olanağı düşünülemez.

Örneğin Gebze direnişi, geride bıraktığımız günlerde bu açıdan çok büyük bir imkandı. Doğru devrimci bir önderlik çizgisi ve özel olarak yoğunlaştırılmış bir pratik siyasal çalışmayla, bu direniş tüm İstanbul işçisi üzerinde etkin bir eylem ajitasyonu olarak değerlendirilebilirdi. Ne var ki ne direnişe böyle bir önderlik egemen kılınabildi, ne de eldeki güç ve olanaklar bu direnişin etkisini tüm İstanbul'a yaymak doğrultusunda kullanılabilirdi. Direniş devrimci girişkenlikten yoksun, geri, reformist kafalı ve sendikal bürokrasinin uzantısı unsurların denetiminde kaldı.

Devrimci hareketin direnişe ilgisi ise dayanışma ziyaretleri ve dergi sayfalarından cömert bir propaganda desteğinin ötesine geçemedi. Gebze direnişini etkin bir eylem üssü haline getirmek, en azından İstanbul çapında bir ajitasyon olanağı olarak değerlendirmek, İstanbul işçisini eylemli dayanışmaya çağırarak ve olanaklı olan yerlerde bunu bizzat örgütlemek hemen hiç kimsenin

aklına gelmedi. Komünistlerin sınırlı çabaları ise Gebze'yi çevreleyen mahallelerin sınırlarını aşamadı. Böylece çok önemli bir olanak heba edilmekle kalmadı, yaşanan yenilgi nedeniyle tam tersinden, yani olumsuz yönde bir etkinin yolu açıldı.

Aynı günlerde yaşanan Sun Tekstil direnişi devrimci eylem inisiyatifinin olumlu ve başarılı bir örneği oldu. Direniş ani olarak gelişti, devrimci işçilerin önderliği altında tartışmasız bir başarı kazandı. Fakat direnişin çabuk sonuç alması bu başarılı örneğin olumlu bir ajitasyon için gereğince kullanılmasına olanak vermedi.

Şimdi gündemde 20 Temmuz genel uyarı eylemi var. Türk-İş bürokratları son anda yan çizmezlerse gerçekleşecek olan bu eylem, devrimci pratik inisiyatifi için son derece elverişli bir ortamdır. Türk-İş bürokratlarının onu en geri biçimler içinde geçiştirmeye çalışacaklarına şüphe yok. Fakat devrimci inisiyatifin ortaya konulabileceği her yerde geriliğin parçalanabileceğinden de aynı şekilde şüphe duymamak gerekir. Mevcut hazırlıksızlık cesaret kırıcı olmamalıdır. Çok şey eylem günü şu veya bu birimdeki devrimcilerin, devrimci öncü işçilerin ortaya koyacağı inisiyatife bağlıdır. Direnişin militan biçimler aldığı ve hele hele sokağa taşıdığı alanlar ve birimler ne kadar çok olursa, sonraki sürece de o kadar çok kazanım aktarılacaktır. Böylece mevcut durgunluğu bir yerlerden parçalamak, yeni bir kaynaşmayı nihayet geliştirebilmek de o ölçüde olanaklı olabilecektir.

20 Temmuz genel uyarı eylemi gerçekleşirse eğer, yaygın bir eylemli kaynaşmanın değil, fakat genel bir durgunluğun üzerine gelmiş olacak. Fakat onu eylem günü militan tutum alacak, çeşitli alan ve birimler üzerinden gelişecek yaygın bir kaynaşmanın bir olanağı, bir çıkış noktası haline getirebilmek gösterilecek devrimci eylem inisiyatifine bağlıdır; onunla doğru orantılı olacaktır.

Hain Sendika Bürokratları 20 Temmuz'u da 3 Ocak'a Çevirmek İstiyorlar...

Bu Kez Oyuna Gelme!

Türkiye işçi sınıfı, en kısa zamanda kendini toparlayarak, birleşik, militan bir karşı saldırı örgütleyemezse, üzerine yıkılan kriz ve kirli savaş yükünü daha fazla kaldıramaz.

Sömürgeci savaşın milyarlarla hesaplanan mali ve parayla ölçülemeyecek manevi yükü, milyonlarca işsize katılan yeni milyonlar ve tüm bunların yarattığı/yaratacağı toplumsal çürüme ve yıkım...

İşte Türkiye işçi sınıfının karşı karşıya bulunduğu tablo budur.

Türk-İş 20 Temmuz'u 'genel grev' günü olarak ilan edeli beri, kötü ünlü 3 Ocak bir kez daha gündeme girdi ve çeşitli değerlendirmelerin ana konusunu teşkil etti.

Bir yandan "20 Temmuz da 3 Ocak'a mı benzeyecek?", "Sokağa mı çıkılacak, evde pijamayla mı oturulacak?", "Bir günlük iş bırakımı saldırılara yanıt olacak mı?" soruları eşliğinde tartışma ve değerlendirmeler sürerken, diğer yandan Türk-İş alencele sermaye sözcüleriyle uzlaşmanın ve belki denetleyememe korkusuyla, 20 Temmuz'dan bile kıvrımın yollarını arıyordu.

Türk-İş Başkanlar Kurulu'nda birkaç büyükşehir Şubeler Platformu'nun okuduğu ortak bildiri ve 12 Temmuz toplantısında yapmayı düşündükleri "baskı"nın, sırtını sermayeye dayamış Türk-İş bürokratları üstünde ne düzeyde basınç yaratacağı henüz açık olmamakla birlikte, bu platformların da taban gücünü arkalarına almadığı, alamadığı yakın geçmişin deneyleriyle sabit. Türk-İş zevatinin, çeşitli araçlarla kendine bağlamayı, ya da elini kolunu bağlamayı çoktan başardığı "bağlı" sendikaların yöneticilerinden pek bir çekincesi olmadığı da çok açık. Bütün uzak ve yakın geçmişle bu hainlerin tek korkusunun (o sermayenin de en büyük korkusudur) denetimlerinden çıkabilecek bir işçi hareketi olduğu sabittir. Onlar, 3 Ocakları, 20 Temmuzları, 15-16 Haziranları dalgalarını olarak kullanmak arzusundadırlar. Bir kez başarıya ulaştıkları için, şanslarını bir kez daha denemek istiyorlar.

Ama sermaye sahipleri ne kadere ne de aptaldılar. İşlerini şansa bırakmayı düşünmüyor, uzlaşmanın yollarını arıyorlar. Çünkü onlar, 3 Ocak'la 20 Temmuz arasında "çok suların aktığını" ve "aynı suda iki kez yıkanmanın mümkün olmadığını" da gayet iyi biliyorlar. İktisat bilimi, toplum bilimi ve daha bilmemne uzmanlarıyla toplumun nabzını ölçüyor, ölçtüklerini düşünüyorlar. Sendikaları, dernekleri, vakıf ve yardım kurumlarıyla toplumu denetim altında tutuyor, tuttuklarını düşünüyorlar. Askerleri, polisleri, özel timleri, itleri ve MİT'leriyle; Devlet Güvenlik Mahkemeleri, mahkemeleri, cezaevleri ve işkencehaneleriyle emekçi sınıfı ve devrimci öncülerini mücadeleden caydırmaya çalışıyor, caydıramadıklarını görüyorlar. İşte bu noktada bütün para ve iktidar güçle-

rine rağmen, onca top/tütek, ilim/irtan güçlerine rağmen o büyük korkuları devreye giriyor ve onları şaşkınlığa, o şaşkınlıkla saçma sapan davranmaya itiyor. Gebze Direnişi, gece nöbete kalan 40-50 işçinin üzerine 4-5 bin asker-polis gönderilerek dağıtılıyor. Sendika bürokratlarının "barışçıl gösteri"ler konusundaki çalışmaları sermayedarları inandırmıyor, ya da sendikacılar "barış"ı sadece işçilere öneriyorlar, sermayedarları ilgilendirmiyor. Onlar büyük bir savaşa girişmiş durumdadır. Sermayelerini koruma içgüdüleriyle, Gebze'den ihtilal sinyalleri alıp üç-beş işçinin üzerine bir ordu yolluyorlar.

Politik bir Genel Grev-Genel Direnişin zorunlu kıldığı, sendika bürokrasisinin yarattığı umutsuzluk ve karamsarlık tohumlarını ezip, özgüveni geliştirecek alt örgütlenmeler bütün işletmelerde, sendikaların denetiminden uzak, fabrika yöneticilerinin ve uşaklarının ulaşamayacağı sağlamlıkta, ve hem de hiç zaman geçirilmeden oluşturulmalıdır.

Türk-İş (sermaye olarak da okuyabilirsiniz) denetiminde yürüyecek 1 günlük iş bırakma, bırakın bir karşı saldırı, bir uyarı niteliği bile taşımayacak; sadece bir oyalama taktiği, sahte bir boşaltım mekanizması ve sermayeye bir nefes alımı da olsa mola işlevi görecektir.

Türkiye işçi sınıfı, en kısa zamanda kendini toparlayarak, birleşik, militan bir karşı saldırı örgütleyemezse, üzerine yıkılan kriz ve kirli savaş yükünü daha fazla kaldıramaz. Sömürgeci savaşın milyarlarla hesaplanan mali ve parayla ölçülemeyecek manevi yükü, milyonlarca işsize katılan yeni milyonlar ve tüm bunların yarattığı/yaratacağı toplumsal çürüme ve yıkım... İşte Türkiye işçi sınıfının karşı karşıya bulunduğu tablo budur. Bugün devlete sahip olan egemen güç sermaye sahipleridir ve onlar dünyanın hiçbir yerinde, yaklaşık 200 yıllık tarihleri boyunca iligine kadar sömürerek hükmettikleri toplumlara karşı hiçbir sorumluluk üstlenmemişlerdir. Tek kaygısı sermayesine sermaye, malına mal katmak olan bir avuç sülükten ibaret bu sınıfın toplumu yıkıma sürüklemesine, insanlığın tüm geleceğini yoketmesine izin verilmemelidir. Ama bu izin vermeme kuru bir sözle, ya da egemenlere yalvarıp yakarak olacak iş değildir. Toplumun, sömürüyü en dolaysız yaşayan, bu nedenle de bilinçlenmeye en elverişli kesimini oluşturan sanayi proletaryası, toplu çalışmanın avantajını kullanarak örgütlenmeli, diğer kesimlerin bilinçlenmesi ve sermayeye karşı örgütlü mücadeleye katılmasına öncülük yapmalıdır.

Bu genel görevlerin ışığında 20 Temmuz'a tekrar dönersek, Türkiye işçi sınıfının yakın dönem sorunları daha rahat anlaşılacaktır. Bugün görev, sendika bürokratisinin yarattığı umutsuzluk ve karamsarlık tohumlarını ezip, özgüveni geliştirecek alt örgütlerin oluşturulmasına hızla girişmektir. Politik bir genel grev-genel direnişin zorunlu kıldığı bu alt örgütlenmeler bütün işletmelerde, sendikaların denetiminden uzak, fabrika yöneticilerinin ve uşaklarının ulaşamayacağı sağlamlıkta ve hiç zaman geçirilmeden oluşturulmalıdır.

Üzerindeki bütün yüke, ihanete ve her türlü oyuna rağmen Türkiye işçi sınıfı bu savaşı kazanabilir ve kazanmak zorundadır. Sadece işçi sınıfının değil tüm ezilenlerin, tüm yoksulların geleceği buna bağlıdır.

Hain Bürokratlara Rağmen GENEL DİRENİŞ!

Sermaye sınıfı kapsamlı ve şiddetli bir saldırı dalgasını bu kadar pervasızca yükseltme cesaretini kendinde bulurken, en çok sendika bürokratlarının yardımlarına güveniyor.

Bürokratlar, bugüne kadar, bu güveni boşa çıkarmadılar.

Sınıf cephesinden kararlı, örgütlü, birleşik bir direniş yükselmediyse eğer, bunda en büyük pay sahibi hain sendika bürokratlarıdır.

Sermayenin saldırıları karşısında, hain bürokratlar, bugüne dek sınıfın direnişini örgütlemek için kollarını bile kıpırdatmadılar. Ama tabandan gelen eylem basıncının önüne geçmek, taleplerin hedefini şaşırtarak ve içini boşaltarak etkisizleştirmek, eylemlerin denetimini ele alarak boğmak için bütün hünerlerini sergilediler. Daha en başta "ülkenin çıkarlarını kendi çıkarlarımızın üstünde tutacağız, üzerimize düşen her türlü fedakarlığı yapacağız" diyerek, kapitalist saldırının sınıfa açılan kapısını sonuna dek araladılar. Muhalefet adına, çığı kediye teslim etmekten farksız bir tutumla, hükümetten aman dilediler. Böylece hem muhalefet ediyor görüntüsü vererek sınıf üzerinde denetimi elde tutmaya çalıştılar, hem de sınıf kitlelerini kapitalist hükümetten beklenti, kararsızlık içine sokup sersemleterek yeni saldırıların önünü açmayı amaçladılar.

Kapitalist hükümete yönelik tek şikayetleri, saldırı kararları alınırken kendilerine danışılmıyor oluşuydu. Bunu defalarca dile getirdiler. Bu konuda gerçekten de dertliydi, çünkü sınıfa yönelik saldırı taktiklerini birlikte belirlemek gerektiğini savunuyorlardı. Sınıf kitlelerinin ruh halini, beklentilerini, eğilimlerini, dinamiklerini sendika bürokratları daha iyi biliyordu ve saldırı taktikleri belirlenirken tüm bunlar hesaba katılmıyordu. Eğer hesaba katılmazsa "sosyal patlama olur, işçi ayaklanmaları gerçekleşir, işçiler bu devlet kimin devleti diye sorarlar, buna biz bile mani olamayız" dediler. Örneğin hükümet işçilere "toplusözleşme haklarından kaynaklanan zamlarınızı vermiyorum!" demek yerine "toplusözleşmenin gereklerini uygulayacağım, ama zam oranlarını maaşlara kademeli olarak yansıtacağım!" demeliydi. İkisi de özü itibarıyla aynıydı. Ama taktik olarak ikincisi tercih edildiğinde, işçilerin kafalarının karıştırılması, tepkilerinin biraz olsun yatıştırılması, kararsızlığa sevk edilmesi mümkün olacaktı ve böylece diğerine göre başarı şansı daha fazlaydı. Birinci durumda, sınıf oyalamanın, yatıştırmanın araçları da sendika bürokratlarının elinden alınmış oluyordu. İşte sendika bürokratlarının "kararlar bize danışılarak alınsın" taleplerinin arkasında yatan mantık buydu. Yani hükümetten tek istedikleri sermaye sınıfına daha iyi uşaklık etmelerinin önünün açılmasıydı. Bu talepleri karşılık buldu ve son bir aydır hem kapitalistlerin doğrudan kendi temsilcileriyle, hem de hükümetle bu amaçla görüşmeler yaptılar.

Temmuz ayı başında Türk-İş, DİSK, Hak-İş ile TİSK yöneticileri basına kapalı olarak toplandılar ve "krizden çıkışın yol ve yöntemlerini", yani demek oluyor ki, "sınıfa yönelik saldırıları hayata geçirme taktiklerini" tartıştılar. Sonuçta ortak bir deklarasyon yayınlayarak anlaşmaya vardıklarını ifade ettiler. Sonra da Türk-İş, kapitalist hükümet ile bir çok kez görüştü. Her görüşmede aldığı birkaç vaat ile, işçileri beklenti içinde olmaya, hükümete güvenmeye ve mücadeleden caymaya sevketti.

Sendika bürokratlarının bütün yatıştırma çabalarına rağmen, tabandan genel grev-genel direniş yönünde gelişen baskıların sonucu Türk-İş Başkanlar Kurulu 20 Temmuz için "genel grev" kararı almak zorunda kaldı. Türk-İş bürokratlarının buradaki

amaçlarının, sınıfın mücadelesini yükseltmek, direnişini örgütlemek ve kapitalist saldırı dalgasını gerisin geriye püskürtmek olmadığı açık. O kadar açık ki, bir yandan "genel grev" kararı alıyor, bir yandan da hükümete güven telkin etmeye, kamu işçilerinin ücret zamlarının gasbedilmesine yeni önerileri ile destek vermeye devam ediyor.

Amaç genel grev silahının namlusunu sermayeye değil, gerisin geriye işçi sınıfına çevirmektir. Amaç sınıfın mücadelesini yükseltmek değil, dizginlemektir. Direniş değil, ihaneti örgütlemektir.

Genel grev silahına işlev kazandıran temel bir özelliği, bir yandan, kitle mücadelesinin bir aracı ve kitle mücadelesindeki yükselişin bir ifadesi olması ise, diğer yandan da hazırlık faaliyetinin en sıkı şekilde örgütlenmesidir. Türk-İş ise, genel grev eylemini yükselen bir kitle mücadelesi dinamiği ile ilişkilendirmek bir tarafa, bugüne kadar yaptığı gibi bu dinamiği ezme için elinden geleni ardına koymamaktadır. Ek olarak, bu doğrultuda hiçbir hazırlık faaliyeti yürütmeyecek ve işçiler, mücadeleyi yükseltmeye değil de adeta bir günlük tatile çağırılacaklardır.

Genel grev silahını etkili kılan bir diğer özelliği, namlunun sınıf düşmanına, sermayeye, onun hükümetine karşı doğrultulması ve icazetin değil direnişin, sınıfa karşı sınıf mücadelesinin bir aracı olmasıdır. Talepleri, sloganları, eylem biçimleri buna uygun olmalıdır. Türk-İş ise, 20 Temmuz'da hükümetten işçilerin sorunlarına daha duyarlı olmasını talep edecek ve böylece "genel grev" eylemine direniş değil, icazet; mücadele değil, uzlaşma ruhunu hakim kılmaya çalışacaktır. Bu eylemin bu açıdan da işçi sınıfının genel grev-genel direniş ve onun talepleriyle hiçbir ilgisi olmayacaktır. Genel grev, adı üzerinde, sınıfın sadece belirli bir kesiminin, sendikalarda örgütlü azınlığının eylemi değildir. Genel grev, sınıfın genel eylemi olduğu ölçüde adını hak eder, işlevini yerine getirir. Bunun için, sınıfın çalışan kesimleri kadar işsiz kesimlerini de, sendikalı kesimleri kadar sendikasız kesimlerini de, kamu işçilerini olduğu kadar özel sektör işçilerini de, sözleşmeli işçisini de, taşeron işçisini de birlikte kucaklayabilmeli ve seferber edebilmelidir. Kapitalist saldırı dalgası ancak böyle bir birleşik eylem ile geri püskürtülebilir. Sendika bürokratlarının elleri altındaki imkanlar böyle bir eylemi örgütlemek için yeter de artar. Ama bunun sözünü bile etmeyeceklerdir. Gerçek bir genel grev için asıl bu kesimlerin eylemi tabandan örgütleneceğine, Bayram Meral, eyleme "destek" sağlamak için, Demokrasi Platformu'nu oluşturan küçük-burjuva reformist ve liberal dernek yöneticilerinin kapısını aşındırmaktadır. Böyle eyleme böyle destek yakışır!

Kapitalist saldırıların sadece işçileri değil, toplumun bütün emekçi kesimlerini ve Kürt halkını hedef-

lediği ve bu kesimlerin kaderlerinin birbirine bağlı olduğu mevcut koşullarda, sınıfın genel grev-genel direniş de bütün bu kesimlerin mücadele birliğini hedefler. Türk-İş ise bu kesimlerin bölünmüşlüğüne sürmesini ve derinleşmesini hedeflemektedir.

Rengini Türk-İş'ten alan, onun denetimi altında gerçekleşecek bir "genel grev" yaratacağı sonuçlar açısından başarısız olacaktır. Bu sefer Türk-İş bürokratları, bu başarısızlığın faturasını genel grev eylemine çıkartacak ve sınıfın bu yöndeki eğilimlerini de bu yoldan kırmaya çalışacaktır. Eylemin içeriğini, canlı devrimci özünü boşaltan, ama işin lafzında da "genel grev" örgütlemiş olan Türk-İş, sınıfın geri kesimleri karşısında "elinden geleni yapmış" pozlarına bürünerek işçi sınıfı üzerindeki hakimiyetini pekiştirmeye çalışacaktır.

Kapitalist hükümet ve patron örgütleri de bu "genel grev" tezgahında üzerlerine düşen rolü en iyi şekilde oynamaktadırlar. Şimdiden Türk-İş'i "iş barışı"ni bozmakla, kriz döneminde "bozgunculuk" yapmakla, yasalara göre suç teşkil eden bir eylem için çağrıda bulunmakla vb. "ağır" dille eleştiriyorlar. 3 Ocak "genel grev" eylemi öncesinde de bunlar aynen yaşanmıştı. Hatta Türk-İş yöneticileri hakkında yasadışı eylem örgütlemekten dava bile açılmıştı. Bunların hepsi göstermelikti ve sonuçta da böyle olduğu ortaya çıktı. Amaç, Türk-İş'in ve eylemin sarı balonunu şişirmek, yani Türk-İş'i "mücadeleci", eylemi ise "son derece radikal, aşırı" göstermektir. İşçi sınıfının, Türk-İş'in etkin bir eylem örgütleyeceğine ve bu eylemin sonuçlarını göğüsleyeceğine zaten güveni yoktur. Bu da eyleme katılım konusunda saflarında bir kararsızlık yaratmaktadır. 1991'de "genel grev"e katılmaları bahane edilerek binlerce öncü işçinin işten atılması ve Türk-İş'in buna seyirci kalması hatırlanmaktadır. İşte, sermaye sınıfının savunduğu "tehditler" in arkasında, sınıf saflarındaki kararsızlığı kendi lehine kullanma ve Türk-İş'e olan haklı güven-

Bu eyleme bürokratların hesaplarını bozmak amacıyla katılmak; onların sermayeyle işbirliğini ve gerçek bir genel direnişin gerekliliğini eylem içinde kitlelere anlatmak, inisiyatifini ele geçirmeye çalışmak ve ona daha ileri bir içerik ve biçim kazandırmak...

Bugünün temel görevi budur.

sizliği, sınıfın kendi gücüne de bir güvensizliğe dönüştürme amacı da vardır.

Bu noktada Türk-İş'in neden başka bir "eylem" biçimini değil de "genel grev"i tercih ettiği konusu üzerinde durmak gerekir. Bu bir tesadüf değildir. Bugün öncü işçiler, aralarında yeterli bağlar olmadığı için, bir genel grev-genel direniş mücadelesini yükseltmek açısından mevcut güçlerin yeterli olduğunu kavrayabilmekte güçlük çekiyorlar. Bu, onları, gerekliliğini genel olarak savunmakla birlikte pratikte önderlik etmek için somut adım atmak konusunda kararsızlığa sevk ediyor. Ama sermaye sınıfı ve hain bürokratlar bu işin mümkün olduğunu görüyorlar ve sınıf saflarında içten içe gelişen direniş eğilimlerini, başka bir halkadan değil, tam da bu halkadan yakalayıp geri püskürtmeyi amaçlıyorlar.

Öncü işçiler, "Mevcut güçlerimizle bunu başarabilir miyiz?" sorusunu soruyorlar. İşte, Türk-İş bürokratlarının 20 Temmuz taktiği-bu soruya da bir yanıt getirmiş oluyor: "Evet başarabilirsiniz, biz de bundan korkuyoruz ve bu yüzden de sizden önce davranıp bu eylemin içeriğini boşaltmayı amaçlıyoruz!"

Genel grev silahının namlusunu sermaye sınıfına, kapitalist saldırı programına, hain sendika bürokratlarına doğrultmak mümkün ve gereklidir. 20 Temmuz bunun bir basamağı olmalıdır.

Sermayenin "İstikrar" Programının Üç Aylık Bilançosu

DİE'nin güvenilir hesaplarına göre

aylık enflasyon artış ortalamaları

Nisan %30, Mayıs %10,

Haziran %5'tir.

Oysa %100'ü aşan yıl ortalaması

açısından Türkiye tarihinin

en yüksek enflasyon oranları

sözkonusudur.

Döviz kurları 6 ay içerisinde

net %100 artmıştır. Dış borç adı

altındaki emperyalist soygunun eylül

ayında ödenecek faturası

370 milyon dolardır.

Burjuvazi işçi sınıfından yeni "fedakarlık"lar isteyebilmek için, 5 Nisan saldırısının ilk üç aylık göstergelerinden hareketle, hem "başarıyız", hem de "işin henüz başındayız" mesajlarını birlikte vermesi gerekiyordu. Nasıl olsa işçiler ve emekçiler, sermayenin başbakanı gibi "ekonomi profesörü" olmadıkları için, bu rakamların arkasında yatan gerçekleri anlamazlardı ve böylece yukarıdaki propaganda da kolayca amacına ulaşmış olurdu. Bu hesaplarla, 5 Nisan saldırısının üçüncü ayına denk gelen günlerde bir propaganda kampanyası açıldı. Bu kampanyanın başlıca temaları "enflasyondaki artış yavaşladı, zamların hızı kesildi, dövizdeki artış frenlendi, faiz oranları düştü, bütçe fazla verdi, ithalat düştü, ihracat arttı, öyleyse ekonomi düzelme yoluna girdi" şeklindedir. Bu, soruna burjuvazinin cephesinden bir bakıştır. Soruna bir de işçi sınıfı ve emekçilerin sınıf cephesinden yaklaşalım.

Enflasyondaki artış yavaşladı:

DİE'nin güvenilir hesaplarına göre aylık enflasyon artış ortalamaları Nisan %30, Mayıs %10, Haziran %5'tir. Bu düşüş, kapitalist ekonominin kendi mantığı içinde bile bir başarı olarak gösterilemez. Çünkü %100'ü aşan yıl ortalaması açısından Türkiye tarihinin en yüksek enflasyon oranları sözkonusudur. Enflasyon hızının kesilmesinin, canlanan, büyüyen, gelişen bir ekonomideki anlamı ile ekonominin işleme hale geldiği, üretimin durduğu, işsizliğin arttığı, satın alma gücünün sınırlanmış olduğu bir ekonomideki anlamı birbirinden çok farklıdır. Enflasyonun kapitalist ekonomideki kaynaklanan temeldeki nedenlerine yönelik herhangi bir müdahale sözkonusu değildir. Enflasyon artışı, piyasadaki para miktarı ile üretim miktarının birbirini karşılamaması, yani paranın karşılıksız olması, kullanım değerinin düşmesiyle kendini gösterir. Türkiye'de ise cılız olan üretimin kapasite kullanımını, kriz sürecinde düşmeye devam etmektedir. %400 faizli hazine bonosuyla piyasadaki büyük miktarda para çekilmesi sonucu enflasyon karşısında "sahte" bir başarı görüntüsü yaratılmıştır. Sahtedir, çünkü ekonomi, piyasadaki çekilen bu parayı yeni yatırımlarda kullanarak değerlendirebilecek bir yapıya ve yeteneğe sahip değildir. Piyasadaki çekilen bu para üretim yatırımlarına değil, emperyalist ve yerli

sermaye kesiminin kasasına dış ve iç borç ödemesi olarak gitmiştir. Eylül ayında hazine bonolarının faizi ödenildiğinde piyasa yeniden karşılıksız paraya boğulacak ve enflasyon artışı yeni rekorlar kırılacaktır. Ya

Yapılan iş, deli gömleği giyen bir ekonomiyi yüksek dozda uyuşturucu kul-

lanarak sakın-

leştirmeye ve sağlanan bu sakinliği başarı olarak göstermeye benzemektedir. Evet, ekonomi sakinleşmiştir, ama bu ekonominin bünyesinin artık sağlığına kavuştuğu ya da kavuşma yolunda olduğu anlamına gelmez. Uyuşturucu müptelalığından kaynaklanan bir sinir krizi vakasında, kafasına vurup bayılarak ya da daha yüksek dozda uyuşturucu vererek hastayı sakinleştirmek, eğer başarılı bir "tedavi" olarak görülebilirse, enflasyondaki bu düşüş de "başarılı" görülebilir. Almış olduğu uyuşturucu ile daha da tahrip olan bu hasta bünye, bir süre sonra uykudan uyandığında çok daha derin ve şiddetli kriz dalgalarıyla sarsılacaktır. Üstelik, bu düşüşü başarı olarak göstermek çifte sahtekarlıktır. Yaz aylarında enflasyon oranlarında zaten yapay bir düşüş olur; sonbaharda bu eğilim tersine dönecektir.

Zamların hızı kesildi:

Sermaye sınıfı, zam tırpanıyla alabildiğinin azamısını bir seferde alma taktiklerini gütmüş, 5 Nisan kararlarının hemen ertesinde %100'ü aşan zamlarla işçi ve emekçilerin iliklerini kurutmuştur. İşçi ve emekçilerin satın alma gücü sınırlanmış, iç tüketim en dibe vurmuştur. Bu koşullarda zamların hızı kesilmiş olsa da, bu, işçi ve emekçilerin yaşam koşullarında herhangi bir iyileşmenin ifadesi değildir. Sadece durumlarının ne kadar kötü olduğunun bir göstergesidir. İşçi ve emekçilerin cebinde 5 kuruş para bırakılmadan sonra tüketim mallarına daha fazla zam yapsanız ne olur, yapmasanız ne olur? Zamların hızının kesilmesi, tüketim harcamalarının en asgari düzeye çekildiği ve bu düzeyde seyrettiği gerçeğini hiçbir şekilde değiştirmez.

Dövizdeki artış frenlendi:

Örneğin, dolar ocak ayında 15 bin lira idi; %300

Kapitalist ekonomi, işçi ve emekçileri sefaletle boğduğu koşullarda bile

belini doğrultamayacak kadar iflas etmiştir.

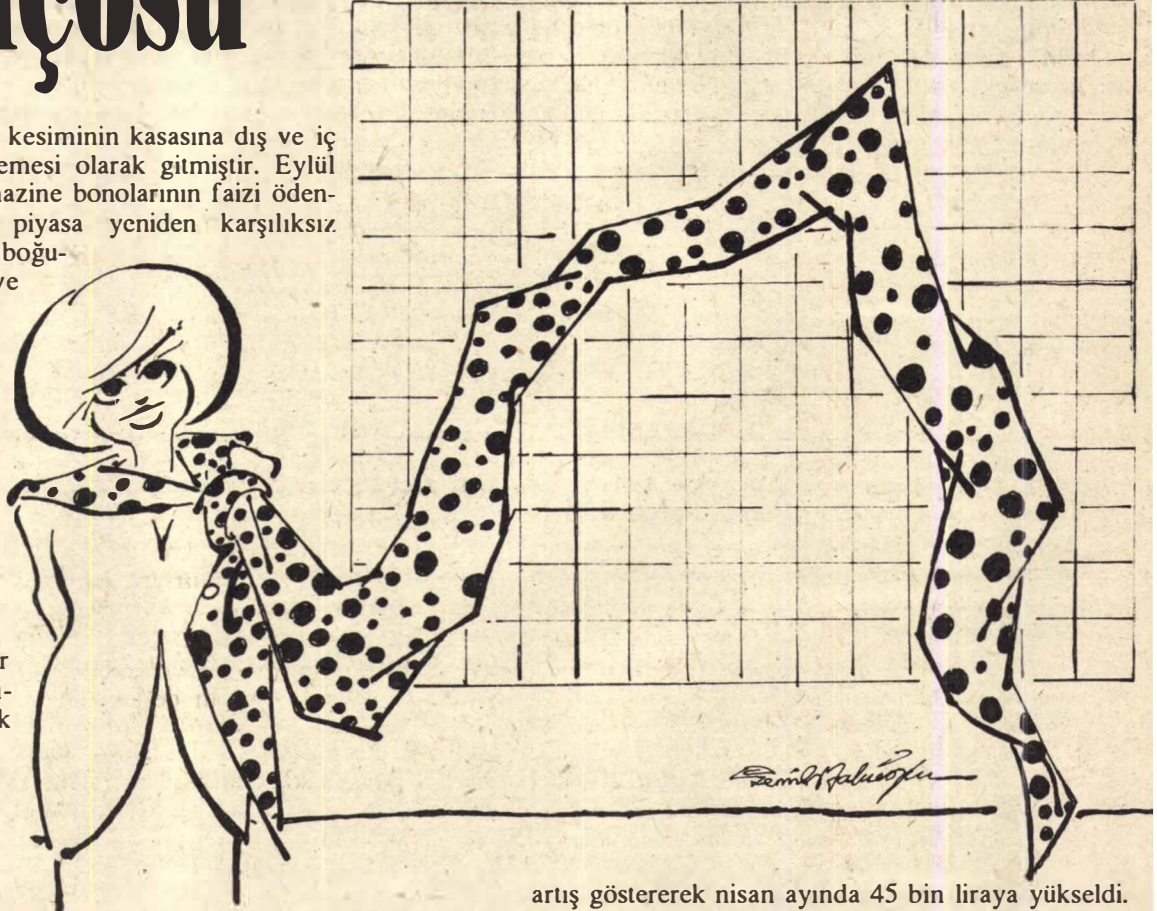
Bütçe "fazlası" da, günü kurtarmak için yapılan manevralarla krizin

görünümlerini erteleyerek onu daha derinleştirmekten öte bir anlam

taşıyamamaktadır. Bu düzende emekçilerin üç kuruşluk ücret artışı "irrasyonel",

sermaye sınıfının parmağını kıpırdatmadan kazanacağı yüzlerce trilyonluk

hazine bonusu faizleri ise "rasyonal"dir.

artış göstererek nisan ayında 45 bin liraya yükseldi. Bu nasıl oldu? Piyasadan önce döviz emildi, dövize olan talep arttı, döviz yükseldi ve sonra piyasaya bu yüksek fiyatlar üzerinden döviz pompalandı. Böylece döviz vurgunuyla trilyonlar, bankalar aracılığıyla tekeli sermayenin kasasına girmiş oldu. Ardından, sermaye sınıfı korosunun hep bir ağızdan ve hiç durmadan söylediği "kar, kar, daha fazla kar, la, la, la!" şarkısına orkestrayı yöneten devlet, hazine enstrümanını kullanarak eşlik etti. Artan döviz talebi, piyasaya hazineden 7 milyar dolar tutarında ucuz döviz akıtılarak kırıldı. Piyasa dövize doyunca ve yatırım talebi, yüksek faiz oranlarıyla cezbedilerek, dövizden hazine bonosuna yöneltilince, dolar 30 bin lira seviyesine indi. Dövizdeki bu düşüşe sevinmek, eşiği önce kaybettirip sonra buldurma hikayesindeki mağdur kişinin durumuna benzer. Üstelik bizim örneğimizde kaybedilen eşek sayısı iki, bulunan ise sadece bir adettir! Ve üstelik, eşiği gaspeden soyuncular yaratıkları bu "sevinç" rahatını fırsat bilerek yeni soygunlara hazırlanıyorsa, durum daha da kötü demektir! Sonuçta döviz kurları altı ay içinde net %100 artmıştır. Bu, bütün sefilliğine rağmen Türkiye ekonomisinin geçmiş tarihinde görülmemiş derecede yüksek bir artış oranıdır. Ama düzenli medya borazanları bunu bile bir başarı olarak göstermeye çalışmaktadır. Bütün yükü işçi ve emekçilerin sırtına bindirmesine rağmen, dış ve iç borçların, kirli savaşın masraflarını karşılamakta yine de büyük güçlük çeken sermaye devletinin karşılıksız hazine bonolarının itibarı yarın azaldığında, rantıye sermaye daha da palazlanmış olan bütün gücüyle yeniden dövize hücum edecektir ve bu durumda döviz kurlarında artış kaçınılmaz olacaktır. Üstelik, dış borç adı altındaki emperyalist soygunun eylül ayında ödenecek faturası 370 milyon dolardır. Artan döviz talebini dizginlemek için hazinenin elindeki döviz rezervlerini

eriterek, döviz kurlarındaki artışın geçici olarak düşmesini sağlayan devlet, yarın, bu dış borçları ödeyebilmek için piyasadaki, yani büyük sermayenin bankalarından yüksek fiyatla döviz toplamak zorunda kalacak ve döviz yine şaha kalkacaktır! Şahlanan döviz, dövize olan talebi daha fazla artıracak ve devlet bu talebi dizginlemek

için daha yüksek faizle borçlanacak ve sonra da... Sonrası malum!

Faiz oranları düştü:

Faiz oranlarındaki düşüş hem geçicidir, hem de çok yüksek oranlardaki artışlardan sonra gelen küçük düşüşlerin bir ifadesidir. Burjuvazi mevcut krizi bir mali kriz olarak göstermeye çalıştığından, ona göre faiz oranlarındaki düşüş, krizin aşılması yolunda ilerlediğinin bir göstergesidir. Ama gerçek olan bu değildir. Birincisi, faiz oranlarındaki yükselme krizin nedeni değil, tersine, sonucuydu. İkincisi, faiz oranlarındaki bugünkü düşüş, krizin aşılması yolunda bir gelişmenin göstergesi değildir; çünkü üretim ve dolaşım alanındaki tıkanıklık daha da derinleşmektedir.

Bütçe fazla verdi:

İşçi ve emekçilerin sorması gereken birinci soru bütçenin hangi yoldan fazla verdiğidir. Yani devletin hangi sınıflara yönelik ne tür harcamaları kısılmıştır da bütçe fazla vermiştir? Örneğin, sermaye sınıfına verilen teşvikler, krediler mi kısılmıştır? Yüksek faizli hazine bonoları ile dağıtılan yüzlerce trilyonda mı bir azalma olmuştur? Batan banka ve şirketlerin kurtarılması için harcanan trilyonlardan mı kısıntıya gidilmiştir? Sömürgeci kirli savaşın harcamaları mı kısılmıştır? Hayır, bunların hiçbirisi kısılmamış, tersine daha da artırılmıştır. Çünkü bütün bunlar, devletin, sermaye sınıfına hizmet etmek için üstlendiği asli görevlerdir. Kısılan, işçi ve emekçilere yönelik ücret, sağlık, sosyal güvenlik, eğitim vb. harcamalarıdır. Kısılan, yoksul köylülerin yararlandığı tarım sübvansiyonlarıdır. İşçi ve emekçilere yönelik olmasına rağmen kısılmayan tek bir harcama vardır. O da devlet terörü harcamalarıdır! Devlet bütçesinin fazla vermesinin bir diğer nedeni de, devletin elindeki vergi, zam, özelleştirme vb. bütün imkan ve araçları sonuna kadar kullanarak işçi ve emekçilerin cebinden emdiği yüzlerce trilyon liralık yeni kaynaklardır. Yani, devletin işçi ve emekçilere verdiğinin azalması, aldığının ise artması sonucu bu bütçe fazlası sağlanmıştır.

Sorulması gereken ikinci soru, bu bütçe fazlasının hangi sınıflara yönelik, ne tür harcamalar için kullanılacağıdır. Bu kaynak, en başta dış ve iç borç ödemeleri için kullanılacak ve böylece aşalak ve sömürücü sermaye sınıfının kasasına akıtılacaktır. Demek ki, bütçe fazlası olarak topluma başarı diye lanse edilen bu kaynağın hem elde edilmesi, hem de kullanılması, işçi sınıfına yönelik kapitalist bir saldırı anlamına gelmektedir. Bu saldırıya boyun eğmek ise, işçi sınıfının değil, ancak sermaye sınıfının "başarı" hanesine yazılabilir.

Ancak buradaki diğer sahtekarlıkları da vurgulamak gerekir. Bütçenin Mayıs ayındaki 6.3 trilyonluk "fazlalığı"nın, aynı ay içinde yapılan 6.5 trilyon liralık dış borç faiz ödemesi bütçe hesabına katılmadığı için ortaya çıktığı biliniyor. Diğer yandan devletin kapitalistlerin hizmetini gören mal ve hizmet alımlarına devam ettiği, bunların sadece ödemelerini ertelediği bilinmektedir. Devletin çeşitli borç ödemelerini yine yüksek faizle borçlanarak ertelemesi sözkonusudur. Eylül ayında hazine bonusu faizleri için 100 trilyon liraya yakın bir ödeme yapılacaktır. Sermaye devleti özelleştirme yoluyla elindeki mülkleri haraç mezat satıp bu bonoların parasını denkleştirme uğraşındadır. Yarın bu ödemeler yapıldığında ekonominin bütçe, faiz, döviz kuru gibi dengeleri alt üst olacak ve bütçe açığı yine rekor düzeylere tırmanacaktır.

Buradan çıkan sonuç, bu düzenin kapitalist ekonomisinin, işçi ve emekçileri sefaletle boğduğu koşullarda bile belini doğrultamayacak kadar iflas etmiş bir durumda olduğudur. Demek ki, bu bütçe "fazlası" da, günü kurtarmak için yapılan anlık manevralarla krizin görünümünü ertelemekten ve bu suretle onu daha derinleştirmekten öte bir anlam ifade etmemektedir. Ama, kapitalist ekonominin mantığına göre tüm bunlar müstahaktır. Bu ekonomik düzende emekçilerin üç kuruşluk ücret artışı "irrasyonel", sermaye sınıfının parmağını kıpırdatmadan kazanacağı yüzlerce trilyonluk hazine bonusu faizleri ise "rasyonal"dir.

İthalat düştü, ihracat arttı:

24 Ocak programında da ihracata yönelmek ve dünya kapitalist ekonomisiyle bütünleşmek, krizden çıkışın başlıca yolu olarak ilan ediliyordu. İşçi ve

"İstikrar" adı verilen "rahatlama" döneminin kaymağını sermaye sınıfı, özellikle onun tekelci kesimleri yiyecektir.

İşçi ve emekçilere düşecek pay ise en fazla ufak tefek kırıntılar olacaktır.
Bu kırıntıların bile elde edilebilmesi, dişe diş bir mücadele ile mümkün olabilecektir. Yarınki "refah" için "fedakarlık" isteyen burjuvazinin bu çirkef, yalancı ikiyüzlülüğünü teşhir etmek gerekir.

emekçilerin gelir düzeyleri düşürüldü, iç pazar daratıldı, döviz kurları yüksek tutuldu ve diğer tüm imkanlar da kullanılarak ihracat teşvik edildi. İhracat, sağlam bir üretim yapısı üzerinde yükselmeyordu; esas dayanağını ucuz işgücünden ve bu teşviklerden alıyordu. İhracat gelirleri yine borç ödemesi olarak emperyalist kasalara aktığı, geri kalan kar oranları yüksek spekülative kazanç alanlarına yöneldiği için üretimin yapısında herhangi bir dönüşüm de sağlanmadı. Taşıma suyla ihracat değirmeni ancak kısa bir süre döndü. Dünya ekonomisindeki kriz ve keskinleşen rekabet koşulları karşısında, '90'lı yıllara gelindiğinde ihracat geriledi. İhracat yoluyla gelen döviz gelirleri azaldığından ödemeler dengesi bozuldu. Ülkeye döviz sokmak için bu sefer döviz kurları düşük, faiz oranları ise yüksek tutularak yabancı sermayeye cezbedici koşullar sunuldu. Bu politika ekonominin krizini görüntüde bir süre daha ertelemiş bile olsa krizi derinleştiren ve şiddetlendiren bir rol oynadı ve bu arada ihracat artışının da sonunu ilan etti.

İhracat artışı yoluyla ekonomiyi düze çıkarmak, 14 yıl öncesinin koşullarıyla karşılaştırıldığında bugün hiç mümkün değildir. Sağlanacak ihracat artışı -o da yeterse- dış borçların geri ödenmesine gidecek, yani emperyalist sermayeye kaynak aktarmaya yarayacaktır. Devlet, ihracatı desteklemek için devlasyonu çare görmektedir, ama döviz kuruna endekli dış borçlar da devlasyon oranında arttığından, ihracattaki bu artış dış borçların ödenmesi ve ekonominin nefes alması açısından yeni birşey getirmemektedir. Bugün bir "başarı" olarak lanse edilen geçen yılın aynı dönemine göre %2.4 oranındaki ihracat artışını, yukarıdaki çerçevede içinde değerlendirmek gerekir. Bu "başarı", 24 Ocak filminin baştan oynatılmasından öte bir anlam taşımayacaktır. Dahası onun kötü bir kopyası bile olamayacaktır.

İthalattaki düşüş de, sadece dış borçların ödenmesi açısından geçici bir işlev görecektir, ama üretim artışına bir katkı sağlamayacağı gibi, tersine, ithal girdilerine bağlı olarak üretimin ve ihracatın da önünde engel teşkil edecektir. Ekonomi geçmişte yapay da olsa tutturduğu büyüme oranını ithalat ve ona dayalı iç tüketim üzerinden sağlamaktaydı. Dolayısıyla ithalattaki düşüş, krizin aşılmasında bir fayda sağlamayacağı gibi, ekonominin, temelsiz de olsa eski dengelerini bozacak ve yerine yenisini de kuramayacak, bu şekilde istikrarsızlığını daha da derinleşmesinin bir etkeni olacaktır.

Sonuç olarak:

Buraya kadar söylediklerimiz aşağıdaki çerçevede içinde değerlendirildiğinde daha bütünlüklü bir anlam kazanacaktır:

*Başarı olarak lanse edilen bu göstergelerin,

düzenin kendi kapitalist ekonomik mantığı içinde bile -krizden düze çıkmak anlamında- bir gelişmenin ifadesi olmadığını, bunların en fazla, krizi erteleyerek derinleştirdiğini görmek gerekir.

*Kriz, hatalı politikaların, kötü yönetimin

ya da bir tesadüfün sonucu değil, yapısal niteliktedir; temelinde yatan mali değil, üretim sorunlarıdır; kısa vadede gelip geçici özellikte değil kalıcıdır. Kapitalizm, krizler üreten bir sistemdir. Bu düzen içinde ekonomik sorunlara tutarlı ve kalıcı çözümler bulunamaz.

*Kapitalist ekonomide işçilerin ve emekçilerin iliklerinin kurutulması pahasına sağlanabilecek geçici "rahatlama" dönemleri yaşanabilir; ama bunları daha derin ve şiddetli kriz dönemleri izleyecektir.

*Kapitalist ekonominin en düze çıkmış halinin bile işçi ve emekçiler için anlamı, dik ve sonu gelmez bir yokuştur. "İstikrar" adı verilen bu "rahatlama" döneminin kaymağını yine, kriz döneminde ve öncesinde olduğu gibi, genel olarak sermaye sınıfı ve özellikle onun tekelci kesimleri yiyecektir. İşçi ve emekçilere gelecekteki olası "rahatlama" döneminden düşecek pay ise en fazla ufak tefek kırıntılar olacaktır. Ve bu kırıntıların bile elde edilebilmesi, icazet ile değil, ancak dişe diş bir mücadele ile mümkün olabilecektir. Yarın kriz çanları kapitalist ekonominin doğası gereği yeniden çalmaya başlayınca, burjuvazi, kendi sınıfının yuttuğu büyük lokmaları örtbas edip, bu kırıntıları krizin baş sorumlusu olarak ilan edecek ve yeni bir saldırının da bahanesi yapacaktır. Süngünün zoruyla yıllarca süren "fedakarlık" döneminden sonra, işçi ve emekçilerin '89-'90 yıllarında geçmiş kayıpları telafi bile etmeyen ufak tefek kırıntı kazanımlar elde etmelerinin, burjuvazi tarafından mevcut krizin baş sorumlusu olarak ilan edildiğini hatırlayalım. Yarınki "refah" için bugün bir kez daha "fedakarlık" isteyen burjuvazinin bu çirkef, yalancı ikiyüzlülüğünü teşhir etmek gerekir.

Tansu Çiller, "istikrar" programının ilk üç aylık uygulamalarının yukarıda açıkladığımız "başarı"larını sıraladıktan sonra, "Kriz aşılma yolunda, göstergeler iyi, ama bunları abartmayalım. Başarılıyı getirecek tek bir koşul var; kararlılıkla yolumuza devam etmek, yoksa herşey tersine gider. Bu henüz bir başlangıç, öyle üç aylık, bir yıllık bir program değil, uzun vadeli bir program!" demektedir. Peki örneğin ne kadar uzun bir vade? İşte bu sorunun yanıtı, işçi sınıfının ne zaman başını kaldıracığı, ne zaman ayağa kalkıp kavga alanlarına çıkacağı ile doğrudan ilgilidir.

İşçi sınıfı, saldırılara karşı direnişin ve sosyalizm mücadelesinin kızıl bayrağını yükseltmedikçe, bu yukarıdaki vadenin sonu da hiç gelmeyecektir! Bu kısır döngüden çıkışın; bütün dünyada açlık, sefalet, işsizlik, baskı, savaş üreten bu kapitalist düzenden kurtuluşun yegane yolu devrim ve sosyalizmdir. Öfkemiz, isyanımız, eylemimiz, krizin sadece günlük sonuçlarına takılıp kalmamalı, kriz fırsatından yararlanarak kapitalist düzeni yıkmayı, sosyalizmi kurmayı hedeflemelidir.

Ekonomik Kriz ve İşçi Sınıfı (*)

"Sermaye iktidarı, pek çok nesnel göstergenin kendi aleyhine olmasına, bir dizi güçlülük karşı karşıya bulunmasına rağmen krizi atlatabilmek için yoğun bir çaba sarf ediyor. İşçi cephesindeki korucuları olan sendika bürokratlarını sınıf mücadelesini engellemek için seferber ediyor. Onların 'fedakarlığa, hatta ücretsiz çalışmaya hazırız' yollu alçakça açıklamalar yapmalarını teşvik ederek, sınıf hareketinde tereddüt ve moral bozukluğu yaratmaya çalışıyor. Kürt cephesinde ise, kendi korucularına,

göstermelik tavizlere evet diyecek bir uydu parti kurdukmaya çalışıyor. Bu koşullarda pek çok şeyi, belki de herşeyi belirleyecek olan komünistlerin, ileri işçilerin ve devrimcilerin gösterecekleri çaba olacak. (...) gelecek günler düzen açısından çok daha sancılı ve karanlık, komünistler, ileri işçiler ve devrimciler açısından ise olanaklarla dolu bir dönem olacak. (...) Ne var ki, bunlar ne kadar önemli olursa olsun yalnızca bir olanaktır, o kadar. Olanağı güce dönüştürmek ise, yalnızca devrimci bir iradeyle

mümkündür. İşçi ve emekçi hareketine etkin bir politik müdahalede bulunabilmek, sendika bürokrasisinin sultasını parçalayarak etkisiz hale getirmek, sınıfın ihtilalci partisini örgütlemek; işte ancak tüm bunlar yapılabildiğinde olanaklar bir güce çevrilebilmiş ve sermaye düzeninin krizinden işçi sınıfının sosyalist devrimini mayalamak amacıyla yararlanılabilmış olacaktır."

(*)Kızıl Bayrak 2. Sayı "Sermaye Ekonomik Krizden Çıkabilir mi?" başlıklı yazıdan alınmıştır.

Tekellerin Ganimet Savaşı Sürüyor

Koç-Sabancı Dalası

Ganimetin kimden, hangi yollarla elde edileceği konusunda tam bir anlaşma ve ittifak halinde olan tekeli burjuvazi, sıra paylaşmaya gelince, gürültülü bir it dalaşı sergiliyor. Dalaşanlar arasında saf tutmaya kalkmak, işçiler için sadece "ölümlerden ölüm beğenmek" anlamına gelecektir.

Kriz dönemleri, tekeller için fırsat dönemleridir. Tekeller tarafından en büyük vurgunlar, ekonomik dengelerin alt üst olduğu ve yeniden kurulduğu bu tür dönemlerde gerçekleştirilir. Çünkü bu tekeller, iflasa yüz tutmuş kapitalist gövdenin yağ bağlamış kalbini oluştururlar. Kapitalizmin iç çelişkileri sonucu tıkanan damarlarının açılabilmesi ve bu çürümüş düzenin bir süre daha ayakta tutulabilmesi bu kalbin her ne pahasına olursa olsun çalışmasına bağlıdır. Bu yüzden krizden düze çıkmak umuduyla bütün bir sermaye sınıfı, kendi kaderini tekellerin kaderi ile birleştirir. Krizden zarara uğrayan ve pazarları bizzat bu tekeller tarafından ele geçirilen daha küçük kapitalistler bile kendi geleceklerini tekellerin yolunun açılmasında görürler. Çünkü onlar, işçiler ve emekçilerden farklı olarak, katlandıkları bu "fedakarlık"ın karşılığını gelecekte alacaklardır. Tekellerin bir dediği iki edilmez, bütün kaynaklar onlar için seferber edilir. Dolayısıyla işçilerin, emekçilerin iliklerinden çekilen yüzlerce trilyonluk kaynağın gideceği şaşmaz adres de bellidir: Tekelci burjuvazinin kasası.

Ganimete el koymanın yolları

Bu ganimete tekeller tarafından el konulmasının doğrudan ve dolaylı çeşitli yolları vardır. En başta, zaten ekonominin bütün çarkları, güçlü ve yaygın sermaye yapıları ile sanayi, finans, mali, ticaret vb. her türlü etkinliğe hakim olan tekeli burjuvazinin çıkarları doğrultusunda dönmektedir. Kriz dönemlerinde ise, tekellere sunulan hizmet daha özel biçimler alır. Ekonominin dümenini elinde tutanlar, kriz çalkantısında bu çürümüş düzenin teknesini ayakta tutabilmek için her gün yeni bir ekonomik manevraya ihtiyaç duyarlar. İşte, işçi sınıfını yere seren ve sermayenin diğer kesimlerini de hırpalayan bu her yeni ekonomik manevraya, kendilerini en büyük kâr vurgununu vuracak şekilde adapte

etme imkanına sahip olan sadece tekeli burjuvazidir. Faizler mi düşürüldü? Bankalar aracılığıyla piyasadan para hortumlanır ve repo, döviz, borsa vurgunları için kullanılır! Hazine bonusu faizleri mi yükseltildi? Tamamı daha piyasaya sürülmeden onların cebindedir! Dövizin değeri mi düşürüldü? Öyleyse üretim kısılır ve ithalat artan dış borç yükü ise, şimdiden, gelecek krizin hanesine yazılır! Türk lirasının değeri mi düşürüldü? Ucuz işgücü sömürsün ve yükü emekçi halkın sırtına bindirilen devlet sübvansiyonu sayesinde kapıları açılan ihracat pazarına yönelinir! Ama bu "olağan" ekonomik yollardan semirmekle yetinmezler. Devletin yüksek enflasyon, sefalet ücretleri, haraç mezat özelleştirme, fahiş zamlar vb. yollardan işçiler ve emekçilerden tırpanladığı yüzlerce trilyon da bu tekeller tarafından paylaşılır. Bunun yollarından biri de "devletten kredi, vergi indirimi desteği" almaktır.

Ganimetin kimden ve hangi yollarla elde edileceği konusunda tam bir ittifak halinde olan tekeli burjuvazi, sıra ganimetin paylaşımına gelince, gürültülü bir it dalaşı yürütüyor. Amaç sadece para desteği almak değil; hükümetin ekonomik politikalarının yönünü de kendi kesimlerinin çıkarları doğrultusunda etkileyebilmek.

En Büyük Asalakların Hesaplaşması

İşte KOÇ-SABANCI dalaşı da, bu ganimeti paylaşım savaşının bir parçası. Bir tarafta, saltanatını ithalata dayalı montaj ağırlıklı -otomotiv, beyaz eşya vb.- sanayi ve devlet desteğinde orta ve üst sınıflarda körüklenen iç tüketim talepleri ile ayakta tutan KOÇ Holding grubu var. Diğer tarafta ise, saltanatını ucuz emek sömürsü ve devlet sübvansiyonu sayesinde kendisine dış pazar imkanı bularak ihracata yönelik -tekstil, lastik vb.- sanayi ile ayakta tutan SABANCI Holding grubu. Doğal

olarak, kriz döneminde izlenecek ekonomik politika konusunda da aralarında çıkar farklılıkları söz konusu.

KOÇ grubu, işçi ve emekçilerin iç tüketiminin kısılması anlamına gelen kapitalist saldırı politikasına, aynı SABANCI grubu gibi, bütünüyle destek veriyor. Ama buradan elde edilecek kaynağın bir bölümü ile kendi iç pazarına yönelik desteğin sürdürülmesini istiyor. Yani, "Alt sınıfların en temel tüketimini kısın, ama buradan elde ettiğiniz kaynakla orta ve üst sınıfların lüks tüketimini körükleyin" diyor hükümete. KOÇ grubu, bir yandan da, gümrük duvarlarının, bir süre sonra kaldırılacak olmasından dolayı, kriz fırsatını değerlendirip devletten alacağı destekle uluslararası rekabet koşullarına hazırlanmak istiyor. Bu da, devletten gelecek ek kaynak ile sermaye artırımına giderek teknolojiyi yenilemeyi, işçi sayısını azaltmayı ve verimliliği artırmayı gerektiriyor.

İşte özetle KOÇ grubunun kriz boyunca izleyeceği strateji budur. Bu stratejide, ihracata ve gümrük birliğinin uluslararası koşullarına hazırlanmanın kilit bir yer tuttuğu görülmelidir. KOÇ grubu, çok yüksek kârlar elde ettiği otomotiv sektörü hariç, hemen hemen diğer bütün sektörlerde daha krizin öncesinden -'93 yılının orfalarından- başlayarak bu strateji doğrultusunda tensikatlara ve şirket tasfiyelerine başlamıştı.

SABANCI grubunun ise, üretiminin zaten ihracata yönelik bir yapısı vardır. Bu anlamda onun çıkarları, döviz darboğazı ve buna bağlı olarak dış borç ödemeleri sorununu geçici olarak çözmek için, kriz döneminde devletin özellikle desteklediği "ihracatı artırma" politikası ile paraleldir. Bu anlamda, iç tüketimin kısılması ve iç pazarın daralması SABANCI grubunu iki kez sevindiriyor; hem herhangi bir üretim kaybına uğramadığı için, hem de iç tüketimden kesilen kaynaklar ihracata yöneltilerek kendisine aktarıldığı için. SABANCI grubu, ayrıca, gümrük birliğine bir an önce geçilmesini ve bu süreç içinde KOÇ grubu ve benzerlerine devletin destek vermesini istiyor. Çünkü, örneğin otomotiv sektöründe TOYOTA ile birlikte yaptığı yatırımla yılda 400.000 otomobil üretim kapasitesi öngören SABANCI grubu, diğerlerine verilen desteğin kendi pazar payını ve kârını azaltacağını biliyor. Bu yüzden mevcut kriz politikasına daha yakın bir destek sunuyor.

Aralarındaki bu çıkar farklılıklarına rağmen ortaklıkları ise şu: Bunların ithalatları da, ihracatları da devlet eliyle yürütülen işçi düşmanı ekonomik politikalar sayesinde gerçekleşiyor ve sonuçta sadece kendilerinin ve emperyalist ortaklarının kasasını dolduruyor. Bunlar da, bu yüzden aynı TUSİAD çatısı altında birleşerek, işçileri ve emekçileri hedefleyen kapitalist saldırı politikalarına tam bir ittifak halinde destek sunuyorlar.

Ganimet paylaşımında üstünlük sağlamak için ise, bunlar birbirlerini, üstü örtük bir biçimde de olsa "ülke ekonomisine katkıda bulunmamak, devlet koruması altında asalaklık yapmak, rantıye para kazanmak, işsizliğe, sefaletle sebep olmak" vb. ile suçluyorlar. Evet, birbirleri hakkında söyledikleri doğrudur, ama aynı şey kendileri için de geçerli olmak kaydıyla! Bunların ihracatları da, ithalatları da ancak sömürünün yoğunlaşması, işsizliğin artması, sefaletin yaygınlaşması sayesinde gerçekleşir ve yine aynı sonuçları doğurur.

İşçi Sınıfının Seçimi

Devrim ve Sosyalizm Olmalıdır.

İşçi sınıfının bunlar arasında bir seçim yapması için basında kampanyalar yürütülüyor. Daha önce bunun bir benzeri "sanayici-banka savaşı" sırasında da sergilenmişti. Örneğin, KOÇ Holding'in işyerlerinde çalışan işçilerin kriz karşısındaki öfkesi Sabancı'ya, SABANCI Holding'in işyerlerinde çalışan işçilerin öfkesi ise Koç'a karşı yöneltilmek isteniyor. Ama bunları ayakta tutan kapitalist sistem ve bu sistem temelindeki çıkar ortaklıkları, sınıfa yönelik ortak düşmanlıkları ve her durumda onları açlığa, sefaletle, işsizliğe sürükleyecek oluşları; tüm bu gerçekler özenle gizlenerek. Böylece sınıfın hedefini şaşırttığı, mücadele birliğini yükseltmesi yerine, işvereni yanında saf tutarak sınıfın genel direniş gücünü zayıflatmış için, bu çarpık öfke, aslında hem Koç'un, hem de Sabancı'nın çıkarlarını birlikte ihya ediyor.

Bunlar arasında bir seçim yapmayı kabul etmek, işçiler için sadece "ölümlerden ölüm beğenmek" anlamına gelir. İşçi sınıfının seçimi, bu tekellerin egemenliğine son vermek, bunları ayakta tutan kapitalizmin temellerini yıkmak olmalıdır. İşçi sınıfının seçimi, devrim ve sosyalizm yolunda mücadeleyi yükseltmek olmalıdır.

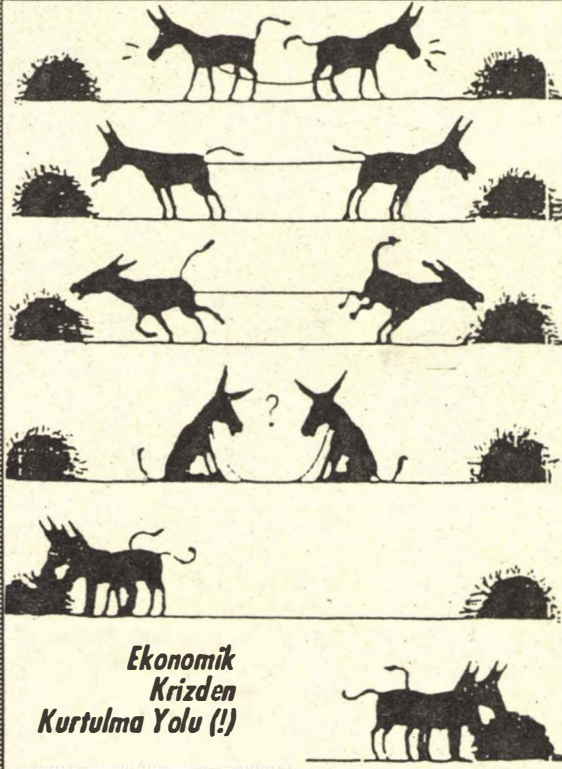
Tekeller Krizden Neden Korkuyor!

Tekellerin "İflas ettik, battık!" feryatları, kriz dönemlerinden en az zararlı çıkmak için değil, tersine, işçi düşmanı politikalarının önünü açarak, en büyük kârla çıkmak için kullandıkları klasik bir propaganda yöntemidir. Tekeller, kriz dönemlerinden, on kat, yüz kat kârla büyümüş olarak çıkarlar; bunun en yakın örneği 12 Eylül dönemidir. Bu on kat, yüz kat büyüme, toplumun geniş işçi ve emekçi kesimlerinin bir o kadar kat artan maddi ve manevi yıkımı, çöküntüsü,

sefaleti üzerinde yükselir. Bir yanda tekellerin kârı çoğalır, diğer yanda işsizlik, açlık, hırsızlık, intiharlar, fuhuş, rüşvet, uyuşturucu kullanımı! Ama sadece bunlar çoğalmaz kriz dönemlerinde; tekellerin korkusu da çoğalır. Çünkü kriz döneminde düzenin sınıf çelişkileri öylesine derinleşir ve egemenlerin kanlı ve kirli yüzleri öylesine çıplak bir biçimde açığa çıkar ki, bu, ezilenlerin, sömürülenlerin on yıllardır biriken öfkelerinin fitilini ateşleyen

bir kıvılcıma dönüşebilir. Büyük toplumsal ayaklanmaların ve devrimlerin hep krizlerin derinleştiği dönemlerde gerçekleşmesi bir tesadüf değildir. İşte sınıf bilinçli işçilerin görevi, mevcut kriz koşullarını sınıfın kurtuluşu yolunda en etkin şekilde değerlendirmesini bilmektir. Bu yolda atılacak ilk adım, en ivedi görev, sınıfın genel direniş cephesini örgütlemek ve ihtilalci sınıf partisini inşa etmektir. İşte bunu başardığımız zaman, tekellerin korkusu da gerçek olacaktır.

Tekeller ve Ekonomik Kriz

Tekeller Krizi Nasıl "Cözecek"?

TÜSİAD, üyelerinin, ganimet paylaşımının psikolojik savaşım cephesinde üstünlük sağlayabilmek için birbirlerinin neredeyse bütün kirli çamaşırlarını ortaya sermelerinden ve tekeli burjuvazinin en "seçkin" üyelerinin adının "asalağa" çıkmış olmasından rahatsızlık duymuş olmalı ki, bu it dalaşının şiddetini biraz yatıştıracağını düşündüğü bir öneriyi gündeme getirdi: "Türkiye birkaç yıllık bir durgunluk sürecine girmiş bulunuyor. Bu durgunluğun yeniden sağlıklı bir büyümeye dönüşebilmesi için -iki üç ay değil- iki üç yıl tavizsiz, ciddi fedakarlık isteyen

uygulamalar zorunlu olacaktır." Yani demek istiyor ki, "Dişimizin kovduğuna bile sığmadığı anlaşılın mevcut ganimeti paylaşmak için birbirimizle dalaşacağımıza, işçiler ve emekçilere karşı açtığımız topyekün savaşını artıralım, böylece ganimeti büyütelim ve istikrarlı kılalım; öyle olursa Koç'a da yeter, Sabancı'ya da; sana da yeter, bana da!" İşte TÜSİAD'ın uzun vadeli istikrar programı zincirinin bir halkası olarak yeni bir istikrar programı daha talep eden son açıklamasının anlamı budur. Bıçağın zaten kemiğe kadar dayandığı mevcut koşullarda,

ekonomik saldırı programını daha da şiddetlendirme, uzun süreli kılma ve üstelik tavizsiz uygulama talebinin politik lisana tercümesi ise, işçileri ve emekçileri kana boğacak daha "sıkı" bir "yönetim" çağırısı olmaktadır. TÜSİAD talebini ortaya koyuyor, sınıflar mücadelesinin diğer ayrıntılarını hesaba katarak bunun adını ve biçimini belirlemek işini ise CIA'ya, MGK'ya, DGM'ye, MIT'e havale ediyor. Çünkü "demokratik" düzende herkes haddini bilmeli, herşey hukukuna uygun olmalı! Diğer yandan, KOÇ Holding'in tam da uluslararası finans temsilcilerinin

Türkiye'ye geldiği bir sırada hükümete "Dış borç ödemelerini erteleyelim!" önerisinde bulunması "Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla!" benzeri bir taktiktir. KOÇ grubu, emperyalistlere "Bakın, mevcut yönetim ve yönetim biçimleri ile bu krizden çıkmak mümkün değil, ülke dış ve iç borç ödemeleri konusunda kilitlenme noktasına doğru ilerliyor; IMF programından hiçbir taviz vermeyecek daha 'sıkı' bir 'yönetim' getirmek için duruma ivedilikle müdahale etmezseniz, sizin borçlarınızın ödenmesi de tehlikeye girer." mesajını vermektedir.

"Çiller'in Serveti" Tartışmaları

Kapitalist Soygun Çarkını Gizleme Çabası

Çiller'in servetinin siyasi gündemin baş meselesi haline getirilmesinin arkasında yatan temel neden, kapitalist saldırının baş icraatçısı olması nedeniyle Çiller'e yönelmiş tepkilere sınıfsal yerine kişisel bir kanal açmak ve bu yoldan düzen içine akıtmaktır. Yani Çiller'in sermaye sınıfına hizmet için yaptıkları değil de, kendi cebine hizmet için yaptıklarının öne çıkartılarak hedef şaşırtılmasıdır. Bugün fabrikada, evde, çarşıda emekçiler Çiller'e sövüp sayıyor ve sefaletlerinin sorumlusu olarak onu ve onun gibi sadece kendi ceplerini doldurmayı düşünen yöneticileri görüyor. Böylece, bu vitrinin arkasında bütün hızıyla dönen asıl sömürü, soygun çarkları gizlenmiş oluyor.

Düzen politikacılarının birer sömürücü ve soyguncu olduğu gerçeğinin halk tarafından biliniyor olması siyasal bilincin gelişmişliğinin değil, toplumdaki kapitalist çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu had safhada olmasının bir ürünüdür. Bu koşullarda Çiller'in şaibeli servetini, "acaba usulüne uygun mu, değil mi?" şeklinde bir tartışma konusu yapmak bile halkın bu konudaki bilincinin gerisine düşmektir. Hedef saptırmanın ikinci bir nedeni ise, bu konudaki oluşmuş bilinci geriletme. Çiller hakkında önerge verenler, Çiller'in yaptıklarını sanki bu düzene ve bu düzenin uşakları olan kendilerine yabancı bir şeymiş gibi göstermeye çalışıyorlar. İSKİ yolsuzluğu vesilesiyle gündeme gelen yolsuzluklara karşı "temizlik" kampanyası, halkın bu konudaki bütün öfkelerini düzenin yapısı, kurumları, ilişkileri yerine, Göknel'in şahsı üzerine çekmiş ve böylece yolsuzluklara tam gaz devam etmenin önü açılmıştı.

Üçüncü ve önemli bir neden de emekçi halkın sömürüye karşı tepkisini "yasal yoldan sömürü normal", "yasadışı yoldan kazanç anormal" şeklinde sahte bir ikilem yaratarak törpülüyorlar. Aslında yasalarca da haksız kazanç olarak adlandırılan "yolsuzluk"lar ile "normal" kazanç yolu kabul edilen emek sömürüsünün aynı amaca hizmet ettiği gerçeğini örtüyorlar. Böylece halkın sömürü karşısındaki tepkisi onun sadece bir biçimine karşı yöneltiliyor ve bu biçimin bütün ile ilişkisi de gizleniyor. Tabii diğer amaçlar da, (Çiller'in düzen içi siyasi hesaplar açısından yıpratılması, gündemin saptırılması, sade suya tirit muhalefet vb.) gerçekleştiriliyor.

Çiller kendisine yönelik bu girişimi tam da rakiplerinin andığı yöntemle geri püskürtmesini bildi. Bu soyguncular çetesinin hepsi birbirlerinin her türlü kirli işinden haberdardır. Hepsinin çekmesinde bir diğerine ait yolsuzluk araştırması dosyası bulunur. Eğer şartlar gereği -örneğin siyasi ve ekonomik krizin kıskırttığı rekabet bu şartları besler- biri diğerinin yolsuzluğunu açık ederse, öbürü hemen çekmesini açar ve elindeki yolsuzluk dosyasını bir şantaj malzemesi olarak kullanır: "Gelme üstüme, gelirim üzerine!" Bu sözler zamanın Devlet Bakanı Cavit Çağlar tarafından Mesut Yılmaz'a kardeşinin ihaleleri hatırlatılarak söylenmişti. Hem de dobra dobra! İşte çürüme böyle bir safhadadır. Çiller kendisini savunurken "Yakınlarının kamu ya da özel bankalarla ilişkiye girmemesi için hangi başbakan benim kadar hassasiyet göstermiştir!" diyor. Bu üstü kapalı şantajla şunu demek istiyor: "Bu işi herkes yapıyor, benim üzerime gelerseniz bundan siz de zararlı çıkar-sınız!" bu koşullarda Çiller, bütün parti başkanlarının ve yakınlarının servetlerinin araştırılması önerisini getirerek hem kendini, hem de diğerlerini kurtarmış oluyor. Çünkü bu soruşturmanın ellerdeki karşılıklı şantaj dosyaları ile kilitleneceğini çok iyi biliyor. Örneğin ANAP sözcüsü, "Meclisteki bütün partilerin bu şekilde araştırmasının yapılarak suçlu olup olmadıklarının tespit edilmesinin teknik olarak mümkün olmadığı"ni belirtiyor.

Ama sınıf bilinçli işçiler için düzen partilerinin suçlarının araştırılması teknik değil siyasi bir sorundur. Ve bu araştırma çoktan sonuçlanmış. Hepsisi de bu soygun ve sömürü düzeninin koruyucusu ve kollayıcısı olmakla suçludur. Cezaları ise, başlarına yıkılacak bu düzenle birlikte kesilecektir. Sınıf bilinçli işçiler, Çiller'in ve benzerlerinin pislikleriyle bu tepeden tırnağa çürümüş kapitalist düzen ve onun kokuşmuş siyasal kurum, mekanizma, kadroları arasındaki ilişkisi bütünlük içinde kavramalıdır. İşçi sınıfının öfkesi bu düzenin küçük bir aksesuarı, geçici bir dişlisi olan Çiller'in şahsına takılıp kalmamalı, düzenin yasal ya da değil her türlü sömürü ilişkisini hedef almalıdır.

"Ekonomiyi Demokrasiyle Birlikte Yürütmeyi Başarmak!" Masalı

Karayalçın'ın "Demokrasi"si

Biz komünistler, Karayalçın'ın mevcut rejimi "demokrasi" olarak savunmasını ancak şu kayıtlarla kabul edebiliriz: Onun savunduğu "demokrasi" burjuvazi için özgürlük, işçi sınıfı için ise diktatörlük demek olan burjuva demokrasisidir; Yani burjuvazinin sınıf tahakkümüdür.

"Burjuva demokrasisi, başkaldıran işçilerin kana boğulması değil de nedir?" (Lenin).

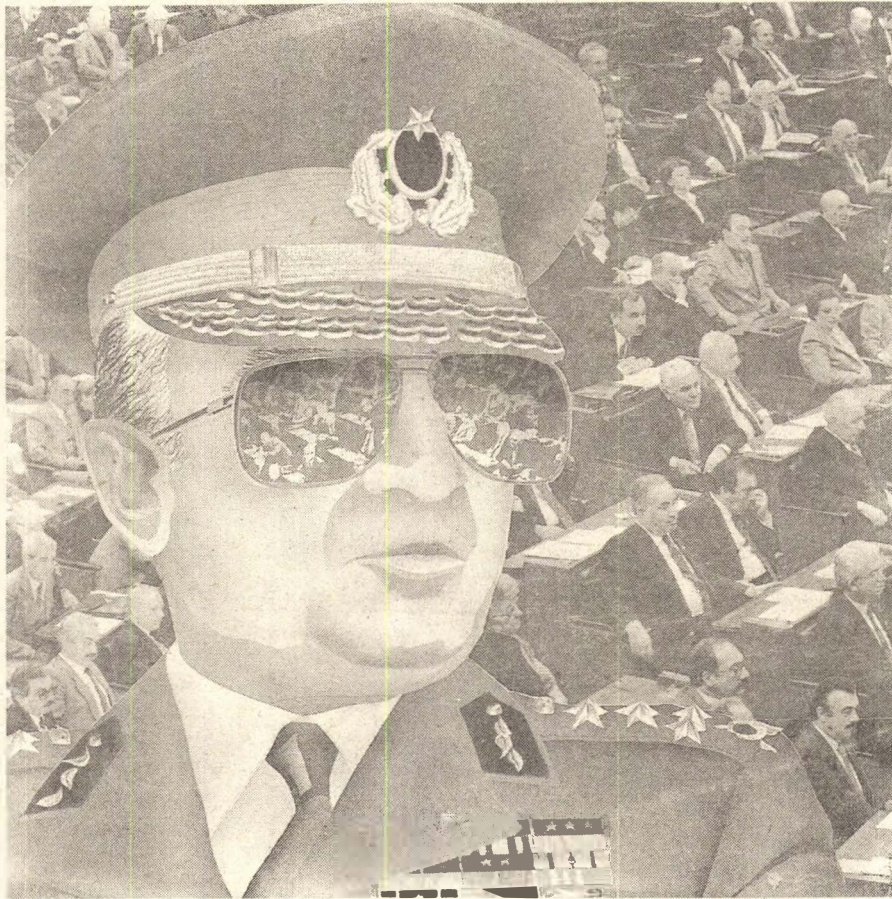
Ama bu "demokrasi"nin işçi sınıfının önüne bir hedef olarak konulmasını ise hiçbir kayıt altında kabul etmeyiz!

Karayalçın çok uğraştı, ama sonunda, işçi sınıfının, emekçilerin çıkarlarından yana olduğunu iddia edebileceği ve başarısıyla övünebileceği bir koalisyon icraatını nihayet keşfetti! Artık her konuşmasında bu konuyu belirtmeden geçmiyor. Sanıyoruz, okuyucularımız şimdiden meraklanıp sabırsızlanmıştı bile: acaba böyle bir şeyin ihtimali var mı, bu "başarı" ne olabilir diye? Yanıt: "Ekonomiyi demokrasiyle birlikte yürütmek!" Bu öyle sıradan bir başarı değil. İlk bakışta hemen anlaşılıyor, gözle görülüyor, elle tutulmuyor, karın doyurmuyor. Ne olduğunu anlayabilmek için çok yakından incelemek ve ayrıntılı bir izahatını almak gerekiyor! Karayalçın. "ekonomiyi demokrasi ile birlikte yürütmek" başarısının ne anlama geldiğinin izahatını özetle şöyle yapıyor: "5 Nisan kararlarını ilan ettiğimiz zaman herkes bize bu tür programlar ancak askeri darbe ile hayata geçirilebilir diyordu. Koalisyonumuz bu kararları askeri darbeye ihtiyaç olmaksızın, demokrasi yolundan, üstelik demokrasiyi daha da geliştirerek -herhalde Karayalçın bu demeci verirken Anayasa değişikliği zokasının meclisten geçeceğini düşündüğü için 'demokrasiyi daha da geliştirme' vurgusunu yapmıştı/- hayata geçirmiştir. Bu, koalisyonumuzun işçilerin, emekçilerin çıkarlarından yana çalıştığını gösteren başarılı bir icraatıdır. Bildiğiniz gibi, demokrasi, her zaman toplumun çoğunluğunu oluşturan işçilerin, emekçilerin bir talebi olmuştur!"

Demokrasi sorununu sınıfsal içeriğinden soyutlayarak kendi başına bir program haline getiren küçük-burjuva devrimci hareketimizin, Karayalçın'ın bu demagogisi karşısında söyleyecek sözleri var mıdır, bilmiyoruz. Belki de kendilerinin "gerçek", Karayalçın'ın ise "sahte" demokrat olduğunu söylerler! Ama komünistlerin söyleyeceği başka şeyler de var bu konuda.

Karayalçın'ın Sahip Çıktığı Mevcut "Demokratik" Rejim

Sermaye düzeninde ekonomik saldırıların yoğunlaşmasıyla siyasi saldırıların azgınlaşması arasında her zaman bir paralellik söz konusu olmuştur. İçinde bulunduğumuz dönemde de bu doğrulanmıştır. Devlet terörü, düzenin krizine ve 5 Nisan kapitalist saldırı programının devreye sokulmasına paralel olarak daha da şiddetlenmektedir. Düzenin krizi ve kapitalist saldırısı 14 yıldır aralıksız sürdürüldüğü için, siyasal düzen ve yönetim biçimi de ona uygun bir gerici kalıbına sokulmuştur. Görünürde bir parlamento vardır, ama işçi sınıfının sefaleti ve baskıya, Kürt halkının ise kana boğulması anlamına gelen icraatlarıyla burjuva gericiğinin sınırlarını zorlamaktadır. Bu kanlı ve kirli

icraatlar, ister MGK'dan emir olarak gelsin, isterse bu parlamentonun "kendi" "özgür" iradesinin bir tecellisi olsun, her iki durumda da içeriği ile burjuva gericiğinin son sınırlarını zorlayan bir parlamentodur. Bu parlamentonun varlık nedeni, icraatlarıyla bu toplumun en geniş kesimlerinin -işçi sınıfı, Kürt halkı, kent ve kır yoksulları, diğer emekçi ve ezilen katmanlar (daha da geriye bir avuç sömürücüden başka kim kaldı ki?)- değil taleplerini temsil etmek, tersine bu talepleri boğmak, bastırmaktır. MGK, MİT, DGM, DAL, Kontr-gerilla ile bu parlamento, çürümüş burjuva düzeni tank, bomba, silah, cop, işkence zoruyla ayakta tutabilmek için tam bir işbirliği içinde çalışmaktadırlar. Mevcut rejim bunların bir bileşkesidir. Hain sendika bürokratları da bu rejimin tamamlayıcı öğeleridir. İşte Karayalçın'ın, "demokrasi"nin varlığının göstergesi ve işçi sınıfının "kazanım"ı diye yutturmaya çalıştığı rejim budur.

Askeri Darbe Düzenin Önünde Bir Seçenektir

Eğer, bu her tarafından pislik taşan, kan damlayan ve toplumun gözünde bütün inandırıcılığını yitiren mevcut yönetim biçimi halkın taleplerini bastırma görevini yerine getiremez duruma düşerse, düzen, gericiğin ölçüsünü bir derece daha yükselterek

Karayalçın'ın amacı darbeye karşıymış gibi görünerek işçi sınıfının

Genel Direniş yolunda ilerlemesinin önüne geçmektir.

O has bir 12 Eylül çocuğudur, Güreş'in süt kuzusudur.

"Beterin de beteri var, biz gidersek asker gelir" diyerek, işçi sınıfını sindirmeye, yıldırmaya ve böylece onu mevcut parlamento ve düzen partilerinin gerici kollarının altına girmeye zorlamaktadır.

"sivil-demokratik" örtüsünü de üzerinden atmakta bir an olsun tereddüt etmeyecektir. Ama "demokrasi" havarisi Karayalçın korkmasın; bu durumda bile mevcut yönetim biçiminin tüm "demokratik" kurumları, MGK, MİT, DGM, DAL, Kontr-gerilla şebekesi bütün hızıyla çalışmaya devam edecektir. Eğer partisi kapatılırsa yine korkmasın, kendisi hiçbir zaman aç kalmayacaktır; en kötü ihtimalle DAL'da bir şeflik kapabilir. "İnce" ruhu ve buna ek olarak koalisyon tecrübesi ile "papazlık" işini çok iyi becereceği kuşkusuzdur!

Ama Son Seçenektir! (Mevcut Rejimin Avantajları ve Dezavantajları Nelerdir?)

Ama düzen, "kendi" "özgür" iradesi karşı-devrimin 15 yıllık pratiği içinde pişerek "tecelli" etmiş olan böylesine gerici bir şebeke hazır elinin altında çalışır vaziyette iken, işini şimdilik bu şebeke ile halletmek arzusundadır. İşte Karayalçın'ın "demokrasi" savunusu, düzenin bu tercihinin ifadesidir. Sermaye, 12 Eylül sürecinde işçi düşmanı ve sermaye hizmetkârı yüzü büyük ölçüde açığa çıkmış olan ve üstüne üstlük Kürdistan'da süngüsü düşen, kemalist ideolojisi ise

artık çoluk çocuğun dilinde eğlence olan orduyu devreye sokup elindeki en son ve en kritik silahın barutunu da tüketmek istememektedir; o son çaredir! Ordunun devreye girmesi, Kürt halkından sonra Türkiye işçi sınıfının da düzen tarafından kaybedilmesi anlamına gelecektir. Genelkurmay emriyle bütün grevlerin yasaklandığı, bütün işçi direnişlerinin asker dipçığı ile bastırıldığı koşulları hele bir düşünün; acaba bu koşullarda Türkiye işçi sınıfı, Kürt halkının özgürlük mücadelesi hakkında yine eskisi kadar olumsuz mu düşünecektir? Bu arada Türkiye devrimcileri, komünistleri de tabii ki boş durmayacaklardır! Düzenin korkusu asılsız değildir. İşçi sınıfını da Kürt halkı ile birlikte kaybetmek, bu düzen için ölüm çanlarının büyük bir gürültüsüyle çalması demektir. Düzen, kriz derinleşirse, son çare olarak bu riski de göze alabilir. Eğer bu yolda karar alır ise, riski hafifletmek için, elinden geldiğince bunun zamanlamasını işçi hareketinin durgunluk içinde olduğu bir döneme denk getirmek isteyecektir. Aksi takdirde askeri darbenin işçi düşmanı yüzü çok daha çıplak biçimde açığa çıkacaktır. TUSİAD, biraz da bu yüzden, işçi hareketi henüz tırmanmadan darbe yönünde hiç olmazsa ilk adımların artık atılması için sabırsızlanmaktadır.

Darbeye Karşı Mevcut Rejimi Savunma Tuzakına Düşmek, Sadece Yenilginin Değil, Aynı Zamanda Darbenin de Önünü Açar
Bu söylediklerimizden tabii ki,

"darbe işçi sınıfı için daha iyi sonuçlar doğurur" türünden bir sonuç çıkmaz. Ama vurgulamak istediğimiz, işçi sınıfı için, Karayalçın'ın "demokrasi" olarak sunduğu mevcut durumun özünde ve büyük ölçüde biçiminde de diğerinden çok farklı bir tarafı olmadığıdır. Ya da şu şekilde ifade edelim: İşçi sınıfı için, mevcut durumu darbeye tercih etmek, en az darbeyi mevcut duruma tercih etmek kadar zararlı bir politikadır. Bizim işimiz, burjuva politikaların bir biçimi ile başka bir biçimi arasında tercih yapmak değil, her durumda sınıf kavgasını yükseltmek olmalıdır. Sınıf bilinçli işçilerin çabalarını asıl üzerinde yoğunlaştırmaları gereken sorun ve görev, sınıfın genel direniş cephesini örgütlemek ve bu mücadele içinde de devrimci önderliği -partiyi- inşa etmektir. İşçi sınıfının içine girdiğimiz dönemden kayıplar mı, yoksa kazanımlar mı çıkacağını asıl tayin edecek olan budur. İşçi sınıfının genel direniş cephesini örgütlemek ve ihtilalci partiyi inşa etmek! İşte Karayalçın, "demokrasi" demagojisi ile işçi sınıfının bu yoldan ilerlemesinin önüne geçmek amacını taşımaktadır. Karayalçın'ın asıl derdi de darbeye karşı olmak değil, budur. Karayalçın has bir 12 Eylül çocuğudur, Güreş'in süt kuzusudur. Onun derdi işçi sınıfının genel direniş yolunda ilerlemesinin önüne geçmektir. Beterin daha beteri var diyerek, işçi sınıfını sindirmeye, yıldırımaya ve böylece onu mevcut parlamentonun ve düzen partilerinin gerici kollarnın altına girmeye zorlamaktadır. Eğer bunu başarırlarsa, yarın gerekli olduğu anda devreye sokulacak bir darbenin -amacına ulaşmasının- önündeki başlıca engel de -devrimci bir işçi hareketi ve onun Kürt halkı ile ittifakı- şimdiden bertaraf edilmiş olacaktır.

Sosyal-Demokrasinin Yeni Taktiği:

"Batağa Düşen Yılanı Sarılır!"

Üstelik, Karayalçın'ın mevcut "demokrasi"yi sözde savunuşu bile o kadar gericedir ki, yukarıdaki açıklamasıyla aslında aba altından sopa göstermektedir! İşçi hareketinin zaaf alanlarını -yani devrimci önderlik sorununu- tespit etmiştir ve oradan yüklenmektedir. Mevcut terör rejimine ve kapitalist saldırı programına rıza göstermesi için işçi sınıfını "darbe" ile tehdit etmektedir. Yoksa, mevcut durumu kimsenin "demokrasi" olarak yutmayacağını o bizden daha iyi bilecek kadar tecrübelidir. Amacı, "darbe" gelir tehdidi ile işçi sınıfını sindirmek ve böylece onun işine, ekmeğine, örgütlülüğüne her gün darbe üzerine darbe indirmektir. Bu, Türk sosyal-demokratların, uluslararası sosyal-demokrasinin ihanetlerle dolu tarihine adı geçecek olan bir taktiğidir. "Batağa düşen yılanı sarılır!" taktiği. Taktik iki aşamada hayata geçirilir; birinci aşamada, demagoji ve terör ile hasmının -işçi sınıfının- üzerine çullanıp onu batağa atacaksın! Sonra ikinci aşamaya sıra gelecek. Karayalçın, işin özünde şunu ilan etmektedir: "Evet, biz boğazına, devrimcilerin kanına elini bulmuş ve işçi sınıfının son lokma ekmeğine de gözünü dikmiş bir partiyiz. Kabul, ama unutma, diğerleri bizden de pis; evet biz sermaye sınıfına hizmet eden bir koalisyonuz ve sizin cebinizi boşaltıyoruz. Kabul, ama unutma, darbe gelirse, hem cebin yine boşalacak ve üstelik daha fazla canın yanacak; tercihin sen yap!"

Bu Şantajı Genel Direnişle Boşa Çıkaralım!

İşte eli kanlı sosyal-demokrasi, kendisini biraz daha ayakta tutabilmek için artık tek çare olarak gördüğü bu şantaj yolunu kullanmaktadır. Ama işçi sınıfı bu yılanı -ve düzenin diğer yılanlarına- her sarıldığında açıklık, sefalet, işsizlik batağının daha da diplerine doğru sürüklenmekte olduğunu görmelidir. "Demokrasi savunusu" abası altından savrulan bu tehdit, dayanağını, işçi sınıfının devrimci önderlik alanındaki boşluğundan almaktadır. "Nasıl olsa bütün pisliklerine rağmen kapitalizmden ve bizden başka bir seçenekleri yok; öyleyse elimizden geleni ardımıza koymayalım" diye düşünmektedirler. Oysa seçenek vardır! Seçenek sosyalizmdir; seçenek devrim ve sosyalizm yolunda komünistlerle birleşmektir! İşçi sınıfı, sosyal-demokrasinin bu şantajına, komünistlerle, devrimcilerle birleşerek, genel direniş yükselterek, ihtilalci partisini örgütleyerek yanıtını vermelidir. Çünkü bunu başarmış bir işçi sınıfı, isterse darbe gelsin, onu kendisi için değil, düzen için bir cehennem çevirme başarısını da göstermeyi bilecektir.

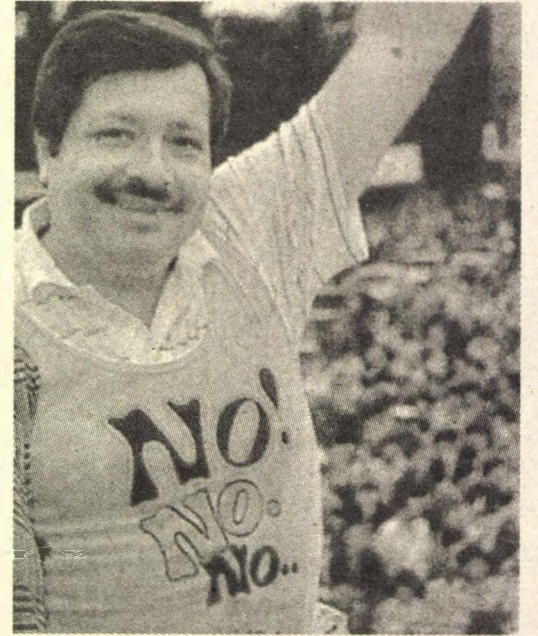
Siyasal Kriz, Merkez Sağ Partiler ve Güneş TANER'in İstifası

Özellikle DYP ve ANAP gibi programları tıpatıp aynı, dayandıkları kesimler birbirine yakın, siyasal gelenekleri -din, milliyetçilik, muhafazakarlık, Kürt sorununda şovenizm vb. Türk siyaset mutfağının temel konuları açısından- adeta içiçe geçmiş olan partilerin bu dönemdeki temel sorunları şu: Bir yandan kriz karşısında tekelci burjuvazinin programına tam destek sunmak için güçlerini birleştirmeleri ve birbirlerine karşı muhalefet yapmamaları gerekiyor. Bu ihtiyaç onları aynı çatı altında birleşmeye ya da koalisyon ortaklığı yönünde zorluyor. Ama diğer yandan da, böyle bir birlik iki partiyi aynı taşın altına sokmuş olacak ve böylece ikisinin birden yıpranmasına ve belki de bir daha bellerini uzun süre doğrultamayacak ölçüde burjuva siyasal arenadan silinmelerine yolaçacak. Tekelci burjuvazi çıkarlarını diğerlerine göre daha doğrudan ve daha organik temsil eden bu partilerin ikisinin birden harcanmasını göze alamıyor. Mesut Yılmaz DYP ile neden koalisyon girmediğini açıklarken bu noktayı özellikle vurgulamıştı: "Biz, DYP ile koalisyon yaparsak, muhalefet meydanı RP'ye kalır." Diğer yandan, "muhalefette" kalması da sorunu çözümüyor. Çünkü

sözde de kalsa, göstermelik de olsa muhalefet yapamıyor ve mevcut kapitalist saldırı programına muhalefet yapamayan bir "muhalefet" partisi, en az bu programı hayata geçiren iktidar partileri kadar ve belki de daha fazla yıpranıyor. Çünkü, iktidar partileri hiç olmazsa iktidar olmanın politik manevra imkanlarından yararlanıp bu yıpranmayı bir ölçüde frenleyebiliyorlar. İşte bu süreç içinde ANAP içinde olduğu halde, tekelci burjuvaziye hükümet kanalıyla daha doğrudan hizmet sunmak isteyen bazı teknokratlar ne icraat, ne de muhalefet yapmadan beklemek yerine çareyi parti değiştirmekte buluyorlar. Güneş Taner'in ayrılması bu çerçevede değerlendirilebilir.

Tekelci burjuvazi ise, hem kendisini doğrudan -hükümet ya da muhalefet kanalıyla- destekleyenlerin doğal olarak daha fazla nasipleceği bu siyasal yıpranma sürecini en aza indirmek ve hem de siyasal karar mekanizmalarını daha sıkı bir denetim altında

tutmak, daha hızlı ve etkin kılmak, sendikalarla işbirliğini ve bunlar aracılığıyla sınıf üzerindeki manipülasyonunu sağlamlaştırmak vb. amacıyla bugünkünden farklı yönetim biçimleri öneriyor: "Milli uzlaşma hükümeti", "teknokratlar hükümeti" ve son günlerde adını yeniden sık sık duymaya başladığımız "ekonomik sosyal konsey" önerilerini bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

ANAP Amigoluğundan DYP'ye

Fatih, Beykoz ve Yalova'da Tekrarlanan Yerel Seçimler Kirli Seçimleri Aklama Operasyonu

10 Temmuz Pazar günü İstanbul'un

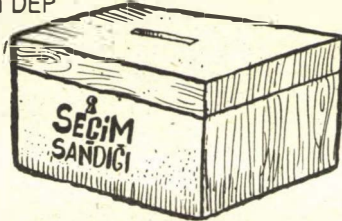
Beykoz, Fatih ve Yalova ilçelerinde yerel seçimler yenilendi. Yaklaşık yarım milyon seçmenin sandık başına gitmesi beklendi.

Sömürgeci devletin DEP adaylarına yönelik saldırıları ve Kürdistan'da yürüt-tüğü

katliamları, yerel seçimlerin meşruluğunu 27 Mart'ın çok öncesinde yitirmesine neden olmuştu. Komünistlerin de belirttikleri gibi bunun, "bir seçim değil de sonucu önceden belli bir kirli savaş oyunu olduğu apaçık"tı.

Devrimciler, komünistler seçimleri boykot ettiler. Kürdistan'da ve bazı metropollerde önemli bir kesim ya sandık başına gitmedi ya da geçersiz oy kullandı. Seçimlere katılımı ve geçersiz oy sayısını televizyondan ve radyolardan her zaman ilan eden YSK, bu kez suskunluğu tercih etti.

TEHLİKE ANINDA KULLANIN

Kürdistan'da asker, polis, korucu denetiminde gerçekleştirilen seçimlerde "açık oy, gizli sayım" yönteminin kullanıldığı çok önceden biliniyordu. Ancak hile yalnız

Kürdistan'la sınırlı kalmamış, sayımda tahrifatlar tüm Türkiye'yi kaplamıştı.

Seçimlerin hemen ardından düzen partileri birbirlerine girdiler. Onbinlerce oy çöplüklerde bulundu. Belediyelerin mal varlıklarını talan etmek için seçim kampanyalarında milyarları gözden çıkartan düzen partileri, her türlü sahtekarlığı yapabileceklerini kanıtladılar. Bir kaç gün içerisinde tüm çirkeflikleri ortaya çıktı.

Seçimlerden ciddi bir oy kaybı ile çıkan sosyal demokratlar, bunun acısıyla sonuçların meşruluğunu tartışmaya başladılar. Bu

kampanyaya katılan görüntülü ve görüntüsüz medya organları da yanmış, yırtılmış oyları teşhir ettiler. Ortaya çıkartılan kanıtlar değerlendirildiğinde normal koşullarda seçimlerin yenilenmesi bir zorunluluk olurdu. Zaten halkın gözünde meşruluğunu çoktan yitirmiş seçimlerin bir de bu şekilde tartışılır olması MGK'yı rahatsız etti. MGK toplandı ve seçimlerin "demokratik" olduğuna karar verdi. SHP'liler çöplüklerden oy aramaktan vazgeçti. RP de rahat bir nefes aldı.

Kısacası MGK ülkeyi gerçekte kimin yönettiğini bu partilere anımsatıvermişti. Tüm partiler kendilerine verilen koltuklara razı olmalıydılar.

Yine de bir şeyler yapmak bu rezilliğin bir miktar üstünü örtmek gerekliydi. Sonuç olarak bir kaç ilçede, beldede vb. seçimlerin yenilenmesine karar verildi. Düzenin koltuk değnekliği görevini tüm gücüyle ifa eden İşçi Partisi de yerel seçimlere katılma tavrını ısrarla sürdürmüştü. Devletin sansür kurullarından geçmek için kimi yerde söylemleriyle RP'den bile daha yumuşak bir tutum alan bu parti, sözde "seçimin yarattığı olanaklardan yararlanarak düzeni teşhir etmiş"ti.

Hemen her çevrenin seçimlerin kirli bir oyun olduğu gerçeğini kavradığı 28 Mart'ta ise, İP'iler İstanbul'un bazı ilçelerinde haklarının yendiğini iddia ettiler. Seçmen pusulalarına kendi partilerinin amblemi konmamış, unutulmuştu. İP'nin itirazı derhal kabul edildi. Seçimlerin kusuru yalnızca bununla mı sınırlıydı? Elbette değildi, ama İP bir kez daha kendine biçilen rolü başarıyla oynamış oldu. Seçimleri "demokratikleştirdi."

27 Mart'ta Fatih'te RP kazanmıştı. Daha 4 ay bile geçmeden oyların bu ilçede bu kez ANAP'a yöneldiği gözlemleniyor. Partilerin her iki seçimde aldıkları oyların oranları değerlendirildiğinde önemli farklılıklar ortaya çıkıyor. Kısacası seçmenler bir kaç ayda bir fikir değiştiriyorlar. Ya da başka bir deyişle düzen, siyasi istikrarsızlık içerisinde debelenen duruyor. Görülen şu ki, hiçbir parti "umut" olamıyor. RP'nin yaldızı ise tahminlerden çok daha hızlı döküleceğe benziyor.

Hiçbir düzen partisinden alternatif olmadığı bu koşullar, komünistlere ve öncü işçilere yakıcı ve acil görevleri olan partileşme olgusunu bir kez daha anımsatmalıdır.

Bir Mücadele Örgütü Biçimi:

Komiteler, kendiliğinden bir hareket dinamiği üzerinde yükselirler.
Bu, öncü bir iradenin müdahalesi olmadan kendiliğinden kurulabilecekleri anlamına gelmez.
Kuruluşunun ötesinde, nasıl bir gelişme seyri izleyeceği ve direniş geliştikçe kapsamı ve içeriği büyüyecek olan önderlik ihtiyaçlarına yanıt verip veremeyeceği, sadece kararlılık ile değil, önderliğin niteliği ile de doğrudan ilgilidir.
Ama, herşeyden önce, ilk adım atılmalı, işyerlerindeki öncü, devrimci, komünist işçiler bu yönde bir iradeyi ortaya koymalı ve Genel Grev-Genel Direniş yolunda işyeri komitelerini örgütlemelidirler.

Önderlik boşluğu, özellikle sınıf mücadelesinin koşullarının sertleştiği, kapitalist saldırıların yoğunlaştığı dönemlerde, işçi sınıfının geniş kesimlerinin gündemine can yakıcı pratik bir sorun olarak girer. Bir yandan, düzen hizmetkari partilerden ve sendikalardan umudun bütünüyle kesilmesi ve devrimci bir sınıf önderliğinin yokluğu; diğer yandan, çalışma ve yaşama koşullarının her geçen gün daha da kötüleşmesi, mücadelenin inisiyatifini sınıf kitlelerinin kendi ellerine almaları yönünde bir dinamiğin fitilinin, kendiliğinden ateşlenmesine yol açar. Gelişen bu dinamik sınıf kitlelerinde, durgunluk dönemlerinde gözlenmeyen kapsamda ve derinlikte bir hareketlilik, içten içe kaynama ve eylemlilik süreci olarak kendini dışa vurur. Aynı dinamik, sınıfın daha ileri kesimlerinde, öncü işçilerde ise, direniş örgütlemek ve mücadeleyi geliştirmek için örgütlenme arayışlarını hızlandırır, yoğunlaştırır. İşte işyeri komiteleri türü örgütlenmeler, bu kendiliğinden gelişen kitle mücadelesi dinamiğinin üzerinde yükselirler. Yoğunlaşan kapitalist saldırılar karşısında eğer sınıf kitlelerinin direnişine önderlik edecek bir örgütlenme mevcut değilse ya da yetersiz kalıyorsa, işçi sınıfı, kendisini son derece pratik ve acil bir sorun olarak dayatan mücadeleyi örgütleme ihtiyacına öz örgütlerini yaratarak yanıt vermeye ve mevcut önderlik boşluğunu bu şekilde doldurmaya çalışır.

İşyeri komitesi türü sınıf örgütleri, ancak kitlelerle, kitlelerin mücadelesiyle sıkı ve canlı bağlar kurabildikleri, onun dinamikleri tarafından beslenebildikleri ve onu besleyebildikleri; somut hedef ve görevler doğrultusunda mücadeleyi geliştirmenin, eylemi yükseltmenin ihtiyaçlarına yanıt verebildikleri ölçüde pratik bir işlev kazanırlar. Ancak bu koşullarda yaşama ve gelişme imkanı bulabilirler. Kitle mücadelesinin geri çekildiği uzun durgunluk dönemlerinde bunların işyeri komitesi özelliklerini koruyarak yaşayabilmeleri ve gelişebilmeleri mümkün değildir. Aynı akıbet, kitlelerin mücadelesi ile sıkı ve canlı bağlar kurmayı başaramadıkları ya da hareket geliştikçe daha da büyü-

İşyeri Ko

yen önderlik ihtiyaçlarına yanıt veremedikleri durumlarda da ortaya çıkar.

Bu tür örgütlenmelerin başlıca ortak özellikleri nelerdir? Bu tür örgütlenmeler hem sınıf kitlelerinin mücadele enerjilerindeki, inisiyatiflerindeki, kapasitelerindeki gelişmenin dolaylı ya da doğrudan bir ifadesi olarak ortaya çıkmaktadırlar. Hem de devrimci bir sınıf hareketinin yaratılabilmesi açısından olmazsa olmaz önemde bir dinamik olan bu gelişmeyi daha da ilerletmek için uygun bir araç işlevi görmektedirler. Sınıf kitesinin, devrimci de olsa, belirli bir partinin ya da sendikannın salt kendi politik ve örgütsel imkanlarıyla birleştirmeyi başaramayacağı kadar geniş ve çeşitli kesimlerine nüfuz edebilme, onları eyleme seferber edebilme yetenekleri vardır. Böylece, tabandan mücadele birliğini demokratik tarzda sağlamanın etkin bir aracı olmaktadır. Öncü işçilerin devrimci ve komünist işçilerle sınıf mücadelesi temelinde bir araya gelmelerine ve politik etkileşim içine girmelerine vesile olmaktadır.

Bu tür örgütlenmelerin somut işlevleri ve biçimleri, hem çok çeşitli, hem de çok değişkendir. Çeşitlidir; ülkeden ülkeye, dönemden döneme, sınıfın bir kesiminden diğer kesimine nesnel ve öznel etkenlere bağlı olarak somut işlev ve biçim baki-

mından çeşitlilik gösterirler. Değişkendir; bizzat mücadelenin gelişim sürecine bağlı olarak belirli bir işlev ve biçimden başka işlev ve biçimlere hızla dönüşebilirler. Bu dönüşüm, yükseliş dönemindeki kitle hareketinin gelişme diyalektiğine uygun olarak son derece ani, keskin, sıçramalı bir tarzda gerçekleşebilir.

Bu örgütlerin oluşma ve gelişme seyrini kavrayabilmenin yolu, yükseliş dönemindeki sınıf mücadelesi süreçlerini ve kitle hareketi dinamiklerini kavranabilmesinden geçer. Bunları, durgunluk dönemlerinin belirli ve sabit bir işlev üzerinde ve yasal çerçevede kurmuş -sendika ya da işyerlerinde onun denetimindeki- örgütlenmeler ile karıştırmamak gerekir. Örneğin, bir işyeri komitesi, ücretlerin artırılması

vb. gibi ekonomik-sendikal talepler etrafında şekillense de, işten atılmalara karşı direniş komitesine dönüşebilir; eylemin işgale dönüşmesiyle işgal komitesi olur. Direniş kırmak isteyen polisle çatışma; diğer direnişlerle ve devrimci hareketle ilişkiye geçme; ekonomik sorunlar ile politik sorunlar arasındaki, kendi kısmi sorunları ile sınıfın genel sorunları arasındaki bağları kurma ile hızlı bir gelişim süreci içinde politikleşebilir. Örneğin, devrimci dönemlerde, başlangıçta kendi işlevini tek tek işyerlerine ilişkin ekonomik talepler için mücadele görevleri ile sınırlayan komiteler, mücadelenin gelişim süreci içinde hızla daha ileri mücadele ve örgüt biçimlerine dönüşebilmekte ya da onlarla kaynaşabilmekte, politik taleplere sahip çıkabilmekte; ve eğer gelişme dinamiklerini tüketmeden devrimci bir önderlik ile birleşebilirse, devrimci kitle mücadelesi organlarına, dahası, sınıfın devrimci ayaklanma ve iktidar organlarından birine dönüşebilmektedirler. Bu özellikleriyle, genel olarak proleter taban örgütleri, özel olarak da işyeri komiteleri, parti ve devrim yolunda proleter kitle mücadelesinin büyük önem taşıyan örgüt biçimleridir.

İşyeri komiteleri üzerine hatalı yaklaşımlar

İşyeri komiteleri, sınıf hareketi içinde boy gösterdiği 1987-91 yıllarında devrimci hareketin de tartışma gündeminde önemli bir yer tutmuştu. Genellikle kendiliğenciliğin çeşitli türleriyle malul olan yaklaşımlar savunulmaktaydı.

İşyeri komitelerine devrimci bir sendikannın, hatta devrimci bir partinin işlevlerini yükleyen ya da bunların yaratılmasında kendi başına temel bir işlev yükleyen anlayışlar sözkonusuydu. İşyeri komitelerine "işçi kitlelerine sınıf bilincini taşıma",

Komünistler, sınıfın kitlesele mücadelesinin yükselmesini ve bu mücadelenin işyeri komitesi türünden taban örgütlenmeleri tarafından da beslenerek gelişmesini, güçlenmesini ve yaygınlaşmasını hedeflerler.

Ama bu hedef ve onunla ilgili görevler, hiçbir şekilde devrimci partinin inşası görevini gölgelememeli, tersine onu destekleyecek, geliştirecek şekilde kavranmalıdır.

miteleri

Kendiliğinden yükselen hareketler ve onun örgütsel biçimleri, gerici sendikal yapıların cenderesinden kurtulmuş olmakla, bir yandan, mücadelenin kitleselleşmesi, militanlaşması, yönünde açığa çıkan önemli bir gelişme dinamiğinin ifadesi olurken, diğer yandan, kendiliğinden hareketin bütün politik ve örgütsel zaaflarını da bünyesinde taşımaya devam eder.

Bu zaaflar, eğer devrimci önderliğin müdahaleleriyle aşılamazsa, kendiliğinden hareketin içinde barındırdığı devrimci dinamiklerin de süreç içinde altının oyulacağı, hareketin ya geri çekileceği ya da ezilerek bastırılacağı ve sonuçta, kendini tüketeceği birçok tarihsel örnekle doğrulanmıştır.

"devrimci sınıf mücadelesini yükseltme" gibi ancak partinin varlığı ve önderliği koşullarında mümkün olabilecek işlevler yakıştırılmakta ya da "sınıf hareketinin beyni olma" gibi doğrudan partinin işlevleri atfedilmekteydi. Bu anlayışların arkasında, birincisi, devrimci partinin inşası yolunda sınıf hareketini politikleştirme görevinin ve ikincisi, devrimci bir sendikaların inşası yolunda ise partinin yaratılması görevinin tayin edici halkalar olduğunu kavrayamamak zaafları vardır. Yanısıra, işyeri komitesi türü örgütlerin hem bugün için, hem de devrimci bir sınıf sendikasının mevcut olduğu koşullarda, sendikal mücadeleye indirgenemeyecek türden işlevlere sahip olabilecek dinamik örgülenmeler olduklarını kavrayamamak zaafları vardı. Benzer bir anlayış, işyeri komitelerini sovyet, konsey tipi devrimci ayaklanma ve iktidar organlarının bugünkü nüveleri olarak görmekte, sınıf mücadelesine önderlik görevlerinin bu tür komiteler tarafından yerine getirileceği, partinin de bunların gelişmesi, yaygınlaşması ten i üzerinde şekilleneceği yönündeydi.

Kendiliğinden yükselen bir hareket ve onun örgüt biçimleri, bir yandan gerici sendikal yapıların ve bürokratik önderliklerin cenderesinden kurtulmuş olmakla, mücadelenin kitleselleşmesi, militanlaşması, devrimleşmesi yönünde açığa çıkan önemli bir gelişme dinamiğinin ifadesi olurken, diğer yandan kendiliğinden hareketin bütün politik ve örgütsel zaaflarını da bünyesinde taşımaya devam eder. Bu zaaflar eğer devrimci önderliğin müdahaleleriyle aşılamazsa, kendiliğinden hareketin içinde barındırdığı devrimci dinamiklerin de süreç içinde altının oyulacağı, hareketin ya geri çekileceği ya da ezilerek bastırılacağı ve sonuçta kendini tüketeceği gerçeği birçok tarihsel örnekle doğrulanmıştır.

Yukarıdaki anlayışlar, kendiliğinden hareketin ortaya çıkardığı imkanlardan yararlanarak sınıf hareketine asli görevleri doğrultusunda müdahale etmek, sınıfın mücadelesini bu yönde geliştirmek yerine, kendiliğindencilğe teslim olmaktadır. İster ekonomik, ister politik mücadelenin sorunlarına ilişkin olsun, sınıf hareketine devrimci önderlik görevlerinin parti yerine işyeri komitelerine havale edilmesi, sınıf hareketine politik müdahale ve fabrikalarda komünist örgütlenme asli görevlerinin de inkarı anlamına gelmektedir.

İşyeri komitelerini gelip geçici olmakla ya da işyerine ilişkin ekonomik taleplerle yetinmesiyle eleştiren, bu yüzden de onları önemsiz gören, küçümseyen, hatta "düzenli" bir sendikal muhalefet çalışmasının önünde engel sayan anlayışlar da vardı.

Bu anlayış da, kendiliğinden hareketin sadece belirli -olumsuz- yönlerini görmekle, bunları değişmez bir veri olarak kabul etmekle, dolayısıyla devrimci politik müdahale açısından sunduğu imkanları kavrama ve değerlendirme yeteneği göstermemekle, başka bir uca savrulup sonuçta yine kendiliğindencilğe teslim olmaktadır. İşyeri komitelerinin, devrimci bir önderlikle buluşmadığı koşullarda bile sınıf hareketine kazandıracığı olumlu özellikler, bürokratik ve küçük-burjuva bir körlükle gözardı edilmekteydi. Daha da önemlisi, devrimci politik bir müdahale ile birleşince sınıf hareketinde sağlanabilecek muazzam gelişme imkanları da gözardı edilmekteydi.

Kendiliğinden hareketin öne çıkardığı işçiler de, temel sorunları parti, devrim, sosyalizm görevleri ekseninde kavrayamadıkları ölçüde, işyeri komitelerine ve sendikal mücadeleye önce kendi başına abartılı roller atfetmekte ve sonra da bu temel sorunlarla başedemediklerini görünce, bu sefer onları, küçümseme eğilimi içine girebilmektedir.

Bir diğer hatalı yaklaşım da, işyeri komitesi türü örgütlenmelerin işlevindeki çeşitliliği ve değişik-

kenliği, kitle mücadelesinin somut koşulları ve dinamik gelişme süreçleri içinde kavrayamamak ve kafasında soyut olarak kurguladığı bir komite örgütlenmesi şemasını geçerli yegane model olarak görmektir. Bu model, gerçek hayatta karşılığını bulmadığı ölçüde de, işyeri komitelerinin mevcut işlev ve biçimlerini küçümseme ya da bütünüyle sekterleşme eğilimleri gelişmektedir.

PRATİK BİR GÖREV OLARAK İŞYERİ KOMİTELERİ

İşyeri komiteleri, bugünkü koşullarda artık genel bir propaganda konusu olmanın ötesinde, kendisini bir ihtiyaç olarak dayatan can yakıcı bir pratik örgütlenme sorunu haline gelmiştir. Dolayısıyla, kimler tarafından, nasıl bir perspektifle, hangi somut hedef ve talepler etrafında örgütleneceği, kitlelerle ilişkisi, kitle mücadelesine nasıl müdahale edeceği vb. konularını ele almak gerekmektedir.

Nasıl bir perspektif?

İşyeri komiteleri, kitle ve sınıf mücadelesi organları oldukları için, gelişmeleri ve yaygınlaşmaları her koşulda olumlu görülmesi ve desteklenmelidir. Bu destek verilirken, komitenin belirli bir andaki taleplerinin neler olduğuna bakılmaz. Asıl bakılması gereken, sınıfın mücadelesini geliştirmek açısından taşıdığı dinamiklerdir. Bu tür örgütlenmelere genel olarak her koşulda destek vermek; ne onun zaaflarına, hatalarına, eksiklerine karşı kayıtsız kalmak, ne de kendiliğindencilik savunusunu yapmak demektir. Kendiliğindencilik, sadece genel bir destek ile yetinmek, kitle mücadelesi karşısındaki devrimci önderlik görevini, hareketin kendi gelişim sürecine basit bir yardımcıılıktan ibaret görmektir. Kendiliğindencilik, kendi başına bu tür komitelerin sınıf mücadelesinde oynayabileceği rolü abartmak, sınıf hareketine devrimci politik müdahale çabası içinde partinin inşası görevinin bugün sıkı sıkıya sarılınması gereken asli ve ivedi halka olduğu gerçeğini unutmaktır.

Komünistlerin genel desteği ise, kitle mücadelesine yönelik komünist politika ve taktiğin sadece bir yönüdür ve müdahalenin içeriği açısından tayin edici yönü de değildir. Burada verilen destek, kitlelerin mücadele enerjisinin, inisiyatifinin, kapasitesinin gelişmesindedir. Gerici sendikal aygıtların bürokratik cenderesinden -geçici bir süre için bile olsa- kurtulan kitlelerin, mücadele enerjileri, inisiyatifleri, kapasiteleri kat be kat artacaktır. Bu, sınıfın devrimci politik müdahalenin etkisine açıklığının, demek oluyor ki sınıf hareketinin politikleşme imkanlarının da kat be kat artması demektir.

Sınıfın kitlesel mücadelesinin yükselmesini ve bu mücadelenin -işyeri komitesi türü- taban örgütlenmeleri tarafından da beslenerek gelişmesini, güçlenmesini ve yaygınlaşmasını komünistler

hedefler. Ama bu hedef ve onunla ilgili görevler, hiçbir şekilde devrimci partinin inşası görevini gölgelememeli, tersine onu destekleyecek, geliştirecek şekilde kavranmalıdır. Çünkü bu asli ve ivedi görevin gölgelenmesi, sonuçta yukarıdaki hedefi de karartacak, gerçekleştirmesini sekteye uğratacaktır.

Sınıfın acil sorunlarını, günlük ekonomik taleplerini dikkate almamak, kitlelerin mevcut bilinç düzeyini hesaba katmamak, kısmi talepler etrafında gelişen mücadelelere karşı kayıtsız kalmak ve tüm bunları sözde sınıf hareketini politiklaştırmak adına yapmak bir savrulmadır. Diğer yandan, kendini bu sorunlar, bu talepler, bu düzey ile sınırlamak; temel politik sorunlardan, harekete politik müdahale asli ve ivedi görevinden uzak durmak ve tüm bunları kitlelerden kopmama, kitlelerin direnişini örgütlemeye adına yapmak; bu da bir tür savrulmadır. Kapitalist saldırılara karşı sınıfın direniş cephesinin örgütlenmesi ile sınıf hareketinin politiklaştırılması ve partinin inşası, bugün büyük ölçüde içiçe geçmiş görevlerdir. Ayakları kapitalist saldırılara karşı direniş mücadelesi zeminine basmayan bir politiklaştırmaya ve parti inşası çabası başarı sağlayamayacaktır. Ve politikleşmeyen, politik önderliğini yaratamayan, devrimci partisine kavuşamayan bir sınıf hareketi de, kapitalist saldırılara karşı kararlı, sonuç alıcı bir direniş gücü geliştiremeyecektir. Sınıf bilinçli işçiler, işyeri komiteleri sorununa bu perspektifle yaklaşıtlarında, onları küçümseyen ya da abartan, ama her iki durumda da kendiliğindenliğe teslim olan anlayış ve tutumlarla ayrımı da çizebileceklerdir. Bu görevlerin birbirinden kopartılması, birbirinin karşısına konulması, sonuçta her iki alanda da kesin bir yenilgiyi, başarısızlığı getirecektir. Henüz işçi hareketinin komünist hareket ile birleşmediği, bu yüzden de bağımsız sınıf hareketini yükseltmediği koşullarda, bu içiçe geçmiş görevlerin odağında partinin inşası görevi durmaktadır.

İşyeri komitelerinde önderliğin işlevi

İşyeri komitelerinin pratik işlev kazanmasında, kitle hareketinin kendiliğinden gelişme dinamiğinin ve bu dinamik üzerinden kitlelerle mücadele içinde sıkı ve canlı bağlar kurabilmenin tayin edici rolünü vurguladık. Ama burada kendiliğindenliğe yaptığımız vurgu, işyeri komitelerinin oluşum ve gelişim sürecinde genel olarak önderlik etkinin, özel olarak da komünist önderliğin bilinçli iradesinin önemli rolünün üzerine gölge düşürmemelidir. Bu tür örgütlenmelerin yükseliş dönemlerinde şekillenebilmeleri ve mevcut önderlik boşluğu koşullarında mücadelede inisiyatifi ele alabilmeleri, komünistlerin kitle mücadelesine devrimci önderlik görevinin önemini hiçbir şekilde azaltmaz, tersine artırır.

Hareketteki kendiliğinden gelişme dinamiği, işyerlerinde komite türü örgütlenmelerin şekillenmesi ile sonuçlanacak mıdır? Kurulan komite kitle ile canlı ve sıkı bağlar geliştirmeyi başarabilecek midir? Düzenin her türlü gerici saldırısı karşısında mevzi direniş ayakta tutmayı ve geliştirmeyi başarabilecek midir? Kısmi sorunlar ile genel sorunlar, ekonomik sorunlar ile politik sorunlar arasındaki bağları mücadele içinde kurup, mevzi direniş genel direniş cephesinin bir halkası olarak kavrayıp bunun gereklerini yerine getirebilecek midir? Bu mücadele süreci, parti ve devrim yolunda kalıcı mevziler kazandırabilecek midir?

Tüm bu sorulara olumlu yanıt verilebilmesi, kendiliğindenlik alanından çıkıp devrimci önderlik zeminine ayak basmakla mümkün olur. Bu tür komiteler, kendiliğinden bir hareket dinamiği üzerinde yükselseler de, bu, öncü bir iradenin müdahalesi olmadan kendiliğinden kurulabilecekleri anlamına gelmez. Kuruluşunun ötesinde, nasıl bir gelişme seyri izleyeceği ve direniş geliştikçe kapsamı ve içeriği büyüyecek olan önderlik ihtiyaçlarına yanıt verip veremeyeceği, sadece kararlılık ile değil, önderliğin niteliği ile de

İşyeri komiteleri kitlenin mevcut düzeyini, eğilimlerini, acil taleplerini gözardı etmeksizin, bunlar ile politik sınıf mücadelesinin görevleri arasındaki bağları kurmalıdır.
Düzen içi sendikal bir perspektife sahip oldukları ölçüde solukları kolay kesilecektir. Dolayısıyla, sınıf hareketinin kendiliğindenliğini aşma yolundaki her devrimci politik müdahale, bu komitelerin yaşaması için de yeni bir soluk getirecek, bu politik soluk, sendikal mücadeleyi daha ileri mevzilere taşıyacak enerjiyi işçi hareketine yeniden kazandıracaktır.

doğrudan ilgilidir. Ama herşeyden önce, bu yolda ilk adım atılmalı, işyerlerindeki öncü, devrimci, komünist işçiler mücadele içinde birleşerek bu yönde bir kararlılığı, iradeyi ortaya koymalı ve genel grev-genel direniş yolunda işyeri komitelerini örgütlemelidirler. Bu, sınıf mücadelesini geliştirmede önümüzdeki dönem için tayin edici öneme sahip bir görev olarak kavranmalıdır.

İşyeri komitelerinin hedef, görev ve talepleri,

İşyeri komiteleri eylem örgütleridir. Ama işlevini en iyi şekilde yerine getirebilmesi için, bir yandan sağlam bir devrimci sınıf perspektifine ve önderliğine sahip olmalı, bir yandan da bu perspektif ışığında belirlenmiş somut hedef, görev, talep ve şiarlara sahip olmalıdır. Kitlenin mevcut düzeyini, eğilimlerini, acil taleplerini gözardı etmeksizin, bunlar ile politik sınıf mücadelesinin görevleri arasındaki bağları kurmaya çalışmak gerekir. Düzen içi sendikal bir perspektife sahip olduğu ölçüde işçi hareketinin ve komitelerin soluğu kolay kesilecektir. Dolayısıyla sınıf hareketinin kendiliğinden niteliğini aşma yolundaki her devrimci politik müdahale, aslında bu tür komitelerin yaşaması için de veni ve taze bir soluk getirecektir. Bu politik soluk, sendikal mücadeleyi daha ileri mevzilere taşıyacak enerjiyi de işçi hareketine kazandıracaktır. Ekonomik sorunlar ile politik sorunlar arasındaki, kısmi sorunlar ve kısmi mücadeleler ile sınıfın genel sorunları ve genel mücadelesi arasındaki, sınıfın sorunları ve mücadelesi ile diğer ezilen, sömürülen kesimlerin sorunları ve mücadeleleri arasındaki ve

tüm bunlar ile kapitalist düzen ve sermayenin sınıf egemenliği arasındaki bağları kurmak ve bunu propagandada, ajitasyonda ve giderek somut eylem taleplerinde somutlamak gerekir. Sınıfın önderliğinde tüm emekçilerin genel grev-genel direniş cephesinin örgütlenmesini ve Kürt ulusal mücadelesiyle ittifakı hedefleyen bir perspektifin ışığında sorun ve görevleri kavramak gerekir. Aşağıdakiler bu perspektif doğrultusunda öne çıkartılması gereken başlıca taleplerdir:

- * Özelleştirmeler ve işten atılmalar durdurulsun!
- * Zamlar ve "istikrar paketi" geri alınsın!
- * Devlet terörüne son, yeni terör yasasına hayır!
- * Sömürgeci kirli savaş durdurulsun!
- * Kamu çalışanlarına grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı!

Yanısıra parti, devrim ve sosyalizmin propagandasını her fırsatta yükseltmek gerekir. Bunu yaparken tek tek işyerleri özelindeki sorunlara yönelik ajitasyon faaliyeti ve bu doğrultuda eylemlerin örgütlenmesi görevlerine karşı kayıtsız kalmamak gerekir. Bu tür mücadelelerin, kitleleri kucaklamak, mücadeleye sevk etmek, eyleme geçirmek ve böylelikle harekete geçen dinamiklerden politik müdahale ve mücadele süreçleri için yararlanmanın önemini kavramak gerekir.

Kitle mücadelesiyle bağlar,

Kitle mücadelesi temel alınmalı, bunun için kitle ile bağlar sürekli sıkı ve canlı tutulmalı, kitle inisiyatifi canlı tutacak, geliştirecek araçlar yaratılmalıdır. Komite, belirli bir biçimini ve bileşenini amaçlaştırmadan, yeri geldiğinde daha ileri biçimlere dönüşebilecek dinamik bir yapıya sahip olmalıdır. Bürokratik, tepeden inme, sekter, anti-demokrat eğilimlere karşı mücadele edilmelidir. Karar süreçlerini mümkün olduğunca tabana yaymalı, örgütlenmenin işyerindeki en geniş kitleyi kucaklamasını hedeflemelidir. Dar grup çıkarlarını sınıfın ve mücadelenin çıkarlarının önüne koyan bozguncu sekterlikleri teşhir etmek gerekir. Gelişen mücadele sürecinin sürekli yeni öncüler ortaya çıkaracağını unutmamak ve mekanik bir öncü/kitle ayrımı varsaymamak gerekir. Kitlenin önderlik yapanlara güvenerek sorunlara kayıtsız kalma vb. geri eğilimlere karşı mücadele etmek gerekir.

Sendika bürokrasisine karşı mücadele

Devrimci sınıf sendikalarının inşasında, tepeden, bürokratik yöntemleri değil, tabandan devrimci sınıf ve kitle mücadelesi yöntemlerini esas alan komünistler için bu tür örgütlenmeler bu açıdan da özel bir önemi hak ederler. Gerici sendika bürokrasisinin altilmesi yolunda ilerleme sağlayacak esas görevin, sınıf hareketinin politiklaştırılması ve iktidar mücadelesi alanına çıkartılması olduğu unutulmazsa işyeri komitesi türü örgütlenmelere, gerici sendikalar içinde dahi mevzi savaşımının dayanakları olarak işlev kazandırılabilir. Bu bağlamda, sendikalara tabandan baskı yaparak eyleme zorlamak, eylem içinde kitlelerin inisiyatifi ele geçirmesi için çalışmak, "Sendikalar bizimdir, hain bürokratlar defolsun!" vb. şiarını yaygınlaştırmak gerekir.

Sınıfın diğer kesimleri ile birlik

Sınıfın diğer kesimleriyle bağlar kurmak ve geliştirmek, benzer komitelerle bölge ve ülke ölçüsünde genel grev-genel direniş yolunda eylem birliğini örgütlemek gerekir. Sınıfın bütün kesimlerinin sorunlarının ortak olduğu, mücadelesinin de ortak olması gerektiği yönünde propaganda ve ajitasyon yapmak, diğer kesimlerin mücadeleleri ile ilgili bilgi ve deneyim aktarmak gerekir. Sınıfın birlik ve dayanışma ruhunu canlı tutmak, bunu doğrudan destek eylemleriyle -ziyaretten destek grevlerine kadar- somutlamaya çalışmak, "Kurtuluş yok tek başına! Ya hep beraber ya da hiç birimiz!" vb. şiarları yaygınlaştırmak gerekir.

Gebze Direnişi:

Küçük Burjuva Devrimciliğinin İflası

Ne sermayenin vahşi terörü, ne de onun kirli demagojileri

sendika bürokrasisinin ihaneti kadar işçilerin üzerinde etkili olmadı. Teröre ve demagojilere pabuç bırakmayan işçiler, sendikanın oyunları karşısında yenik düştüler.

Ama bu yenilgide esas sorumluluğu taşıyanlar ideolojileri ve mücadele biçimleriyle çoktan iflas etmiş küçük burjuva devrimcileri oldular.

Sınıfın öncülüğüne soyundular, Fakat direnişi kendi elleriyle hain sendika bürokratlarının ellerine teslim ettiler.

Sermayenin yoğun saldırıları pervasızca sürdürsün, ülkenin önemli sermaye merkezlerinden birinde, Gebze'de, 10 Haziran günü bir direniş patlak verdi. 27 Mart yerel seçimleri sonrası ilçede işbaşına gelen Refah Partili belediye başkanının ilk icraatlarından biri 700'den fazla belediye işçisini kapı önüne koyuvermek olmuştu. İşçiler bu saldırı karşısında suskun kalmayı reddettiler. Öfkeli ve bir o kadar da kararlıydılar. İşten çıkartılanların isim listeleri yırtılıyor, başkan yardımcısı dövülüyor, işçiler ve aileleri polisle çatışmaya girişiyorlardı.

İnişleri ve çıkışlarıyla bir aya yayılan, tam da bitirildiğine inanıldığı anda bellî canlanmalar yaşayan bu direniş, ne yazık ki sendikanın ihaneti ile sona erdirildi. İşten atılanlar kaderleriyle başbaşa bırakılırken, işten atılmadığı halde direnişe katılan diğer işçiler ve kamu çalışanları görevlerine geri döndüler.

Yaşadığı bunalımın batağında debelenen düzen, aldığı son ekonomik saldırı tedbirleri ile birlikte yoğun bir işçi kıyımını gündeme getirdi. Bu bağlamda belediye hizmetlerinin taşeron firmalar aracılığıyla yürütülmesi planlanırken, genel işçi kitlesi içerisinde ana gövdesiyle sendikal örgütlülüğe sahip belediye işçilerine de yol verilmesi hedeflendi. 27 Mart sonrasında 3 ay gibi kısa bir süre içerisinde 10 bine yakın belediye işçisi tensikata uğradı. Ne yazık ki belediye işçileri Adana ve Gebze dışında, bu saldırı karşısında ciddi bir eylemlilik ortaya koyamadılar; sermayeye karşı militan bir karşı koyuş gerçekleştiremediler.

Sermaye iktidarı, Gebze'de militan ve kararlı bir direnişin başlatılmasına asla tahammül edemezdi. Çevresinde 400'e yakın irili ufaklı fabrika bulunan ilçenin merkezinde yaşanan bir direniş, işçi sınıfının mücadelesinde kaldıraç işlevi görebilirdi. İşte bu nedenle devlet, direniş boyunca işçilere ve ailelerine yönelik vahşi bir terör uyguladı. Bunun için Gebze'ye asker ve polis yığıldı, olağanüstü tedbirleriyle tüm ilçeyi ablukaya aldı.

Medya organları aracılığıyla da kirli propagandalarını bir kaç cephe- den sürdürdü. Sol kesime hitap eden "laik" basın organları, düzenin çürümüşlüğüne ve barbarlığını gizlemek için RP'yi öne çıkardı, tensikatın sorumluluğunu tümüyle RP'nin üzerine yıktı. Düzenin koruyucusu ve kollayıcısı görevini üstlenmiş Refah Partisi ise bu türden "kampanyalara" fazla aldırış etmedi. Nasıl olsa arka-

sında onu destekleyen sermaye diktatörlüğü vardı.

Öte yandan işten atılan belediye işçilerinin gerçekte çalışmayan unsurlar vb. olduğu demagojisini yayararak; iş için, ekmeğe için fabrika kapıları önünde biriken binlerce Gebzeli'ye de göz kırplıdı. Atılanların yerlerine yenilerinin alınacağı mesajı verildi.

Ne sermayenin vahşi terörü, ne de onun kirli demagojileri sendika bürokrasisinin ihaneti kadar işçilerin ve emekçi halkın üzerinde etkili olmadı. Teröre ve demagojilere pabuç bırakmayan işçiler, sendikanın oyunları karşısında yenik düştüler, "ağızlarından bal damlayan" yeni DİSK'li şefleri tarafından aldatıldılar. Ama bu yenilgide esas sorumluluğu taşıyanlar ideolojileri ve mücadele biçimleriyle çoktan iflas etmiş küçük burjuva devrimcileri oldular. Sınıfın öncülüğüne soyundular, fakat direnişi kendi elleriyle hain sendika bürokratlarının ellerine teslim ettiler.

Son birkaç yıldır DİSK'e bağlı Genel-İş, "devrimciler" in katkısıyla, Gebze'de belediye işçilerinin arasında örgütlenmeye çalışmaktaydı. Yetkiyi Belediye-İş'ten devralmayı da başarmıştı. Genel-İş, Türk-İş'in sermaye savunucusu işlevinin bilincinde olan işçilere bir alternatif olarak sunulmuştu. DİSK'in kaşarlanmış bürokratları, sendikanın örgütlenmesinde kendilerine destek olan "devrimcileri" ödüllendirmeyi ihmal etmedi. Onlara şube yönetiminde birer koltuk armağan etti.

Gebze direnişi yukarıda da belirttiğimiz gibi oldukça kararlı başlamıştı. Kamu çalışanlarının da katılımıyla belediyenin tüm hizmetleri durdurulmuştu. Bu kez işten atılan

işçilere destek, kendi işçi ve memur arkadaşlarıyla, Gebze'nin emekçi halkından geliyordu. Halk direniş süreci boyunca kendinden beklenilen fazlasıyla yerine getirdi.

Sendikanın inisiyatifindeki direniş komitesi ise böylesi bir eylemliliği omuzlayacak kapasitede olmadığını kısa sürede gösterdi. Komite proleter bir bakışla ve devrimci bir yöntemle doğru bir durum değerlendirmesi yapmaktan oldukça uzaktı. Net bir direniş çizgisi izleyemedi. "Diplomasi" adına devlet güçleri ve SHP'lilerle ilişkileri bozmamaya özen gösterdi. Direnişçileri desteğe gelen Güzeltepe halkını polislin kıyasıya dövmesine "provokatörlerin ekmeğine yağ sürmemek" için seyirci kaldı. Yine "diplomasi" adına direniş yerinde demlenen çaylar öncelikle sermayenin bekçileri, "emekçi kardeşlerimiz" polislere ikram edildi.

Böyle bir komite bu direnişi ayakta tutamazdı. Kısa bir süre sonra başlangıçta yüksek olan moraller bozulmaya başladı. Kendi tabanına yabancılaştıran komite, durumu kurtarmak için meşruluğunun tartışılmasını, izinsiz slogan atılmasını vb. yasaklayan kararlarını ilan etti. Direnişin seyri ile ilgileneceğine, yollanan mesajları sansür kurulu gibi denetlemeyi kendine görev edindi.

Direniş komitesinin bu türden faaliyetleriyle bürokratik bir mekanizmaya dönüştüğü ne yazık ki çok geç fark edildi. Hemen herkesin "artık bu direniş bitti" dediği anda, komitenin bazı üyeleri sendikanın baskısını protesto ederek istifa ettiler. Komite dağıldı. Ardından gelen yoğun polis terörü yeni bir komitenin oluşturulmasını geciktirdi.

8 Temmuz sabahı garajın önünde araçların dışarı çıkarılmasını engellemek amacıyla yeni komitenin çabasıyla oluşturulan barikat polislin saldırısına uğradı. Kadınların mücadeleciliği işçilerin coşkusunu yeniden artırdı. Apar topar Gebze'ye gelen DİSK Genel Başkanı K. Nebioğlu ateşi söndürmek için tüm hünerlerini sergiledi, işçilerin kafalarını bulandırdı. Sermayenin artık tahammülü kalmamıştı. Kapitalistler direnişin sendikanın kontrolünden çıkması durumunda nelerin olabileceğini çok iyi bilmekteydiler. Kendi paralı uşaklarına da tam olarak güvenmeyen sermaye, ilçeye kelimenin gerçek anlamıyla bir taarruz düzenledi. Direnişi kırdı.

Gebze direnişi de mevzi bir direniş olarak kaldı. İşçiler binlerce destekçinin ziyaret akınına uğradılar ama İzmir'li kargo işçilerinin iş bırakma eylemi dışında hiçbir örgütlü fiili destek alamadılar. Günü kurtarmaya çalışmayı devrimcilik olarak gören "önder"leri ise bu doğrultuda ciddi bir çabaya girmedi.

Bir çok devrimci grup ve yayın Gebze direnişine özel bir önem verdi. Ancak bu önem direnişi abartılı bir biçimde yansıtmaktan öteye gitmedi. Üstelik kinî çevreler zaafın üzerine gitmeye, direnişi daha sağlam bir zemine oturtmaya çalışan komünistleri baş düşman ilan ettiler. Komünistlerin sendikanın ihanetçi çizgisini işçilere teşhir etmesini engellemeye çalıştılar. Bu direniş ideolojik ve politik bir yozlaşma içerisinde günden güne dağılan ve düzen kurumlarının eteğine yamalanmış küçük burjuva devrimciliğinin iflasını bir kez daha kanıtladı. İşçiler mücadeleye kararlıydılar, dövüşmeye hazır dılar. Oysa kimi çevreler açıktan sendikanın oyalayıcı tutumunun yanında yer aldılar. Kimileri de bu hainlere karşı yürekli bir tavır sergileyemedi. Komitede varolmanın üzerinden "önderliklerini" taraftarlarına kanıtlamaya çalıştılar. Kısacası bu direnişte zaaf gösteren ne işçilerdi ne de onların "geri" bilinçleri... Her ne pahasına olursa olsun varlıklarını kanıtlama çabasını mücadelelerinin ana eksenine oturtmuş, ciddi bir perspektif ve politikadan uzak devrimcilerdi zaafı olan.

Gebze işçileri ve emekçi halkı tüm yaşamını ortaya koyarak sonu yenilgiyle de bitse, bu mücadeleden alınmanın akıyla çıkmayı becerdi.

Ya devrimciler? Direniş onlara gerçekten bir şeyler öğretmeyi başarılabildi mi?

Bu Temmuz'da

Daha İleri!.. Daha Militan!..

1994 Temmuz'u önemli bir dönemeçtir ve geçtiğimiz yıllara göre çok daha yığınsal ve kararlı direnişlere sahne olmalıdır.

Burada görev öncü kamu çalışanlarına düşmektedir. Örgütlü ve militan genel bir direniş, devletin saldırılarını geri püskürtecek yegane silah olacaktır.

İşçi sınıfının mücadelesiyle birleşmek, sermaye diktatörlüğüne karşı güçlü bir barikat oluşturmak, genel grev-genel direniş bayrağını yükseltmek...

Tüm bu görevlerin sahte gündemlerle ve beklentilerle ertelenmesine izin verilmemelidir. 20 Temmuz bir fırsat olarak

değerlendirilmeli; kamu çalışanları,

İşçi sınıfı ile omuz omuza bugünü şanlı bir kavga gününe çevirmelidirler.

Grev Silahımız!

1991'in Temmuz eylemleri bir önceki yıla göre çok daha yaygın gerçekleşti. Bu kez kamu çalışanlarının temel sloganı, "Toplusözleşme Hakkımız, Grev Silahımız" olmuştur. Eylemlerin yarattığı baskı karşısında geri adım atan devlet, kapatılan genel merkezlerin kapılarındaki mühürlerin sökülmesini sessizce izledi. Aynı dönemde bütün düzen partileri kamu çalışanlarının sendika talebini sahiplenir görünmeye başladılar. Seçim meydanlarında, iktidara geldikleri takdirde kamu çalışanlarının grevli, toplusözleşmeli sendika hakkını yasallaştıracakları vaadinde bulundular.

İşbaşına gelen SHP-DYP koalisyonu, programına kamu çalışanları sendikalarını yasallaştırmayı da almıştı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Moğultay, sendika yöneticileri görüşerek bir çok sözler verdi. Ne yazık ki bu yalanlar kamu çalışanlarında bir beklenti yarattı. Yöneticiler görüşmelerin "tatlı" havasına kendilerini kaptırdılar. Tüm basın organları sözbirliği etmişcesine hemen her gün kamu çalışanlarının haklı taleplerini yazdılar. Bakanlar, milletvekilleri de sözde, sendikal hakların verilmesi için canla başla çalışmaktaydılar. Bu türden oyunlar mücadelede bir durgunluk yarattı. İşçi hareketinde yaşanan gerilemenin de bu

durgunlukta etkisi olduğunu ayrıca belirtelim.

Oysa aynı süreçte sürgünler, soruşturmalar olağanlaşmış; polis, eylem yapan memurları öldürseye dövmeyi adet edinmişti. İşte tam da bu dönemde militan, devrimci yöneticiler birer birer genel kurullarla, sürgünlerle saf dışı bırakılırken; reformist, uzlaşmacı ama bir o kadar da sendikacılığın oyunlarını iyi bilenler yönetimlere gelmeye başladılar. Devrimci unsurların kısır çekişmeleri, ileriye yönelik sağlam bir perspektiften yoksunlukları bu değişimi hızlandırdı.

1992 Yazı ve İlk Grevler

1992'nin yaz başında sendika yöneticileri bir yasa ve toplusözleşme taslağı hazırlayarak bunu kamuoyuna duyurdular. Öncü çalışanları tarafından tepkiyle karşılanan taslaklar gerçekte bir uzlaşma belgesinden başka bir şey değildi. Hazırlanan taslakları hükümet üyeleriyle görüşmek ve toplusözleşme masasına oturmak için Ankara'ya yürünmeye karar verildi. Yürüyüş yalnızca yöneticiler ve temsilciler düzeyinde planlanmıştı. Katılımın kitlesel olması talebine sendika yönetimleri soğuk bakmışlardı. Ancak yürüyüş heyeti her geçtiği yerde çalışanlardan muazzam bir destek aldı. Tabanla ipleri çoktan koparmaya başlamış yöneticiler ise; Ankara'da, kendilerini desteğe

gelen binlerce kamu çalışanını tıpkı sarı sendikaların bürokratları gibi karşıladılar. Emniyetin direktifleri doğrultusunda kitleyi dağıtmaya çalıştılar, onları polislin eline teslim ettiler. Ve ilk kez orada kamu çalışanları ile sendika yöneticileri arasında bir uçurum oluştu. O güne dek genel çoğunluğuyla en önde her türlü saldırıya göğüs geren ve bu nedenle de tabanın güvenini kazanmış yöneticiler, bu kez hükümetle uzlaşmaya, yığınların eylemini dağıtmaya, yangını söndürmeye çalışmaktaydılar.

Kamu çalışanlarının yöneticilere ve devlete yanıtı sert oldu. 1992 Temmuz'unun temel sloganı "Grev Hakkı Grev Yaparak Kazanılır" olarak belirlendi. Ve eylem biçimi de bir günlük iş bırakma olarak gerçekleşti. Hastaneleri arayan Sağlık Bakanı, hiç olmazsa acil servislerin çalıştırılmasını rica etti. Belediyelerde eyleme katılım %100'lere vardı.

Sendika yöneticileri hazırladıkları yasa ve toplusözleşme taslağını hemen ortadan kaldırmak zorunda kaldılar. SHP'yi göklere çıkartan, işverenin "lokavt hakkını" kendine dert edinen, Moğultay'ın şahsına övgüler düzen bu taslak broşürünü hiçbir sendika yöneticisi sahiplenmedi. Oysa, haziran ayında önemli bir çalışma olarak bu taslağı üyelerine dağıtan kendileriydi.

Temmuz sonrasında sendikaların hem sayısı arttı, hem de hızla kitleselleştiler. Ama aynı dönem, yöneticilerin bürokratlaşığı ve kendi tabanlarından koptuğu bir dönemdi de. Öte yandan genel kurullarda kazananlar uzlaşmacılar oldu. Politik bir önderliğin olmayışı, devrimcilerin kısır hesaplaşmaları

Kamu çalışanlarının mücadele tarihinde temmuz aylarının önemli bir yeri vardır. Temmuz, devletin ücret artışlarının belli bir dilimini belirlediği aylardan biridir. Ama bundan öte kamu çalışanlarının eylemliliklerinin yoğunlaştığı, niteliksel bir sıçrama yaşandığı, dengelerin yeniden belirlendiği bir aydır da. Temmuzlar tam da bu nedenle kamu çalışanlarının mücadele süreçlerinde bir dönüm noktası olagelmışlerdir.

1990: Kamu Çalışanlarının Baharı

1990 yılında, işçilerin bahar eylemlerinin yarattığı moral destekle, uzun yıllar sonra ilk kez kamu çalışanları ayağa kalktılar. Sağlıkçıların ve belediye çalışanlarının başı çektiği eylemlerle bir anda kamuoyunun gündemine girdiler. Hastanelerin bahçelerinde, belediyelerin önünde atılan "Sendika Hakkımız Söke Söke Alırız", "İşçi Memur Elele, Genel Greve" sloganları devletin suratında bir tokat gibi patladı. Sersemleyen devlet, önce, polisini memura saldırtmadı. Bu eylemlerin yarattığı heyecanın biteceğini, kendiliğinden söneceğini umdu. Nasıl olsa 12 Eylül askeri darbesi ile birlikte memurların demokleri kaşatılmış, yöneticileri cezaevine konulmuş, kısacası varolan kısmi örgütlülükleri de darmadağın edilmişti. Karşısında örgütlü bir güç yoktu. Ama öyle olmadı. İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana'da eylemler aynı kararlılık ve coşkuyla devam ettiler.

Kendiliğinden gelişen, belirlenen ücret artışına bir tepki olarak başlayan eylemler, çok kısa bir süre içerisinde örgütlenme özgürlüğü için mücadeleye dönüştü. Sendikal hak talebi, temel eksenini oluşturdu. Şaşkınlığını çarçabuk üzerinden atan devlet ise, eylemlerde öncü konumda olanları sürgün cezasına çarptırdı. Gerçi bir süre sonra eylemlerin hızı kesildi ama gemiler yakılmıştı, geri dönüş yoktu.

İşyerlerine çekilen kamu çalışanları sendikalarını kurmak için yoğun bir örgütlenme faaliyetine giriştiler. Önceden varolan sendikalaşma komiteleri, dernekler vb. bir anda öncülerin akınına uğradı. 3-5 ay içerisinde Tüm-Bel Sen, Eğitim-Sen, Tüm-Sağlık Sen, Tarım-Sen, Bem-Sen birbiri ardısıra kuruluşlarını ilan ettiler. Tüm yıla yayılan sürgünler, soruşturmalar vb. de bu hızlı örgütlenme sürecinin önünü kesmeye yetmedi. Kurulan sendikaların merkezleri kapatıldı ama aynı sendikalar değişik illerde şubeler açmayı sürdürdüler. Polislin memura cop kullanması da yine bu dönemde başladı.

1991'in Şiarı:

Toplusözleşme Hakkımız,

Geçtiğimiz yıla dek kamu çalışanları tarafından atılan "İşçi Memur Elele, Genel Greve!" sloganının daha çok propagandif bir özelliği vardı.

Kamu çalışanlarının işçi sınıfının mücadelesine olan bağlılığını yansıtmaktaydı. Geçen yıllar memurların da gerçekleştirecek genel grevde önemli bir güç olduklarını kanıtladı.

reformistlerin işlerine yaradı. Ayak oyunlarında, koltuk kapmada hünerli olan reformistlerdi. Tabanı dönüştürmeyi bir kenara bırakıp, sen ben tartışmasına dalan devrimciler, üyelere güven veremediler. Kamu çalışanlarının verili bilinci üzerinden politika yapan reformistlerin başa geçmeleri zor olmadı. Ciddi bir alternatifin olmadığı koşullarda yüzler değişmekte, politikalar ise daha da sağa kaymaktaydı. Kulislerde Kürt çalışanların önderlerine göz kırpan, kitleler önünde devletin şovenist politikalarına arka çıkanlar koltuklarına iyice yerleştiler.

1993 Temmuz'u; Daha Kitlese Ama...

Yeni sendika bürokratları 1993 Temmuz'u geçiştirmek için ellerinden geleni yaptılar. Devletin sözcüleri yine tozlu raflara kaldırdıkları taslakları ve vaatleri piyasaya sürerek "kamu çalışanlarının haklı sendika talebi"nden söz etmeye başladılar. "Şu meclis tatile girmese yasa çıkacaktı" vb. vb.

Bu kez merkezi yönetimlerle çatışan şubeler, inisiyatifi ele geçirmeye çalıştılar. Tabanın baskısını daha yakıcı bir şekilde hisseden şube yönetimlerinden henüz devrimciler tümüyle dışlanmamıştı. Ancak politik öndersizlik koşullarında eylemlerin bir önceki yılın tekrarı olması engellenemedi. Ankara'da bakanlığın önünde toplanan memurlara yine vahşice saldırıldı. Hastanelerde, belediyelerde, postanelerde, vergi dairelerinde vb. iş bırakma eylemleri gerçekleştirildi.

1993 Temmuz'unda gerçekleşen iş bırakma eylemlerini değerlendirdiğimizde şu olgular öne çıkıyor: Metropollerde eylemler bir önceki yılın gerisinde kaldı; onu aşamadı. Ancak bu kez taşrada ve o güne dek sessiz kalan bazı işkollarındaki kamu çalışanları kitlese olarak eylemlere katıldılar. Bu bağlamda, 1993 Temmuz'unda eylemlilikler bir önceki yıla göre çok daha yaygın gerçekleşti.

Geçtiğimiz yıla dek kamu çalışanları tarafından atılan "İşçi Memur Elele, Genel Greve" sloganının daha çok propagandif bir özelliği vardı. Kamu çalışanlarının işçi sınıfının mücadelesine olan bağlılığını yansıtmaktaydı. Geçen yıllar memurların da gerçekleştirecek genel grevde önemli bir güç olduklarını kanıtladı.

Bu Temmuz'da Daha İleri, Daha Militan...

1993 sonrasında sermaye devleti kamu çalışanlarına yönelik saldırılarını daha da yoğunlaştırdı. Özelleştirmeler, sefalet ücretine mahkum etme, lojman, servis gibi sosyal hakların kısıtlanması saldırıların yalnızca bir cephesini oluşturuyordu. Bazı şube yöneticilerinin tutuklanması, işkenceden geçirilmesi, hatta katledilmesi de bir başka

cephesini...

Kamu çalışanları sendikalarının yöneticileri ise hızla Türk-İş, Hak-İş, DISK bürokratlarının yanında saflarını belirliyorlar. Henüz hiçbir yetkinin elde edilemediği koşullarda konfederasyonlaşma türünden sahte gündemler icat etmeyi iyi beceriyorlar. SHP'li belediye başkanlarıyla işlevsiz toplu-sözleşmeler imzalayan ve bunu mücadele adına pazarlayan Tüm-Bel Sen yöneticileri, ne yazık ki şimdilerde kapı önüne konulan belediye memurları için hemen hiçbir şey yapmıyorlar. Bu yöneticiler koskoca bir haziran ayını suskunlukla ve "keskin" demeçlerle geçiştirdiler.

Şu, uzun süredir üzerinde tartışılan yasa taslağı hakkında ise söylenecek her şey söylenmişti. Bu taslak yasallaştığında, ortaya sendika adına grevsiz, toplu-sözleşmesiz bir danışma örgütü çıkacak. Bu ise mücadeleyle kazanılmış mevzilerin bile gerisine düşmek anlamına gelecek. Sonuç olarak bu taslak, meclisten geçtiği takdirde bir kazanımdan çok yeni bir saldırı aracı olacak. Kaldı ki son günlerde varolan durgunluktan yararlanan burjuva medya organları sendikal talep haberlerinden çok Karayalçın'ın "%54 zam verilmeli" vb. türünden gevezeliklerine sayfalarını açıyorlar. Oysa %54 artış bile gerçekte ücretlerde ciddi bir gerileme anlamına geliyor. Kamu çalışanları devletin bu kirli oyunlarının artık bilincine varmalıdırlar. İzlenen politika oyalama amaçlıdır. Sermaye iktidarı yaşadığı krizin faturasını işçi ve emekçi yığınlara ödetmek niyetindedir. Yaşanılan temmuz deneyimlerinin gösterdiği tek bir gerçek vardır ki, sermayenin kirli oyunları yalnızca mücadele ile bozulabilir.

1994 Temmuz'u önemli bir dönemeçtir ve geçtiğimiz yıllara göre çok daha yığınsal ve kararlı direnişlere sahne olmalıdır. Burada görev öncü kamu çalışanlarına düşmektedir. Yığınsal ve militan bir genel bir direniş, devletin saldırılarını geri püskürtecek yegane silah olacaktır.

Yönetimlere devrimcilerin, sosyalistlerin gelmesi kuşkusuz bir kazanımdır. Ancak politik bir önderliğin olmadığı koşullarda tukanlıkların, yalpalanmaların yaşanması kaçınılmazdır. Sınıfın ihtilalci, militan partisinin ışığı tüm işçileri ve emekçileri aydınlatmadan sendikaların düzenin yedek lastiğine dönüşmesini tümüyle engellemek olanaksızdır. Öncü kamu çalışanları komünistlerin partileşme mücadelesine omuz vermediler.

İşçi sınıfının mücadelesiyle birleşmek, sermaye diktatörlüğüne karşı güçlü bir barikat oluşturmak, genel grev-genel direniş bayrağını yükseltmek...Tüm bu görevlerin sahte gündemlerle ve beklentilerle ertelenmesine izin verilmemelidir.

Ankara Yürüyüşü Sonuçsuz!

22 gün süren zorlu bir yürüyüşten sonra Ankara'ya ulaşan Adana Belediyesi işçileri, burada ANAP ve RP yetkilileriyle görüşmeler yaptılar. Belediye işçilerinin kıyımında birbirleri ile yarışan bu iki düzen partisinin yetkilileri, kendilerinden beklenen tavri işçilere gösterdiler. RP mahkeme yolunu gösterirken; ANAP, belediye başkanının haklı olduğunu açıkladı. Bu görüşmelerden hiçbir sonuç alınmaması üzerine, ANAP Genel Merkezi önünde bir hafta oturma eylemi yapan işçiler, bir grup temsilciyi görüşmelere devam etmeleri için Ankara'da bırakarak, Adana'ya geri döndüler. İşçiler, yaptıkları basın açıklamasında,

direnişlerini Adana'da devam ettireceklerini ve bölgelerindeki belediyelerde işten atılan diğer işçileri de direnişlerine katacaklarını söylediler. Adana Belediyesi işçilerinin eylemleri, daha baştan Gebze, Darıca, Güzeltepe vb. işçi eylemleriyle aynı kaderi paylaştı. Bu eylem de diğerleri gibi yerel ve yalnız kaldı. İşçilerin Ankara'ya yürümeleri de bu yerelliği ve yalnızlığı yok edemedi. İşçi eylemlerindeki bu zayıflığın bilincinde olan sermaye iktidarı, eylemi daha fazla büyütmemek için yürüyüş süresince işçilere ciddi bir müdahalede bulunmadı. Hatta burjuva basın aracılığıyla bu yürüyüşü, Türkiye'deki

"demokrasi"nin bir göstergesi olarak sundu ve kullandı. Sermaye iktidarı eylemi Ankara'da engelleyeceğini biliyordu ve zaten sonuçta da öyle oldu. Bu eylem bir kez daha yerel eylemlerle, yerel Ankara yürüyüşleriyle ve en önemlisi de düzen partileriyle görüşmelerle (yani diplomasiyle) sermayenin saldırlarının durdurulamayacağını, işten atmaların engellenemeyeceğini gösterdi. Özellikle sonucu düzen partileriyle görüşmekle biten Ankara yürüyüşlerinin mücadeleyi daha da zayıflattığı ve moral bozucu sonuçlara yol açtığı bir kez daha pratikte yaşanarak

görüldü. Aslında daha önceden Kağıthane işçileri ve kamu çalışanları da aynı süreci yaşamışlardı. Burada yerel direnişlerin yapılmaması gerektiğini söylemiyoruz. Aksine bu tür direnişler oldukça önemlidir. Tam da bu sebeple genel bir direnişin kıvılcımını böyle eylemler çakacaktır. Yapılması gereken mevzi direnişleri genel direnişe çevirmek perspektifiyle hareket etmektir. Çünkü, sermayenin topyekün saldırdığı günümüzde, bu saldırı ancak topyekün bir karşı kooyla püskürtülebilir. Militan, birleşik bir eylem; genel grev-genel direniş bugünün en acil sorunudur.

ANKARA/Kızıl Bayrak

Adana işçileri, coşkulu ama yalnız...

Sermayenin Listeleri Koltuk İçin Yarıştı

9 Temmuz'da yapılan Petrol-İş Aliğa Şubesi Genel Kurulu'nda üç ayrı liste paralı bürokrat koltuğunu kapmak için birbirleriyle atıştı. Toplantıda, daha öncesinden Kürt sorunu ile ilgili bir dilekçeye imza atanlarla gerici faşistler arasında sert tartışmalara konu olan "PKK", "Kürt", "Terörist", "Demokratik çözüm" gibi konular geniş bir yer tuttu.

Başkan adaylarından Kasım Çelik, "işçilerin sorunları halledilemediği sürece Kürt sorunu ile ilgilenemeyiz" diyerek, süren kirli savaşı kapalıca onayladı. Sözde düşünce özgürlüğünü savunan bir diğer başkan adayı İbrahim Doğangül ise, "Bu konuyu ileride bir toplantıda konuşarak çözelim...burada sendikacılık konuşulsun" diyerek, sorunu sendikacılar arasında bir uzlaşma sorununa indirgedi ve düşünce özgürlüğünü başka bir toplantıya erteledi.

Kürt sorunu konusunda zoraki konuşan sendikacılar, işçilerin sermayenin saldırılarına karşı eylem birliği ve genel grev gibi taleplerini Türk-İş toplantılarında baskı yapacaklarına dair sözler vererek geçiştirdiler.

Genel kurul eski bürokrat Mustafa Öztaşkın'ın başkanlığa yeniden seçilmesiyle son buldu. İşçiler açısından bu sonuç bir kayıp değildir. Diğer iki listeden biri de seçimi kazanmış olsaydı sendikanın parasını yemekten ve sermaye ile uzlaşmaktan başka hiçbir şey

yapmayacaktı.

İşçi sınıfının tek kurtuluşu sermaye iktidarını devirerek kendi iktidarı olan sosyalizmi kurmaktır. Kapitalistlerden ücret zammı, sendikal hak, iş garantisi vb. hakları koparabilmek ve bunları koruyabilmekse ancak kararlı bir mücadele ile gerçekleşebilir. Ne var ki işçi sınıfı, mücadelesini özgürlük savaşı veren Kürt ulusal hareketinin taleplerinden ayırdığı sürece gerçekte kendi iktidar savaşından, kendi kurtuluşundan da uzaklaşır. Çünkü işçi sınıfının, Kürt halkının ve tüm ezilenlerin sömürü altında açlık ve sefaletleri tepelerindeki bir avuç kan emicinin diktatörlüğünden kaynaklanır. Ve işçi sınıfı kapitalistlerle hesaplaşmasında ancak onları da yanına alarak zafere ulaşabilir. Bu ise; yanbaşında sömürülen, işgalci ordu tarafından katledilen Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını savunabilmekten, "Genel grev, genel direniş" sloganı ile birlikte "Kürt Halkına Özgürlük" diye haykırmaktan geçiyor.

Sendika bürokratları tüm demagogilerine rağmen Kürt ulusal sorununa da, işçilerin taleplerine de buradan, gerçek kurtuluş çizgisinden değil, paralı koltuklarından bakarlar. Onların gerçek görevi şimdiye kadar olduğu gibi sermaye sahipleriyle kadeh tokuşturmak ve kuyruk sallamaktır.

İZMİR/Kızıl Bayrak

Sermayenin Yalan Makinası:

M E D Y A

Kapitalist düzenlerde yalnızca sermaye birikimi ve üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet değil, toplumun düşüncelerini yönlendirmeyi ve denetlemeyi olanaklı kılan aygıt ve kurumlar da egemen sınıfın elinde yoğunlaşır.

Ekonomik alandaki tekelleşme ile toplumun düşüncesi üzerinde kurulan ideolojik tekel arasında dolaysız bir bağ vardır.

En gelişmiş kapitalist ülkelerde bile basın özgürlüğü koca bir yalandır.

Gebze Belediyesi işçilerinin direnişi koca bir yörenin emekçi halkını ayağa kaldırdı. Adana Belediyesi çalışanları işten atılmaları protesto etmek için Ankara'ya olan yüzlerce kilometrelik yolu katetti. Sınıfta genel grev-genel direniş talebi gittikçe yaygınlaşıyor.

İşçi sınıfı hareketindeki tüm bu gelişmelere rağmen burjuva basında eylemliliklere ilişkin ciddi bir haberyorum aramak boşuna bir çaba... Bu tür haberlere ya hiç, ya da gazetenin en ucra köşesinde uyduruk bir iki satıra sıkıştırılmış olarak yer verilirken, manşetten otomotiv sanayiinde vergi indirimi "kıyak"ından sonra büyük bir canlılık yaşandığını okuyabiliyoruz.

Kürdistan'daki kirli savaş olanca vahşeti ile sürüyor. Oysa medyada bu pis savaşın sözü bile edilmiyor. Aksine tüm çabalar TC'nin sistemli bir tarzda yürüttüğü ırkçı soykırımı gizlemeye yöneliktir. Şişirme ve yalan haberlerle Kürt insanı topyekün suçlu, ulusal kurtuluş mücadelesi veren gerilla eli kanlı terörist çetesi olarak lanse ediliyor.

Almanya'da 100 bini aşkın insan "Kürdistan'a Özgürlük" talebi ile görkemli bir kitle gösterisi düzenler ve hiçbir olay çıkmaz. Türk sermaye basını "Kürtler Almanya'da terör estirdi" diye haber yapar. Hannover'de 15 yaşındaki bir Kürt çocuğu polisin kurşunlarıyla can verir. Türkiye medyası ellerini oğuşturur: "Naber Hans!". Satır aralarında şöyle der: "Düne kadar Kürt halkına karşı uygu-

ladığımız terör politikalarını eleştiriyordun. Ha şöyle yola gel."

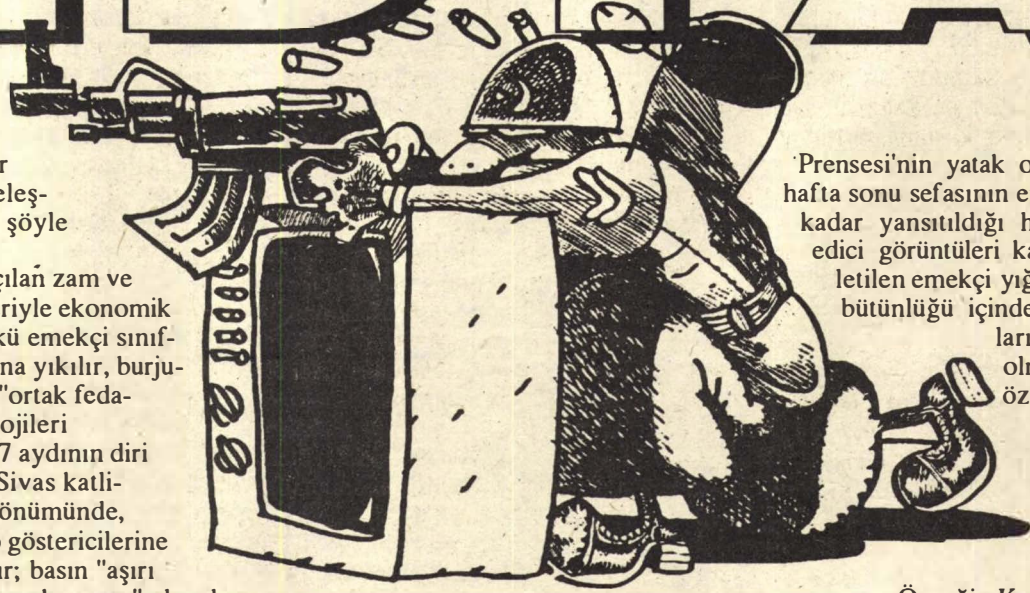
Ardarda açılan zam ve zulüm paketleriyle ekonomik krizin tüm yükü emekçi sınıfların omuzlarına yıkılır, burjuva medyadan "ortak fedakarlık" demagojileri pompalanır. 37 aydının diri diri yakıldığı Sivas katliamının 1. yıldönümünde, polis, protesto göstericilerine azgınca saldırır; basın "aşırı bir grubun olay çıkarması"ndan dem vurur.

TV ekranlarında günbegün yoksul ve ezilmiş insanların dramları "sıcağı sıcağına" kanlı ve tiksinti uyandırıcı bir seyire dönüştürülür. Kanallar daha kanlı, daha iğrenç ve sansasyonel olayların peşinde kıyasıya yarışlar. Ancak hiçbir TV kanalında arka plan irdelenmez. Kapitalist barbarlığın emekçi ve yoksul halkı onulmaz bir sefalet sürükleyerek fuhuşun, alkolün, uyuşturucu, kumar ve her türlü yozluğun batağına adeta ittiğinden söz edilmez. Bugünün "bomba haberi" duvarın altında ezilmiş bir işçinin sonu da olabilir, kolunu makineye kaptıran çırağın yakın çekime alınmış kopmuş parmakları da. TV spikerini ilgilendiren işverenin kaba ihmali veya işçileri her tür güvenlik önleminde mahrum, sigortasız çalıştırarak denli azgınlaşmış kar hırsı değildir. Onun tek kaygısı "bir anlık dikkatsizlik sonucu" meydana geldiğini öne sürdüğü olayın üzerinden olabildiğince tüyler ürpertici bir hikaye kotarmaktır.

Burjuva medyanın kirliliğini, ikiyüzlülüğünü sergilemek ve düpedüz bir yalan makinesi gibi işlediğini ortaya koymak için daha fazla örneğe gerek yok. Asıl irdelenmesi gereken bu tablonun ardında yatan gerçeklerdir.

Kapitalist düzenlerde yalnızca sermaye birikimi ve üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet değil, toplumun düşüncelerini yönlendirmeyi ve denetlemeyi olanaklı kılan aygıt ve kurumlar da egemen sınıfın elinde yoğunlaşır. Ekonomik alandaki tekelleşme ile toplumun düşüncesi üzerinde kurulan ideolojik tekel arasında dolaysız bir bağ vardır.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de basın, TV ve radyo kurumları, kısacası medya, birkaç sermaye grubunun elindedir. Günlük basından tutun da haftalık-aylık yayınlara, çeşit çeşit TV ve radyo kanallarına kadar medyayı

Prensisi'nin yatak odasının, Çiller'in hafta sonu sefasının en ince ayrıntısına kadar yansıtıldığı haberler ve şoke edici görüntüleri karşısında sersemletilen emekçi yığınlar, gelişmeleri bütünlüğü içinde kavrama, olayların içyüzüne vakıf olma olanağından özenle yoksun bırakılır. Öte yandan ise kapitalist dünyanın kirli gerçeği hiçbir zaman medyaya yansıtılmaz.

Örneğin Kuzey Kore, Bosna, Somali, Filistin, Ruanda, Güney Afrika vb. gibi ülkelerdeki gelişmeler olabildiğince sansasyonel bir tarzda kitlelere aktarılırken, aralarındaki bağ ustaca saklanır. Başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerin, "yeni dünya düzeni"ni tahkim ederken ve geri sömürge pazarları açarken giriştikleri kanlı müdahalelerden, halkları birbirine düşürmelerinden söz dahi edilmez. Aksine en iğrenç, en pervasız klasik sömürgecilik yöntemleri, fiili askeri saldırılar, gerici tehdit ve ambargolar "barış" ve "güvenlik" adı altında meşrulaştırılır. Adeta kutsanır.

Kısacası medya, topluma, egemen burjuva ideolojisini empoze etmenin son derece etkili bir aracıdır. Medyanın gücü bir yandan radyo-televizyon-basın gibi devasa bir alana yayılıp bir bütün olarak toplumu kuşatabilmesinde, diğer yandan ise, özellikle de TV aracılığıyla tek tek insanların evlerine kadar girip bireyi teslim ve esir almasında yatmaktadır. Ekranın önündeki birey dünyanın tüm bilgisine sahip olma duygusuna kapılırken, gerçekte, yansıtılan dünyaya müdahale olanağından yoksundur. O pasif bir izleyici, sahnenin dışındaki gözlemci konumuna düşürülmüştür.

Medyadan yansıyan dünya da gerçek değil, yalan üstüne inşa edilmiş bir yanılsamadır. Burjuva medya bir yanılgı ve yalan dünyasını yaratmada hem son derece usta ve deneyimlidir ve hem de devasa olanaklara sahiptir. Egemen sermaye sınıfı bu geniş olanaklardan yararlanarak medyayı sistemli bir tarzda toplumsal mücadele alanında çok yönlü bir silah olarak kullanır. İşçi sınıfı ve emekçilerin, devrimci cephenin ve toplumsal muhalefetin eylemi, direnişi, hareketliliği medyada ya yok sayılarak etkisizleştirilmeye ya da karartılmaya çalışılır. Amacı, gücü ve haklılığı asla burjuva basın-yayınında işlenmez.

Tersine çamurla sıvanır. Burjuvazi böylece sınıf ve devrim mücadelesinin sesini ve etkinliğini boğmaya çalışır. Aynı yolla emek ve devrim cephesine en pervasız saldırılarını meşrulaştırıp haklı gösterir. Sermaye egemenliği psikolojik bir üstünlük havası yaratmak için mehmetchik medyanın en iğrenç yöntemlerine

finans eden bir elin beş parmağını geçmeyen büyük holdinglerdir.

Bırakalım Türkiye gibi faşist diktatörlükleri, en gelişmiş batılı burjuva demokrasilerinde bile basın özgürlüğü koca bir yalandan ibarettir. Medyanın bağımsızlığı değil, sermayeye göbekten bağlılığı söz konusudur. Kapitalist ekonominin tüm alanlarında olduğu gibi medyada da şu yasa geçerlidir: "Büyük balık küçük balığı yutar." Sınırlı kaynaklarla, kendi gücüyle ayakta kalmaya çalışan nispeten daha küçük basın-yayın kuruluşları ya iflas etmekte ya da büyük şirketler tarafından satın alınmaktadır. Reklamlarla finanse edilen bu tür kuruluşlar için üçüncü bir yol yoktur.

Dünyanın en ucra köşesindeki gelişmeyi anında oturma odamıza taşıyan iletişim çağında yaşıyoruz. Bu olgu genellikle sanıldığı gibi salt teknolojik gelişmeyle, teknolojinin kapısını açtığı devasa olanaklarla açıklanamaz. Ondan çok daha önemli olan uluslararası sermayenin bu teknik düzeyden de yararlanarak oluşturduğu medya tekelinin toplum üzerindeki gücü ve etkinliğidir. Gerçekte çağımıza damgasını vuran olgu da "iletişim" değildir. Bilgi ve gerçek üzerinde sermayenin görül-medik boyutlardaki denetimidir. Medyanın işleyişinde esas olan ne bilgi akışı ne de gerçektir. Onun tek ve değişmez yasası burjuvazinin çıkarlarıdır. Sermaye sınıfının elindeki medya tekelini ile bilgi ve gerçek üzerinde oynadığı oyunlar topyekün toplumun bilincini karartmaya, düşüncesini saptırmaya yöneliktir. Görmeyen-duymayan-konuşmayan maymun misali uysal yığınlar yaratılmak istenmektedir.

Bir yandan emekçi sınıfların bağımsız düşüncesi ve tavrı görsel medyanın bombardımanı altında atomize ve paralize edilir. ABD Başkanı'nın otel hayatının, İngiltere

Proletarya kendisini kuşatan burjuva medyanın tekelini kıramadığı sürece bağımsız ideolojisine ve eylemine ulaşamaz.

Burjuva ideolojisinin denetiminden çıkmanın, gerçek bilgiye ve özgür düşünceye kavuşmanın yolu sosyalist basına sahip çıkmaktan geçmektedir.

İllegal ve legal devrimci basını maddi ve manevi yönden desteklemek, onu okumak ve okutmak konusunda işçi sınıfına, öncü işçilere büyük sorumluluklar düşmektedir.

başvurur. Örneğin, Kürdistan'daki gerillanın cesedi bir av hayvanı gibi toz toprak içinde sergilenir. Fon müziği TC'nin zafer havalarıdır. Türk askerinin ölüsü ise ya hiç gösterilmez, ya da anaların yürek paralayıcı ağlayışları, tescilli faşistlerin şoven gösterisi eşliğinde, devlet merasimiyle, Türk bayrağına sarılmış tabutuyla toprağa verilirken gösterilir. Madalyonun öbür ve gerçek yüzü; Türk askerinin Kürt halkının tümüyle meşru ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki çaresizliği, PKK şehidinin cenazesinin Kürt halkının kitlesel gösterileri ile kaldırılması ise hiçbir zaman ve koşulda burjuva medyaya yansımaz.

Medyayı belirleyen dünyadaki/ülkedeki gelişmeler ve siyasal-toplumsal arenadaki gündem değildir. Aksine, günümüzde burjuva medya dünya ve ülke gündeminin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Sermaye medya aracılığıyla ya kendi gündemini topluma dayatmakta, ya da büsbütün sahte bir gündem yaratarak kitlenin dikkatini kapitalist sistemin sorunlarından uzaklaştırmaktadır.

Mafyalaşan devletin işkence, katliam, cinayet, terör vb. kontra faaliyetleri yoğunlaşmış ayyuka çıkar; burjuva basında "üst düzey generalere suikast hazırlığında olan bir grup terörist yakalandı" haberi manşetten verilir. Devlet katlarındaki milyarlık yolsuzluk, rüşvet ve dolandırıcılık olayları saklanamaz bir hal alır; burjuva medyada tüm kötülüğün kaynağı olarak sergilenmek üzere, küçük çaplı dolaplar çevirmiş bir iki bürokrat kurban edilir. Emekçi yığınların sermaye devletine yönelen tepki ve öfkeleri bu tür yalancı hedeflere kanalize edilerek saptırılır. Sahte ikilemelerle yüzyüze bırakılan kitleler gerisin geri düzenin uysal eklentisi konumuna düşürülür. Yoğun bir tarzda işlediği "ya şeriat-ya da laik kemalist burjuva düzeni" propagandası bunun son örneklerinden birisidir. Burjuva medya, özellikle de en kaba bir komünizm ve devrim düşmanlığı yayarak emekçi kitleleri sosyalizm alternatifinden yalıtıma büyük bir çaba harcar.

Gerici emperyalist dünyanın kuşatması altında her türlü zorluğa göğüs gererek sosyalizmde direnen koca Küba halkı yok sayılırken, Castro'nun ABD'ye kaçan kızı kahraman ilan edilir. Her türlü maddi olanaklarla donatılan bu şahsın tüm açıklamaları medyada sosyalizme karşı bir saldırı kampanyasına dönüştürülür. Güney Kore'li bir yolcu uçağına bomba yerleştiren Kuzey Kore'li ajan dün insanlık canavarı olarak lanetlenirken, kapitalizme biat ettikten sonra serbest bırakılır. Onlarca koruma, özel araba, ev vb. ile ödüllendirilen eski ajan, basın açıklamalarının ve TV programlarının yıldızıdır artık. Hiçbir şey "komünizmin zavallı kurbanının" anti-sosyalizm propagandasından daha etkili olamaz.

Bu tür duygusal sömürüler bir yana, en bariz gerçekler bile burjuva ideolojisinin süzgecin-

den geçerek anti-sosyalist bir cila ile kitlelere sunulur. Sovyet Blok'unun yıkılmasının ve kapitalist dünyaya hızlı bir entegrasyon sürecinin ardından bugün eski sosyalist ülkelerde seçimle işbaşına gelenler yine eski sosyalist partilerdir. Kapitalist barbarlıkla yüzyüze gelen eski Sovyet Blok'u halklarının eskinin en çarpık sosyalist deneyimlerinin kazanımlarını bile arar hale geldikleri; hızla sefalete itildikleri çıplak gerçeği burjuva medyada kalın sis perdeleri arkasında gizlenir. Sosyalizme olan özlem, geri yığınların "özgürlüğe alışmaması", "kapitalizmin fikri ve maddi zenginliğine uyum sağlayamaması", "geçiş süreci sancılı", "sosyalizmin onları tembelleğe ve hazıra alıştırmaması" gibi argümanlarla çarpıtılmaya çalışılır.

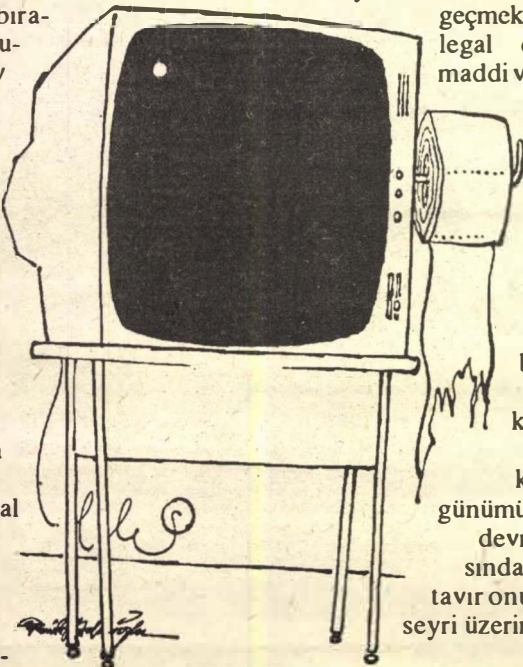
Uluslararası medyanın histerik komünizm düşmanlığının, bilinçli ve sistemli anti sosyalizm propagandasının arkasında kapitalist düzenin çürümüşlüğü ve tükenmişliği yatmaktadır.

Burjuva medya yalnızca sahte gündemler yaratarak toplumun düşüncesini yönlendirmekle kalmaz, o burjuva ideolojisinin çerçevesine sığmayan her türlü fikre ve yoruma çalgınca saldırarak toplumun bilincini denetler ve sınırlandırır da. İşçi sınıfının bağımsız ideolojisi en büyük düşmanı, her türlü kirli silahla yönlendiği hedefidir. Ancak en az onun kadar önemli olan medyanın toplum üzerindeki yozlaştırıcı etkisidir. Yazılı basının düzensizliği ve gittikçe magazin ve kadın cinselliğini ön plana çıkarması, TV yayınlarının büyük ağırlığını oluşturan içi boş eğlence programları, pembe diziler, erotizme ve pornoya dayanan filmler, kana susamış realist showlar, en bayağı sosyete dedikodusunu konu eden programlar, zengin olma hayalini ve köşe dönme-ciliği kışkırtan her türlü nitelikten yoksun yarışma programları ve piyangolar, havalı sunucular...Tüm bunlar medyanın çapsızlığından ziyade bilinçli bir politikayı anlatmaktadır.

Medya, emekçi yığınlar asla uzanamayacağı şaşaalı bir sosyete ve mankenler dünyasını sunmaktadır. İyüzünde dejenerasyon ve pislik olan bu sahte dünya emekçi yığınlarda sınıf atlama yanılmasını kışkırtmakta, bilinçleri bulandırmakta, değerleri köreltmektedir. Kitleleri her türlü yozluğa ve ahlaksızlığa özendirilmektedir.

Proletarya kendisini kuşatan burjuva medyanın tekeline kıramadığı sürece bağımsız ideolojisine ve eylemine ulaşamaz. Burjuva ideolojisinin denetiminden çıkmanın, gerçek bilgiye ve özgür düşünceye kavuşmanın yolu sosyalist basına sahip çıkmaktan geçmektedir. İlegal ve legal devrimci basın maddi ve manevi yönden desteklemek, onu okumak ve okutmak konusunda işçi sınıfına ve öncü işçilere büyük sorumluluklar düşmektedir.

Türk sermaye basınının burjuva diktatörlüğün 5. kolu gibi çalıştığı, MGK'nın emir kulluğunu yaptığı günümüzde işçi sınıfının devrimci basın karşısında aldığı ve alacağı tavır onun mücadelesinin seyri üzerinde de belirleyici olacaktır.

Medya Politikacıları Nasıl Pazarlıyor?

Burjuva düzenin, yıpranmış çehresini yenilemek ve tükenmişliğini makyajlarla saklamak konusunda medyadan daha etkili bir başka silahı yoktur. "Daha fazla sömürü, daha fazla kar"dan başka alternatif bir program ortaya koymaktan aciz olan sermaye düzeni, kitleleri tekrar ve tekrar kendisine ancak yalancı alternatiflerle, "yeni" ve "yıpranmamış" liderler şahsında bağlayabilmektedir.

Günümüzde hükümet/başbakan olabilmek medyanın desteğini alabilmek mümkündür. İtalya da başbakanlık seçimlerinde hiçbir politik geçmişi olmayan bir medya kralının seçim zaferi karşısında, T. Çiller'in son seçimler öncesi Sabah ve Hürriyet medya tekellerine yapmış olduğu milyarlık teşvikler (siz rüşvet olarak okuyun) yalnızca silik bir örnek olmaktadır.

Ancak gerçekte mekanizma, liderin/partinin medyayı arkasına alması şeklinde değil; tersine sermayenin medya aracılığıyla kendi çıkarlarını o dönem için en iyi ve pervasız tarzda savunabilecek lider adayını bulup çıkarması,

allayarak-pullayarak, adeta baştan yaratarak piyasaya sürmesi biçiminde işlemektedir.

Günümüz medyatik liderleri siyaset adamlarından çok artistlere benzemektedir. Hollywood nasıl ki bir yıldız makinesi gibi işleyip, yarattığı yeni yüzler sayesinde kaşarlanmış sinema temalarına tekrar tekrar izleyicisini kazanıyorsa, medya da lider yaratarak emekçi kitleleri tekrar ve tekrar çürümüş sermaye düzenine bağlamaktadır. İkinci DYP-SHP koalisyonu işbaşına gelirken medyanın işlediği bu partilerin programlarından çok Çiller'in kadınlığı-cinseliği olmuştur. Çekiciliği, dinamizmi, güzelliği propaganda edilerek çürük mallarla dolu DYP vitrinine Çiller adeta bir süs bebeği olarak oturtulmuştur. Dün Çiller'i göklere çıkaran medyanın bugün onu yerin dibine batırmasında da hiçbir çelişki yoktur. Büyük sermayenin ve MGK'nın direktifleri doğrultusunda hareket eden mehmecik basın ve televizyonu yıpranmış, tükenmiş, sermaye için işe yaramaz hale gelmiş bu kukla bebeğin düşürülmesi görevini de layıkıyla yerine getirecektir/getirmektedir.

Olmaz Demeyin, Kapitalizmdir Bu!

Gün geçmiyor ki burjuva basında yolsuzluk, dolandırıcılık, rüşvet, adam kayırmacılığı vb. ile ilgili haber çıkmıyor. Her günün manşeti bir öncekini aratmayacak kadar yüzsüzce ve fütursuzca...

Peki ne oluyor? Yaptıklarının, yediklerinin, yedirdiklerinin, çaldıklarının hesapları mı soruluyor bu insanlara? Ya da en önemlisi bu ülkede onları yargılayacak, cezalandıracak bir yasa mı yok? Bir değil bin yasa var. Fakat bunlar ezilen ve sömürülenden yana değil, güçlüden, haksızdan, burjuvaziden yana...

Arkadaşının cebindeki bin lirayı aldığı için gaspla suçlanan bir gence verilen 15 yıl

cezayı onaylayan Yargıtay, Pamukbank'ı 640 milyar dolandıran Yahya Demirel'e 1 yıl 3 ay cezayı yeterli buluyor.

İşte burjuva hukukun adalet anlayışı! Öte yandan Çiller'in, Demirel'in, Özallar'ın vb. açıklanamayan servetleri, işin Y. Demirel'le sınırlı kalmadığını; tüm burjuva siyasetçilerin ve yakınlarının halkın parasını şu veya bu şekilde çaldığını göstermektedir. Bin lira için aslan kesilen burjuva devlet ve onun Yargıtay'ı; devletin her kademesinde görülen hırsızlığı, yolsuzluğu görmemezlikten gelmekte, üstünü örtmeye çalışmakta ya da İLKSAN, İSKİ skandalları gibi artık halktan gizlenemeyecek hale geldiğinde birkaç kurban

bularak işi geçiştirmeye, devletin bunlara karşı olduğu imajını vermeye çalışmaktadır.

Kapitalist düzendir bu; minareyi çalacaksınız, fakat yukarıdakiler gibi kılıfına uyduracaksınız. Bin lira için ayağa kalkanlar; düşüncelerinden dolayı aydınların cezaevine konmalarına, yargılsız infazlara, Kürt halkının katledilmesine, işkenceye, bütün anti-demokratik uygulamalara, olur diyebilmektedirler. Olmaz demeyin, sınıflı toplumlarda bir avuç kapitalistin diğer insanları sömürmesi, yasaları çıkarları doğrultusunda düzenlemesi gayet olağandır.

Olmaz demeyin, kapitalizmdir bu!

Emperyalist Rekabetin Faturasası Dünya Halklarına Kesiliyor!

Hümanizm ve insan hakları, kara Afrika'da emperyalizmin yeni Truva atı işlevini görüyorlar. Eskiden Avrupalı sömürgeci güçler bu kıtayı "evangelisation", yani İncil'i tanıtmaya, Hıristiyanlığı yayma maskesi altında talan ediyor, zenginliklerine el koyuyordu. Ardından "civilisation", yani medeniyeti yayma adı altında Avrupa'nın değişik sömürgeci güçleri kara Afrika'yı aralarında paylaştılar; köle ticareti yürüttüler; insanlarını katlettiler.

Şimdi de emperyalizm, bu barbar geleneği yeni bir kılıf ile, "insani yardım" adı altında sürdürüyor. Somali'deki "Restor Hope", Ruanda'daki "Turquoise" operasyonları, emperyalizmin bu barbar politikasının, örgütlediği darbelerin, komploların, döktüğü kanların maskesidir. İnsani yardım adına kıtada dehşet saçan emperyalizm, bu yöntemle kendi sorumluluğunu gizlemeye, barbarlığını meşurlaştırmaya, insanları kandırmaya çalışıyor.

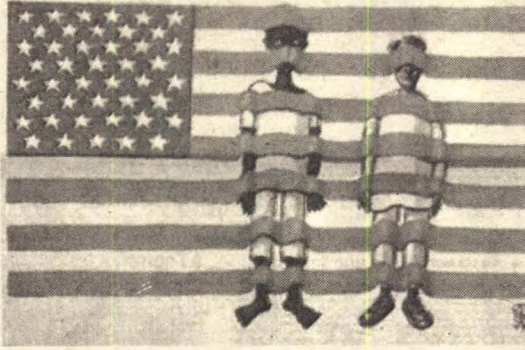
Bu politikanın güncel örneği kuşkusuz Ruanda. Fakat artık bu politika geçmişe oranla ne kadar ustaca kamufle edilirse edilsin, çok çabuk iflas etmektedir. Somali'ye yapılan çıkartmanın insani yardımla ilişkisi olmadığı geniş kitleler tarafından hemen görülmüş ve ABD hızla geri çekilmek zorunda kalmıştı. Fransa'nın

Ruanda seferinin akibeti de aynı oldu. Mitterand, bu aşağılık müdahaleye "onurlu" bir çıkış bulmakta zorluk çekiyor.

ABD'nin son dönemde Kuzey Kore'ye karşı örgütlemeye çalıştığı kamuoyu seferberliği de şimdilik benzer bir akibete uğradı.

Kuşkusuz, emperyalizmin bu saldırgan ve barbar politikalarının, hangi kılıf ve bahane adına olursa olsun bu kadar çabuk iflas etmesi, dünya kamuoyunun buna karşı çok duyarlı bir tepki gösterdiğinden dolayı değildir. Ruanda bir kan gölüne dönüştürülmüş, masum insanlar en barbar yöntemlerle katledilmiş, fakat dünya halkları pasifçe izlemenin ötesinde bir tepki göstermemiştir. Emperyalizm insanları dehşete alıştırmış ve en vahşi katliamları kanıksatmış bulunuyor.

Somali'deki, Ruanda'daki emperyalist haydutluğun gerçek yüzünün bu kadar erken açığa çıkması, bu ülkelerde yaşanan trajedinin boyutlarına, küçülmüş bir dünyanın modern ve hızlı iletişim olanaklarına ve emper-

yalist güçler arasındaki çelişkilere bağlıdır.

Hiçbir maharet, yüzlerce insanın tek çırpıda katledilmesini kamufle etmeye, çarpıtmaya, sorumlularını gizlemeye, basit bir aşiret kavgası olarak sunmaya yetmez. Bunu başarmak için medya tekelini insanları yalan yağmuruna tutuyor; ama yalanlarıyla birlikte çelişkilerini de sergilemek zorunda kalıyor.

Bu çerçevede yeni dönemin belirleyici özelliği, Doğu-Batı kutuplaşmasının sona ermesi ile birlikte, emperyalist güçler arasındaki uzlaşmaz çelişkilerin yeniden ön plana çıkmasıdır. Kuzey Kore olayı buna bir örnektir. ABD Uzakdoğu Asya'da yeni bir Körfez ittifakı oluşturmakta zorlanmıştır. Ruanda daha somut bir örnektir. Fransa Mobuto ve Diuf dışında kimseyi yedeğine alamamıştır. Yani, Zaire ve Senegal'deki uşak rejimleri şantaj ve rüşvet türünden

yöntemlerle ancak kendine suç ortağı edebilmiştir..

Fransa'nın Avrupalı müttefiklerinin, ABD'nin, Ruanda'ya çıkartma yapılmasını onaylamamaları, diplomatik bir dille de olsa eleştirmeleri, herhangi bir sorumluluk üstlenmeye yanaşmamaları, onların Fransız ordusunun barbarlığını onaylamayacakları anlamına gelmiyor. Aynı çıkarları paylaşmadıklarından kenarda duruyorlar; Fransa'nın girişimine sınırsız sokmaya çalışıyorlar.

Fransa orta büyüklükte bir emperyalist güçtür. Ancak eski sömürgeleri ile koruduğu ilişkiler, kendisi ile aynı dili konuşan bu ülkelerle olan ekonomik ve politik bağları, ona gücü ile bağdaştırılamayacak genişlikte bir etki alanı sağlıyor. ABD'ye, Japonya'ya ve Almanya'ya göre cüce kalan Fransız emperyalizmi, buna rağmen

Afrika kıtasının önemli bir bölümünü denetliyor ve ayrıcalıklı bir nüfuz alanı olarak kullanıyor.

Bu durum, emperyalist güçler arasındaki dengeler açısından değerlendirildiğinde Fransa'nın hak etmediği bir olanaktır. Fransa'nın kendi gücüne bakmadan hep büyük oynamaya çalışması diğer emperyalistleri rahatsız etmektedir. Dolayısıyla genel olarak dünyada, özel olarak da Afrika'da kozların yeniden paylaşılması, Fransa'nın gücüne tekabül eden sınırlar içine çekilmesi, bu geniş nüfuz alanlarının kendisinden güçlü rakiplerine parça parça terk edilmesi isteniyor.

Emperyalistler arası rekabetin faturasını ise dünya halkları, Ruandalı yüzbinlerce masum insan yaşamları pahasına ödeme-ye devam ediyorlar.

G-7 Zirvesi Toplandı

8 Temmuz günü İtalya'nın Napoli kentinde toplanan en ileri sanayileşmiş ülkelerin geleneksel zirve toplantısı G-7'nin gündemi hayli yüklü. Bu kez Boris Yeltsin'i de aralarına alan emperyalist şefler, yapılan resmi açıklamalara göre, görüşmeleri esas olarak iki konuda yoğunlaştıracaklar.

Bu konuların başında yıllardır temcit pilavı gibi yinelenen ve her defasında başlangıç noktasına dönen işsizlik sorunu geliyor. Gündemin ikinci önemli maddesini de Çernobil nükleer santalinin akibeti oluşturuyor. Zirvenin politik bölümünde ise B. Yeltsin'in katılımı ile eski Yugoslavya'daki durum görüşülecek.

Emperyalist şeflerin düzenledikleri bu tür zirvelerin, resmi gündeminin içeriği açısından, kötü bir gösteri olmaktan öteye bir işlevi yoktur. Her yıl düzenlenen bu toplantılarla ekonomik politikaları saptadıklarını iddia ediyorlar. Dünyadaki

işsizlik sorununa çözüm aradıkları görüntüsü çizmeye çalışıyorlar. Oysa çok iyi biliniyor ki, sözkonusu ekonomik politikaları, piyon rolünü yerine getiren bu politikacılar değil, çokuluslu tekel yöneticileri belirliyorlar. Bu politikalar IMF ve Dünya Bankası aracılığıyla formüle edilerek politikacılara iletiliyor. Kapitalist dünyanın ekonomisini yönlendirdiklerini iddia eden bu şefler, gerçekte çokuluslu tekellerin memurları, onların politikalarının uygulayıcılarıdır.

Dolayısıyla bu tür zirvelerin amacı ve işlevi farklıdır. Örneğin, ABD'liler Japonlarla ticari sorunları görüşecekler, Fransa Ruanda çıkartması için destek arayacak, Yeltsin borç dilenecek, AT ülkeleri kulislerde Jacques Delors'a bir halef seçmek için pazarlıklar yürütecektir. Zirve, ev sahipliği yapan Berlusconi için ise bir başka fırsattır. Neo-faşistlerin hükümete girmeleri ile İtalya'nın imajı biraz bozuldu. Bunu düzeltmek için Berlusconi 40

milyon dolar harcayarak Napoli'nin sokaklarını temizletti.

Zirvenin esas işlevi emperyalistler arası rekabetin kordinesidir. Bunlar dünya pazarında kırıncı kırıncı bir mücadele yürütüyor, birbirleri ile yarışıyorlar. Bu rekabetin bir bilançosunu yapmak, birbirlerini uyarmak ve hatta tehdit etmek için bir araya geliyorlar.

Zirvenin arifesinde yaşanan hararet bir tesadüf değildir. Clinton Baltık ülkelerine ve Polonya'ya, Mitterand Güney

Afrika'ya uzanırken; Kohl Çin Başbakanı Li Peng'i ağırılıyordu. Ticaret antlaşması imzalamak, pazar koparmak, dünya pazarlarında konumunu pekiştirmek ve ardından toparlanarak bunun bir bilançosunu yapmak ve rakipleri uyarmaktır bu zirvenin amacı.

Kim Il-Sung Öldü

Kuzey Kore'nin 82 yaşındaki Devlet Başkanı Kim Il-Sung kalp krizinden öldü.

Dünya emperyalist sisteminin dışında, kendine özgü bağımsız bir rejimi bulunan bu ülke ve Devlet Başkanı Kim Il-Sung, emperyalistler tarafından her zaman bir çıban başı olarak görüldü. Bu sebeple ölümüyle birlikte tüm emperyalistler iğrenç bir saldırı kampanyası başlattılar.

Kim Il-Sung yoksul bir köylü ailesinin oğluydu. 18 yaşında iken gerilla gruplarına katılarak, Japon İmparatorluk Ordusu'na karşı savaşmaya başladı. 1941 yılında Sovyetler Birliği'ne giderek, Kızıl Ordu'ya hizmet etti. İkinci Dünya Savaşı sonrasında ülkesine döndü ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunda önemli bir rol oynadı. 1945 yılında kurulan Kore İşçi Partisi'nin Genel Sekreteri olarak, özellikle Kore Savaşı'ndan sonra ülkede tartışmasız tek önder haline geldi. "Sevgili Lider" olarak adlandırılan Kim Il-Sung ölümüne kadar iktidardaki

gücünü korumayı başardı.

Kuzey Kore, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, dünyanın diğer ülkeleriyle hemen tüm bağlarını kopardı. Yalnızca Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti ile ilişkisini sürdürdü. 1960'larda patlak veren Çin-Sovyet çatışmasında ise tarafsız kalmayı yeğledi.

Kendine özgü bir sosyalizm anlayışı bulunan Kim Il-Sung ve partisi dünyadaki tüm sosyalist partilerle ilişkilerini bozmamaya çalıştı. Ancak onun ideolojisi bilimsel sosyalizmin temel çerçevesinin çok dışındaydı. Partisi ve kendisi "Kore'ye özgü sosyalizm" anlayışından hiçbir zaman ödün vermedi.

Kim'in yönetimindeki Kuzey Kore, Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti dışında hiçbir devletten yardım almadı. Bağımsız bir ekonomik politika izledi. Kendi yağıyla kavrulmayı ilke edinen bu ülkede istikrarlı bir sanayileşme gerçekleşti. Halkın refah düzeyinde yavaş, fakat her geçen gün artan bir iyileşme

izlendi.

Kim Il-Sung'un ölümü Kuzey Kore halkında derin bir üzüntü yarattı. Halk, önderinin arkasından günlerce ağladı. Ölümünden bir hafta geçmiş olmasına karşın, ülkedeki yabancı gazeteciler, halkın hala olayın şokunu üzerinden atmadığını, yas tutmaya devam ettiğini bildiriyorlar.

Dünyanın önde gelen kapitalistleri ise ellerini ovuşturmaya başladılar bile... Şimdi onların en fazla merak ettiği sorular şunlar: Kim Il-Sung'un yerine kim geçecek?

Yeni devlet başkanı eski önderlerinin çizgisini koruyacak mı, yoksa ülkeyi yabancı sermayeye mi açacak? Bir süredir, ABD'nin bu ülkeye savurduğu tehditlerin karşısında yeni devlet başkanı ne yapacak?

Kuzey Kore emperyalizm için yeni bir pazar anlamına mı gelecek?

Arjantin: Kitle Eyleminde Yükseliş

Arjantin'de Menem liberalizmine karşı tepki ve gösteriler yoğunlaşarak devam ediyor. Emekliler aylardır her çarşamba günü Buenos Aires'in Kongre Meydanı'nda toplanarak asgari emeklilik maaşının 500 dolara çıkartılmasını talep ediyorlar. 6 Temmuz günü emeklilerin gösterilerine Arjantin işçilerinden güçlü bir destek geldi. Sendikaların inisiyatifi ile ülkenin değişik kentlerinden Buenos Aires'e gelen onbinlerce işçi, köylü, öğrenci ve emekli Mayıs Meydanı'nda liberalizme tepkilerini ortaya koydular. IMF'nin dayattığı reçeteler doğrultusunda enflasyonu dizginlemeye, Arjantin ekonomisine dünya pazarlarında rekabet gücü kazandırmaya çalıştığını iddia eden Menem liberalizmi, toplu işten atmaları büyük bir hızla sürdürüyor. ABD tekelleri ile yarıştığı yerli işletmeleri iflas ettiriyor. Sonuç olarak, geniş emekçi kitleler gittikçe yaygınlaşan ve derinleşen bir sefaletle yüzyüze bırakılıyorlar.

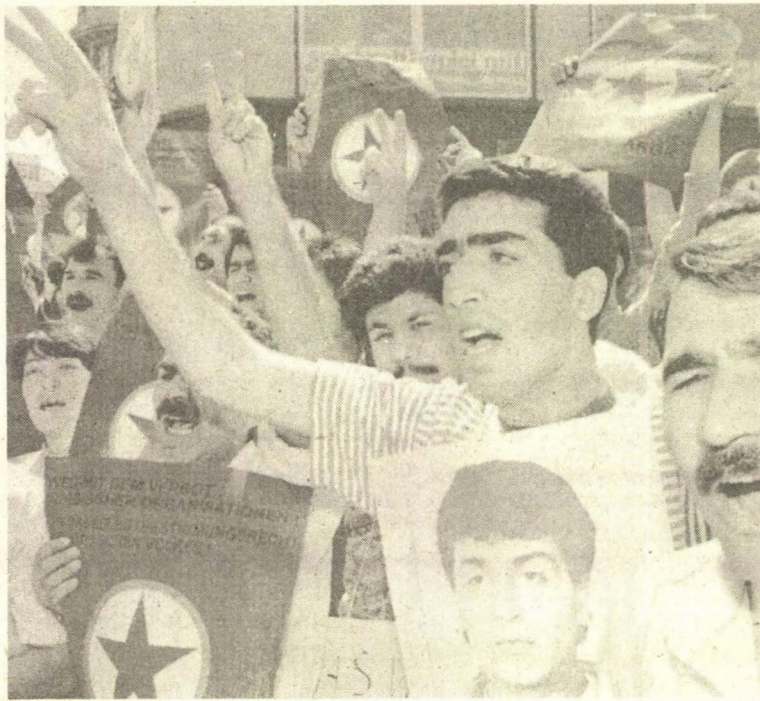
Menem liberalizmine karşı, kesikli dalgalar halinde de gelişse, güçlü bir hareketlilik yaşanıyor. Geçen aralık ayında ülkenin kuzeyinde patlak veren görkemli kitle eylemini değişik kentlerde yenileri izledi. Güneyde elektronik işkolunda çalışan işçiler 1 ay grevde kaldılar. Değişik sektörlerde ve farklı toplumsal katmanlarda gözlemlenen bu eylemlilik, geçtiğimiz günlerde yapılan kitlesel ve ortak gösteri ile bir üst düzeye çıkmış bulunuyor. Sözkonusu eylemin ardından 2 Ağustos günü için yapılan genel grev çağrısı, mücadele dinamiğinin düzenli bir gelişme ve ilerleme sürecine girdiğini gösteriyor.

Emperyalist Alman Devletinin "Demokrasi" Kurşunu

Almanya'nın Hannover kentinde, ERNK afişi asan Halim Denver adlı yurtsever bir Kürt genci Alman polislerinin kurşunlarıyla katledildi. Bu yurtsever Kürt gencinin katledilişini ve emperyalist Alman devleti ile sömürgeci Türk devletinin işbirliğini protesto etmek amacıyla binlerce Kürdistanlı bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Yürüyüşçüler oldukça coşkulu, militan ve öfke doluydular. Emperyalist Alman devleti PKK ve ERNK yasağı ile birlikte, bu cinayetten sonra, dünya halklarının gözünde iyice teşhir oldu. Alman devleti, bu yürüyüşte pek polis bulundurmamıştı. Oysa daha önceki tutumu çok farklıydı. Her eyleme polis yığıyor, PKK ve ERNK bayraklarını taşıyanlara acımasızca saldırıyordu. Bu yürüyüşte Alman devletinin farklı davranmasının tek nedeni, Kürtlerin öfkesi ve militanlığıydı. Kürtlerin bu direngenliği Alman devletinin PKK hakkında almış olduğu tüm yasakları işlemez hale getirdi. Yürüyüşe demokratik Alman kuruluşlarının yanı sıra, SPD-PDS, Yeşiller, otonom gruplar ve çok sayıda Alman katılmıştı. Emperyalist Alman devletinin sömürgeci Türk devleti ile Kürdistan'da uyguladığı soykırım politikalarını lanetleyen sloganlar militan bir şekilde haykırıldı. Yürüyüş öncesi ve sonrasında bir çok polis karakolu ve araçları tahrip edildi.

"Demokrasi", "insan hakları" vb. gibi kavramları

dilinden düşürmeyen, uydusu olan geri kapitalist ülkeleri "insan hakları" ve "demokrasi"yi çiğnemekle suçlayan, yeni dünya düzensizliğinin temsilcisi emperyalist Alman devleti; çıkarları tehlikeye girdiğinde "demokrasi"yi ve "insan hakları"ni nasıl kullanacağını çok iyi gösteriyor. Başından beri Kürdistan'da gerçekleştirilen

soykırımın ortağı olan Alman devleti, bu yetmiyormuş gibi kendi ülkesinde de Kürtlere baskı uygulamaya başladı. Tüm bunlar burjuva demokrasisinin gerçek yüzünü sergileyen gelişmelerdir.

Burjuva demokrasisinin gerçek yüzünü emperyalist-kapitalist ülkelerde değil, Kürdistan'da, Yugoslavya'da, Afrika'da ve Latin Amerika ülkelerinde görmek gerekiyor. Almanya gibi ülkelerde burjuva demokrasisinin süslenmiş, aldatıcı ve "yumuşak" yüzünü görebilir insan ancak. Gerçekte, kapitalist-emperyalist ülkelerdeki burjuva demokrasisi, Kürdistan'a yağdırılan bombalardır; Somali'de açlık ve ölümdür; Yugoslavya'da çocukların boğazlanmasıdır; "İnsan hakları" adına dünyanın her yanında milyonlarca insana ölüm hakkı sunmaktır. Emperyalist burjuvazinin dünya işçi ve emekçilerine "demokrasi ve insan hakları" adına verdiği haklar işte bunlardır.

Hannover yürüyüşünün gösterdiği başka bir gerçek daha var. Bu, istenildiğinde, devletin almış olduğu önlemlerin kitle eylemleri sonucu işlemez hale getirileceğidir. Hannover'de Alman devletinin yasakları değil, Kürt özgürlük hareketinin fiili olarak yaratmış olduğu yasalar geçerliydi.

Her kitle eylemi kendi içinde mevcut düzenin yasalarını fiili olarak boşa çıkararak bir dinamige sahiptir. Hannover bir örnektir. Yeter ki bu dinamik harekete geçirilsin.

- Devrimci/Komünist Basından...

100. Sayısında EKİM

EKİM

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır

Sayı: 100, 1 Temmuz '94

100. sayısında Ekim

Elimizdeki sayısıyla birlikte Ekim'in yayın faaliyeti 100. sayısına ulaşmış bulunuyor. Bu genel planda devrimci bir yayın organı için ulaşılması zor bir başarı değil. Fakat sözkonusu olan, bir hareketin ilk şekillenmesinde ve gelişmesinde temel bir rol oynayan illegal bir Merkez Yayın Organı'ysa; bu yayın organı gevşemek bir yana kendini sürekli pekiştiren bir polis rejimi koşullarında çıkıyorsa ve bu koşullar içinde bir kez olsun kesintiye uğramamışsa; ve nihayet, bu yayın organı son bir buçuk yıldır 15 günlük düzenli periyodlarla çıkabilecek bir yayın temposuna ulaşmışsa, kabul edilmelidir ki, burada açık ve çarpıcı bir başarı vardır.

İllegal yayın faaliyeti doğal olarak dikkatli ve profesyonel bir organizasyon demektir. Böyle olunca, burada ilk bakışta göze çarpan, başarının örgütsel alanı ya da boyutu oluyor. Gerçekte ise bu başarının asıl alanı, ya da daha doğru bir ifadeyle asıl kaynağı, onu hazırlayan ideolojik-politik çizgidir. Devrimci bir örgütün ilk şekillenmesinde ve gelişmesinde illegal bir yayın organının oynayacağı kritik rol açık bir biçimde kavranmamış olsaydı eğer, bu başarıya da pratik-örgütsel planda ulaşamazdı. Ya da tersinden ve daha somut ifade edilecek olursa, polis rejimi koşullarında ve sola egemen legalist-tasfiyeciler geleneğinden kaba biçimde yeniden tekrarıldığı bir dönemde, legal bir yayımla başlanmanın illegal bir örgüt yaratma hedefini peşinen sakatlayacağı geçmiştin deneyimleri de gözönüne alınarak açık bir biçimde kavranılmaması olsaydı eğer, legal yayın kolaylığı varken illegal bir yayının zor ve meşakkatli yolunda ısrar edilemezdi. Bunun gerektirdiği irade ve kararlılık, her türlü güçlüğü ve dezavantaja rağmen ortaya konulamazdı.

Dolayısıyla başarının temeli ideolojik

çizgimiz ve bu çizgide gösterilmiş pratik kararlılıktır. Nitekim bugün bizinde bu onuru paylaşmaktan yoksun kalanlar bu çizgide ısrar etmez ve yeteneği gösteremeyenler oldu. Saflarımızdan geriye düşenlerin istisnasız tümünde ortak olan bir temel zaaftır. İlegal bir örgütlenmeyi şekillendirmek hedefi ile illegal bir yayın organını bu doğrultuda etkili bir silah olarak kullanmak gereği arasındaki kopmaz bağı kavrayamamak olmuştur.

Çok bilinçli bir tercih yapmıştık ve onun tüm güçlerinin daha en başından itibaren farkındaydık. Fakat ortaya koyduğumuz iddialar tutarlılığı ve dolayısıyla geleceğimizi tam da bu güçlüklerin kendisi sınavdan geçirecektir. Hareketimiz bu sınavdan başarıyla çıkmıştır. Bunun tartışmalı bir yanı kalmamıştır. 20 yıllık örgütlerin eridiği, çürüdüğü, nihayet dağıldığı son derece eiverişsiz bir siyasal konjonktürde, yeni, genç, dinamik, katetdiği mesafe katedeceği mesafenin güvencesi olan bir örgüt yaratılmıştır. Bugün Türkiye'de EKİM vardır. Her türlü kolaycılık reddedilmiş, zor olan tercih edilmiş, sonuçta başarılmıştır. Ve kuşkusuz bunun başarılmasında, bugün 100. sayısına ulaşmış Ekim temel bir rol oynamıştır.

Ekim, yayın yaşamının 50. sayısına henüz ancak ulaşmaktayken, geride kalan dönemde oynadığı rol üzerine şu değerlendirmeyi yapmıştık: "Ekim'in kusurları ve yetersizlikleri üzerine kuşkusuz çok şey söylenebilir. Bununla birlikte onun dört yıllık yayın yaşamı boyunca bir hareketin şekillenmesinde ve gelişmesinde oynadığı büyük rol yine de tartışılmaz. Ekim, devrimci hareketin geleneksel platformundan yaşanan köklü bir ideolojik kopuşun geliştirilmesinde, politik ve örgütsel bir kimlik ve varlık kazanmasında bir yayın organı olarak özel bir rol oynamıştır. Ekim'in sağladığı başarı gelinek yerde kendisini aşmıştır. Dün hareketimiz bir yayın organı olarak Ekim üzerinden tanınırdı; şimdi artık bir yayın organı olarak Ekim hareketimiz üzerinden tanınır ve anılır hale gelmiştir. Bu, Ekim'in kendi işlevini hiç değilse aşgari bir başarıyla gerçekleştirdiğini kanıtlar." (sayı:49, Ekim '91)

Ekim'in daha o günden kendi işlevini hiç değilse aşgari bir başarıyla yerine getirdiğinin kanıtlarından biri de, dört yıl boyunca hareketimizin yayın alanındaki tek organı olmaktan artık nihayet kurtulmaya başlamasıydı. Yayın alanındaki işlev farklılaşması teorik derginin çıkışıyla başlamıştı ve bunu çok geçmeden legal bir politik yayın organı izleyecekti. Fakat hareketin karşı karşıya kaldığı iç sorunlar (tasfiyecilik), teorik dergide kesintiye, politik yayında ertelemeye yol açtı.

Olağanüstü Konferans, hareketin sorunlarını çözmede ve yeni bir ileriye

Kritik soru şudur:

yayın çeşitlenmesi, hareketin niteliğinde ve kapasitesinde açık bir gelişmenin olanaklı ve zorunlu kıldığı adımların ifadesi midir?

Böyleyse, işlev farklılaşmasında ifadesini bulan

bu tür bir gelişme, çalışmada yeni ufuklar ve olanaklar demektir.

Böyle değilse, birden fazla yayın güçlerin bölünmesine yol açıyorsa, geriye doğru atılmış bir adım sözkonusudur.

tümünde ortak olan bir temel zaaftır, illegal bir örgütlenmeyi şekillendirmek hedefiyle illegal bir yayın organını bu doğrultuda etkili bir silah olarak kullanma gereği arasındaki kopmaz bağı kavrayamamak olmuştur.

Çok bilinçli bir tercih yapmıştık ve onun tüm güçlüklerinin daha en başından itibaren farkındaydık. Fakat ortaya koyduğumuz iddialar tutarlılığı ve dolayısıyla geleceğimizi tam da bu güçlüklerin

kendisi sınavdan geçirecektir. Hareketimiz bu sınavdan başarıyla çıkmıştır. Bunun tartışmalı bir yanı kalmamıştır. 20 yıllık örgütlerin eridiği, çürüdüğü, nihayet dağıldığı son derece eiverişsiz bir siyasal konjonktürde, yeni, genç, dinamik, katetdiği mesafe katedeceği mesafenin güvencesi olan bir örgüt yaratılmıştır. Bugün Türkiye'de EKİM vardır. Her türlü kolaycılık reddedilmiş, zor olan tercih edilmiş, sonuçta başarılmıştır. Ve kuşkusuz bunun başarılmasında, bugün 100. sayısına ulaşmış Ekim temel bir rol oynamıştır.

Ekim, yayın yaşamının 50. sayısına henüz ancak ulaşmaktayken, geride kalan dönemde oynadığı rol üzerine şu değerlendirmeyi yapmıştık: "Ekim'in kusurları ve yetersizlikleri üzerine kuşkusuz çok şey söylenebilir. Bununla birlikte onun dört yıllık yayın yaşamı boyunca bir hareketin şekillenmesinde ve gelişmesinde oynadığı büyük rol yine de tartışılmaz. Ekim, devrimci hareketin geleneksel platformundan yaşanan köklü bir ideolojik kopuşun geliştirilmesinde, politik ve örgütsel bir kimlik ve varlık kazanmasında bir yayın organı olarak özel bir rol oynamıştır. Ekim'in sağladığı başarı gelinek yerde kendisini aşmıştır. Dün hareketimiz bir yayın organı olarak Ekim üzerinden tanınırdı; şimdi artık bir yayın organı olarak Ekim hareketimiz üzerinden tanınır ve anılır hale gelmiştir. Bu, Ekim'in kendi işlevini hiç değilse aşgari bir başarıyla gerçekleştirdiğini kanıtlar." (sayı:49, Ekim '91)

Ekim'in daha o günden kendi işlevini hiç değilse aşgari bir başarıyla yerine getirdiğinin kanıtlarından biri de, dört yıl boyunca hareketimizin yayın alanındaki tek organı olmaktan artık nihayet kurtulmaya başlamasıydı. Yayın alanındaki işlev farklılaşması teorik derginin çıkışıyla başlamıştı ve bunu çok geçmeden legal bir politik yayın organı izleyecekti. Fakat hareketin karşı karşıya kaldığı iç sorunlar (tasfiyecilik), teorik dergide kesintiye, politik yayında ertelemeye yol açtı.

Olağanüstü Konferans, hareketin sorunlarını çözmede ve yeni bir ileriye

atılışı gerçekleştirilmedi bir kilometre taşı olduğunu, yayın faaliyetleri alanında da gösterdi. Ekim Olağanüstü Konferansı izleyen ilk sayısından itibaren artık 15 günlüktü. '94 yılı başından itibaren ise artık aylık periyotlarla bir illegal gençlik yayın organına sahiptik. Bunu teorik derginin yeniden çıkışı izledi. Bugün ise 15 günlük ikinci bir politik yayına sahibiz.

Fakat kuşkusuz yanılığa düşmek gerekir; yayın faaliyetinde çeşitlenmek kendi başına bir başarı göstergesi olmak bir yana, çoğu kere bir amatörlük göstergesi de olabilir ve toplam yayın kalitesinde bir düşüş anlamına gelir. Kritik soru ve sorun şudur: Yayın çeşitlenmesi, hareketin toplam niteliğinde ve kapasitesinde açık bir gelişmenin olanaklı ve zorunlu kıldığı adımların mı bir ifadesidir? Böyleyse sorun yoktur ve işlev farklılaşmasında ifadesini bulan bu tür bir gelişme, hareketin çalışmasında yeni ufuklar ve olanaklar demektir. Yok böyle değilse eğer, birden fazla yayın aynı güçlerin bu yayımlar arasında bölünmesine, ya da aynı güçlerle birden fazla yayını omuzlamak zorunluluğuna yol açıyorsa, işte bu durumda ileriye değil geriye doğru bir adım atılmış olur. Her yeni yayın, hareketin omuzlarına taşınması güç bir yük olarak biner. Eldeki güçlerin bu faaliyet içinde yıpranmasına ve nitelikte sürekli bir düşmeye yol açar.

Hareketimiz yayın faaliyeti alanında her yeni adımı bu kritik sorunu göz önünde bulundurarak atma yoluna gitmiştir. Yayın faaliyetlerimizdeki çeşitlenme ve işlev farklılaşması, hareketimizin gelişme düzeyine ve biriktirdiği güç ve olanaklara olduğu kadar, bugünkü gelişme ihtiyaçlarına da denk düşmektedir. Bir başka ifadeyle, hareketimiz bu yükü kaldıracak güçlere sahiptir ve ulaştığı gelişme aşaması atılmış bulunan adımları gerekli hale getirmiştir.

Fakat hemen şunu da belirtelim ki, bu, şu ana ilişkin bir durum tesbitidir ve bu durumun hep sürmesinin kendiliğinden bir güvencesi de yoktur. Merkez Komitesi'nin önderlik fonksiyonu ve sorumluluğu kendini bu alanda sürekli ve dikkatli bir biçimde göstermek zorundadır. Bu tüm güçlerin akıllı ve planlı bir biçimde kullanılması sorunudur. Koordinasyon ve kolektivitinin en iyi biçimde gerçekleştirilmesi sorunu, bu çerçevede bir çalışma tarzı sorunudur. Hem eldeki güçleri en iyi biçimde değerlendirmek, hem her bir yayının işlevini özenle

gözetmek ve bu çerçevede işlev kaymalarına izin vermemek, ve hem de toplam yayın kalitesinde sürekli bir güçlenmeyi değişmez bir hedef yapmak gereklidir. Yayınların örgütün eğitiminde, yönlendirilmesinde ve pratik çalışmasında kendi rollerini en azami biçimde oynayabilmeleri (ve bu amaçla örgüt üzerinde sürekli bir denetim) ise sorunun bir başka boyutudur.

Politik yayımla birlikte hareketimiz yeni bir sınavla yüzyüze kalmış durumdadır. Hemen akla gelebileceği gibi sınav bu yeni alanda değil, tam da Merkez Yayın Organı alanında. Zira sorun, MYO'yu zayıflatmadan, tersine güçlendirmeyi sürdürerek bir politik yayını çıkarma başarısı gösterebilmekte düğümlenmektedir. Unutulmamalıdır ki, bizim için bugüne kadar tartışmalı olan bir legal politik yayını kendi içinde çıkartıp çıkartamayacağımız değil, fakat bunu MYO'yu zayıflatmadan, onu ikinci plana düşürmeden başarıyla başaramayacağımız sorunuydu. Komünistler, gelinen aşamada, bunu artık başarabilecekleri inancıyla politik yayın adımı attılar.

Ve şimdi, sınav fiilen yaşanıyor. Şimdi çok kimse bizi tam da bu açıdan izliyor. Şimdi tutarlılık zamanıdır, tutarlılığı fiilen gerçekleştirme zamanıdır.

(Yukarıdaki yazı, yayınevimize posta yolu ile ulaşan Ekim dergisinin 1 Temmuz '94 tarihli 100. sayısından alınmıştır.)

EKİM
1. GENEL KONFERANSI

değerlendirme
ve
kararlar

EKSEN
YAYINLIK

Kitapçılarda

Kürt Sorununda "Ez ve Çöz" Formülünün İkilemi

"İpleri onlar kopardı"; bu söz sömürgeci sermaye devletinin başı olan Demirel'e ait. Demirel bu sözü Anayasa Mahkemesi'nin DEP'i kapatma kararından sonra basına yaptığı açıklamada kullandı. Hiç kuşkusuz bu sözlerin muhatabı DEP'li milletvekilleri idi.

Demirel'in bu itirafını iki ana noktada toplamak mümkün. Birinci nokta; Kürt milletvekillerinin meclisten atılması MGK kararının bir sonucudur. Bu karar 2 Mart darbesinin de devamı ve onun sonuçlandırılmasıdır. İkinci nokta;

zorlayan hiç kuşkusuz Kürt sorunundan kaynaklanan olayların gücüdür. AGK kararını sulandırmak maksadıyla, Özalvari sahte bir çıkışla Kürtçe yayın ve eğitimden sözeden Tansu Çiller'i başta rejimin başı Demirel olmak üzere hiç kimse ciddiye almamıştır. Her vesileyle, MGK'nin basit bir piyonu olduğunu gösteren Tansu Çiller'in son sahte çıkışı bu nedenle hiç kimse tarafından tartışılmaya bile değer görülmemiştir.

ABD Kongresi, Avrupa Konseyi, AGK gibi uluslararası emperyalist kuruluşların peşpeşe aldıkları ve

düzenin DEP'i ehlileştiremediği gerçeğidir. DEP'in ehlileşmemesinin ya da ehlileştirilememesinin gerisinde Kürt özgürlük hareketinin devrimci dinamikleri vardır. Başka bir anlatımla özgürlük hareketinin ulaştığı düzey ile onun devrimci dinamizminin gücü, ehlileştirmenin ya da aynı anlama gelmek üzere düzenle işbirliğinin zeminini ortadan kaldırmaktadır.

Sömürgeci sermaye devleti bu adımla korucu tabanına dayalı bir işbirlikçi Kürt partisinin oluşumuna zemin hazırlamak istemektedir. Ne var ki HADEP Kongresi, özel savaşın bu hesabını anında boşa çıkarmıştır. "Ya bitecek, ya bitecek" seferleriyle Kürdistan'ı viraneye çeviren sömürgeci kontra rejimi, bütün bu imha seferlerine rağmen özgürlük hareketini değil bitirmek, gelişmesinin önünü dahi alamamaktadır. Daha dün "terör"ü bitirdiklerinden dem vuran, sahte zafer çığlıklarıyla ortalığı velveleye veren sömürgeci burjuvazi, bugün Demirel'in ağzından "Kürtçe televizyon teröre taviz olur.", diyerek kendilerini yalanlamaktadır. Demirel'i itirafa

sömürgeci sermaye devletini "kısakaca" alan kararları, esasen Kürdistan devrimini boğmak amacıyla kendi emperyalist çözümlerini dolaysız devreye sokmanın ürünüdürler. Zira emperyalistler Kürt halkının özgürlük mücadelesinin sadece "ez ve çöz" formülüyle kırılmayacağını anlamış olduklarından "siyasi çözüm"de ısrar etmektedirler.

Sömürgeci sermaye düzeninin mevcut yapısal krizinin derinliği ve çapı, güçsüzlüğünün dolayısıyla onun tek seçeneği olan şiddet politikasının asıl nedeni olmaktadır. Tüm bu olgu ve gelişmeler gösteriyor ki, bugünün Türkiye'sinde tüm demokratik hak ve istemler devrim sorununa ve iktidar sorununa bağlanmıştır. Tek bir demokratik istemin dahi iktidara ve düzene yönelik bir mücadeleye dönüşme olanağının fazlasıyla mevcut olduğu koşullarda, sermaye iktidarının Kürt sorununda "ez ve çöz" politikasında ısrar etmesinin asıl nedeni doğrudan bu gerçeğe dayanmaktadır. Y.ŞADAN

Ölenler Dövüşerek Öldüler, Güneşe Gömüldüler

Bu kirliliğe karşı savaş açmak, insanlık onurunu aşağılık kapitalistlerin ayakları altında çiğnetmek ölümüne direnmeyi gerektiriyor.

Devrimciler direndikçe çoğalıyorlar, onlarsa öldürdükçe tükeniyor.

Devlet örgütleri çökertme adına devrimcilere yönelik saldırılarını bir kaç on yıldır yöntemlerini daha da azgınlaştırarak sürdürüyor.

Bunlardan birini ise Dev-Sol militanlarına yönelik katliam politikası oluşturuyor:

Devlet Dev-Sol militanlarını katlederek yok etme planları üzerinde oldukça ciddi çalışmıştı. Katil devletin MIT'i ve polisi, CIA denetiminde aylarca veri toplama uğraşına girdi. Evler, ilişkiler tespit edildi. Saldırı 12-14 Temmuz'da gerçekleşti. İbrahim Erdoğan ve 11 devrimci alçakça katledildiler. O gün polislerin izinleri yeniden kaldırıldı. Yine örgüt evlerine saldırılacak, devrimciler öldürüleceklerdi. Tüm planlar buna göre yapılmıştı. Ama hesaplanamayan bir olgu vardı. Devrimciler kolay kolay bayraklarını yere indirmezler. İbrahim ve arkadaşları tıpkı Denizler, Mehmet Fatihler, Adiller gibi bedenlerini ortaya koydular, son nefeslerine dek örgütlerini ve devrimci kimliklerini korudular, direndiler.

Bu topraklar nice yiğit insanın örnek devrimci tutumuna tanık oldu. Tüm insanlığın kurtuluşu için savaşan komünistlere önemli deneyimler bıraktı. Denizler'i Erdallar, Abdullahlar'ı Sabahatlar, Adiller'i Remziler izledi.

Direnış geleneğini tüm işçi ve emekçilere maledecek, kızıl bayrağı daha da yükseltmek için çıkartacak komünistler şanslıdır. Böylesi direnişlerin yaşandığı bu topraklar devrime ve sosyalizme gebe dir. Şirin IRMAK/İSTANBUL

Ölüm Senin Neyine

Gözlerinde ışıklar var
Sisler senin neyine

Dillerinde türküler var
Susmak senin neyine

Ellerinde solmayacak güllerin var
Diken senin neyine

Yıkılmaz bir inancın var
Kuşku senin neyine

Her kavganda umutlar var
Kaçış senin neyine

Gülüşlerinde hayatlar var
Ölüm senin neyine...

Doğan Ceren/Basel, İSVİÇRE

Kızıl Bayrak Dalgalanacak! Kızıl Bayrak Susmayacak!

Sermaye iktidarı gazetemize yönelik saldırılarını sürdürüyor. İlk iki sayımızdan sonra 3. sayımız da toplatıldı. Toplatmaya gerekçe olarak, "Kırlı savaşın iktisadi yönü-İşçi sınıfı ne yapmalı?" ve "DEP kapatıldı" başlıklı yazılarda "bölücülük" yaptığımız gerekçe gösterildi. İlk iki sayımız da aynı gerekçe ile toplatılmıştı. Tüm bunlar, Sömürgeci sermaye devletinin Kürt özgürlük mücadelesi karşısında yaşadığı aczi gösteriyor. Sömürgeci devletin, işçi hareketi ile Kürt hareketinin ortak bir mücadele hattında birleşmesinden ödü kopuyor. Çünkü, bunun kendi sonu olacağını iyi biliyor. Bu sebeple de bu devrimci görevi gerçekleştirmeye çalışan herşeye ve herkese azgınca saldırıyor.

Sermaye iktidarı, bu kez 3. sayımızı toplatmakla yetinmedi; "Sermaye Cephesinin Topyekün Saldırılarına Karşı Genel Grev-genel Direniş!" başlıklı özel sayımız da "bölücülük" yapıldığı gerekçesi ile toplatıldı. Özel sayıyı Pendik Tersanesi'nde ve Sümer-

bank Fabrikası'nda dağıtan toplam dört çalışanımız gözaltına alındılar. Ayrıca, toplatmalar gerekçe gösterilerek Adana büromuz yine basıldı.

Kızıl Bayrak, işçi sınıfının parti, devrim ve sosyalizm mücadelesinin bayrağı olmak iddiası ile yola çıktı. Sermaye iktidarının saldırıları Kızıl Bayrak'ın bu onurlu mücadelesini engelleyemeyecektir. Kızıl Bayrak saldırılara direnecek, komünizmin sesini her koşulda işçi sınıfına ulaştıracaktır.

**Kızıl Bayrak Dalgalanacak!
Sosyalizm Kazanacak!**

Her Direnişte... Her Gösteride... Alanlarda!..

Kapatılması düşünülen Beykoz Kundura Fabrikası çalışanlarının bu karara sert tepki gösterip direnmeleri üzerine sendika bürokratları, bu tepkinin daha fazla büyümemesi amacı ile bir miting girişiminde bulundu.

18 Haziran günü düzenlenen "Beykoz Kundura Kapatılmaz!" mitingine bir grup Kızıl Bayrak okuru olarak biz de katıldık.

Mitingin genelinde sendika bürokratlarının hakimiyeti görülebiliyordu. Bürokrasinin sınıfa karşı düzenlediği tuzakları ve bunları boşa çıkarabilmesinin yol ve yöntemlerini doğru bir şekilde gören ve bunu işleyen Kızıl Bayrak'ın, yaşamın canlılığı ve sıcaklığı içinde de bu görüş ve değerlendirmelerini sınıfa taşıması gerektiğini düşünürüz. Fakat ne yazık ki, bir kitle gösterisinin sunduğu olanaklardan, onun eğitici yanından yararlanılamamıştır.

Alanda Kızıl Bayrak'ı aradık, ama bulamadık. Eğer gerçekten sınıfa bir perspektif sunulmak isteniyorsa ve eğer Kızıl Bayrak bunu yapmak istiyorsa, direnişlere ve kitle gösterilerine gereken önemi verilip, her direnişte, her gösteride alanlarda işçi ve emekçilerle bütünleşmelidir.

İstanbul'dan Bir Kızıl Bayrak Okuru

Selam Sana Kızıl Bayrak

Kızıl Bayrak'a yayın hayatında başarılar diliyor, devrimci bir coşkuyla selamlıyorum. Kızıl Bayrak'ı çok beğendim. Gazete tümüyle okurlara ait. Fakat bunun yanında eksik gördüğüm bazı şeyler de var. Mesela resimlemeye daha özen gösterilmeli. Okurlardan gelen şiirlere yer verilmeli. Kızıl Bayrak'ın büyük kitlelere ulaşması, ulaşmasının yanısıra büyük bir iştahla okunması bizlerin büyük özveriyle çalışmasına bağlıdır. Tüm okurları çevresinde gelişen olaylar karşısında duyarlı olmaya ve Kızıl Bayrak'a yazmaya davet ediyorum.

Polen/ADANA

İşçi Sınıfı Sosyalizmin Kızıl Bayrağı Altına!

*Sermayenin
pervasız
saldırılarına dur
demek için!*

*Kürt Özgürlük
hareketine destek
vermek için!*

*Ücretli kölelik
düzenini yıkmak
için!*

*Parti, Devrim ve
Sosyalizm
mücadelesi için!*

*20 Temmuz
fırsattır...*

HAYDI!

Genel Greve!
Genel Direniş!

